

Indhold

- 4 Forord**
  - Velkommen til Reach

- 7 Sammenfatning af centrale resultater og fokusområder**

- 13 Delundersøgelse II**
  - Kortlægning af muligheder og udfordringer i skolesvømning i 19 udvalgte kommuner.

Velkommen til Reach

Reach er FIIBLs nye publikationsserie, der udkommer et par gange om året. Reach vil hovedsagligt indeholde aktuelle og relevante resultater fra FIIBLs forskningsprojekter.

I den første udgave af Reach har vi fokus på projektet *Alle skal lære at svømme*. I marts 2015 afsluttede FIIBL et forstudie til dette projekt kaldet *Forbedring af børns svømmeduelighed*. Det er resultaterne fra dette forstudie, vi præsenterer som de to separate publikationer:

Forbedring af børns svømmeduelighed - Et litteraturstudie af hvilken alder og hvilken stilart der er mest optimal, når børn skal lære at svømme

Forbedring af børns svømmeduelighed - En kortlægning af muligheder og udfordringer i skolesvømning i 19 udvalgte kommuner.

Alle børn skal lære at svømme

Selvom mange danske børn kan svømme og føler sig trygge i og omkring vand, viser en ny rapport, at der er plads til forbedring (YouGov 2014). Langt fra alle børn er svømmeduelige, hvilket her er defineret som værende i stand til at kunne svømme mindst 200 meter uden problemer. Rapporten fra

YouGov påpeger, at kun 39% af børn i alderen 7 til 14 år kan betragtes som svømmeduelige. Derfor vil *Alle skal lære at svømme*-projektet øge andelen af børn, der er i stand til at svømme 200 meter ved at opkvalificere indsatsen omkring svømmeundervisningen i de danske folkeskoler.

Projektet *Alle skal lære at svømme* (2015-17) er igangsat af Dansk Svømmeunion og TrykFonden. FIIBL medvirker som forskningspartner.

Forstudiets udformning

Forstudiet indeholder to forskningsopgaver, som bidrager med forslag til:

- Hvordan allerede etablerede svømmemodeller fra ind- og udland skal implementeres for at have størst mulig rækkevidde i forhold til den udvalgte målgruppe (børn svarende til alderen omkring 1. klasse i den danske folkeskole).
- Hvordan der videreudvikles på modeller, som indeholder et dokumenteret potentiale og synes håndterbare i dansk folkeskoleregi.

Delundersøgelse I rummer en sammenfatning af bedste aktuelle viden om, hvordan børn mest effektivt lærer at svømme. Delundersøgelse II indeholder en kortlægning af de udfordringer og muligheder, der er forbundet med afviklingen af folkeskolens svømmeundervisning i et udvalg af landets kommuner. Såvel sammenfatning som kortlægning indgår i den videre udvikling af bud på svømmeundervisningsformer, som i årene 2015-17 skal afprøves i et antal forsøgskommuner.

Slutmålet er at udvikle bæredygtige, effektive og praktisk håndterbare modeller, som kan være med til at opkvalificere svømmeundervisningen i den danske folkeskole.

God læsning

Thomas Skovgaard

Centerleder ved Forsknings- og Innovationscenter for Idræt, Bevægelse og Læring

Alle skal lære at svømme-holdet:

Sofie Gars Holm
Projektleder
FIIBL, SDU
2217 9223/ sgholm@health.sdu.dk

Thomas Skovgaard
Centerleder
FIIBL, SDU
2498 4064/tskovgaard@health.sdu.dk

Tobias Marling,
Udviklingskonsulent
Dansk Svømmeunion
5166 3982/tm@svoem.dk

FORBEDRING AF BØRNS SVØMMEDUELIGHED

Baggrund

Hovedformålet med Trygfonden og Dansk Svømmeunions projekt *Alle skal lære at svømme* er at forebygge druknelykker. En af måderne at gøre det på er at sikre, at alle danske børn tilegner sig basale svømmefærdigheder – således at de opfylder den nordiske definition på svømmeduelighed, hvilket vil sige, at de er i stand til at svømme mindst 200 meter, heraf 50 meter på ryggen. At mange børn ikke lever op til denne definition viser en undersøgelse, som YouGov lavede for Trygfonden og Dansk Svømmeunion forud for projektets opstart.

Undersøgelsen peger på, at 41% af de 11-årige og 30% af de 12-årige ikke er i stand til at svømme 200 meter eller mere. For de 7-8-årige ligger tallene på 68-69%. En af projektets ambitioner er at kunne bidrage til en dannelsesmæssig holdnings- og adfærdændring, der på sigt kan føre til, at børn og unge tilegner sig og vedligeholder en funktionel grad af svømmefærdigheder, så det at kunne svømme bliver betragtet som en almen folkelig færdighed på lige fod med andre grundlæggende kropslige færdigheder som eksempelvis at kunne cykle. Derudover er det projektets langsigtede ambition, at alle kommuner i Danmark leverer en kvalificeret indsats, der generelt medvirker til at udvikle kvaliteten af folkeskolens svømmeundervisning.

Dette forstudie til forskningsprojektet *Forbedring af børns svømmeduelighed* er inddelt i to delundersøgelser: Delun-

dersøgelse I er et litteraturstudie af aktuelt bedste viden om, hvilken alder og stilart det er mest effektivt at starte med, når børn skal lære at svømme. I forlængelse heraf følger delundersøgelse II, som er en kortlægning af kommunernes udfordringer og muligheder forbundet med afvikling af svømmeundervisning. Hensigten med delundersøgelserne var, at skulle give svar på:

- Hvordan allerede etablerede svømmekoncepter fra ind- og udland kan implementeres for at have størst mulig gennemslagskraft i forhold til den udvalgte målgruppe (børn omkring 7-8 år i den danske folkeskole).
- Hvordan der kan udvikles videre på undervisningsmodeller i svømning, der indeholder en dokumenteret effekt, og som er håndterbare i den danske folkeskole.

Delundersøgelse I

Op igennem 1970'erne blev der i flere lande foretaget spinkle tilløb til på systematisk vis at undersøge, hvad der er den mest effektive alder for børn at starte i, og hvilken stilart de bør starte med, når de skal lære at svømme. De to problemstillinger er dog kun i begrænset omfang blevet undersøgt empirisk. Selvom de to spørgsmål jævnligt har været diskuteret blandt svømmetrænere og -undervisere samt i litteraturen, der knytter sig til svømmeområdet, foreligger der for nuværende ikke entydige svar på de to spørgsmål. Afledt heraf kan man hævde, at der er et behov for at undersøge de to spørgsmål nærmere for dermed at give kvalificerede

svar, der måske også kan medvirke til at problematisere traditioner og vanetænkning omkring svømmeundervisning – og dermed bidrage til at gøre svømmeundervisningen mere effektiv i den danske folkeskole.

Metode

Målet med delundersøgelse I var at afdække den eksisterende viden om to forskningsspørgsmål:

1. Hvilken stilart er det mest effektivt at begynde med, når børn skal lære at svømme?
2. Hvilken alder er det mest optimalt for børn at lære at svømme i?

Dette er gjort ved hjælp af et scoping study. Metoden er velegnet til over en kort tidsperiode at indsamle og vurdere litterære kilder med henblik på at formidle et overblik over, hvad der foreligger af valid viden vedrørende det problemfelt, der søges afdækket. Det var dog ikke muligt at besvare de to spørgsmål ved hjælp af videnskabelig kernelitteratur, idet der findes meget få videnskabelige undersøgelser, der empirisk har undersøgt de to spørgsmål.

Derfor blev det gennemførte litteraturstudie suppleret med relevant baggrundslitteratur samt udtalelser og holdninger til de to spørgsmål fra en række eksperter på svømmeområdet. Gennem denne bredt anlagte datagenerering var forventningen, at der var skabt et solidt grundlag for at afdække den bedste viden og de holdninger, der for nuværende gør sig gældende i forhold til at give kvalificerede svar på de to spørgsmål.

Resultater

Kort efter igangsætning af delundersøgelse I stod det klart, at de indledende databasesøgninger gav et begrænset output i forhold til undersøgelsens to spørgsmål. For at kompensere for dette blev litteratursøgningens søgestrategi udvidet til at omfatte en større 'søgeflade' end databaserne. Selvom der blev læst artikler, gransket i udvalgte bøger om svømning, søgt informationer via INFOMEDIA og DTSF's hjemmesider samt taget kontakt til og holdt møde med en række svømmeeksperter, så kunne litteraturstudiet ikke levere udtømmende eller entydige svar, hvilket hænger sammen med flere faktorer.

Først og fremmest var de to spørgsmål ret komplekse at give endegyldige svar på, fordi svarene på de to spørgsmål var bundet op på en række historiske og kulturelle forhold, der knytter sig til forskellige landes traditioner for svømmeundervisning, hvad enten den foregår i klubber eller i skoler. Det betyder derfor også, at de svar undersøgelsen giver på de to spørgsmål er af tentativ karakter.

Hvilken stilart er det mest effektivt at begynde med, når børn skal lære at svømme?

Den mest effektive stilart at begynde med, når børn skal lære at svømme skal vurderes i forhold til de rammevilkår, svømmeundervisningen er underlagt. Det betyder blandt andet, at hvis der er afsat mere end 15 antal lektioner til undervisningen, kan børn begynde undervisningen med crawl og rygcrawl som første stilarter, men hvis der kun er afsat et meget begrænset antal lektioner taler mange af de referencer, der har været inddraget i litteraturstudiet for, at brystsvømning skal vælges som første stilart, når børn skal lære at svømme.

Hvilken alder det er mest optimalt for børn at lære at svømme i?

Den optimale alder for børn at lære at svømme i er mellem 5-6 og 11 år, men dette brede aldersspænd er, i lighed med spørgsmålet om første stilart, også bundet op på de kontekstuelle forhold, svømmeundervisningen er underlagt. Med afsæt i de referencer, der har været inddraget i litteraturstudiet, kan der derfor ikke afgrænses en decideret 'bedste alder' for at lære at svømme.

Derimod kan det understreges, at alder, indhold og kontekstuelle forhold skal matche hinanden, hvilket også fremhæves i de fleste af de referencer, der har været inddraget i litteraturstudiet. Her er der altovervejende konsensus om, at alderen omkring 8 år er den optimale alder for børn at lære at svømme i - under forudsætning af, at børnene fra 5-7 års-alderen, har deltaget i alsidige tilvænningsaktiviteter med henblik på at erhverve sig grundlæggende færdigheder i vand, inden de går i gang med den mere målrettede læring af stilarter.

Da dette undervisningskoncept på nuværende tidspunkt ikke er muligt at gennemføre i den danske folkeskole, må der i stedet peges på, at den optimale alder er at finde i aldersspændet 8-11 år.

Delundersøgelse II

De danske kommuner er forpligtede til at tilbyde svømmeundervisning i forbindelse med folkeskolens idrætsundervisningen. Lovgivningen giver dog vide rammer for, hvordan svømmeundervisningen kan udføres i praksis. De danske kommuners tilbud varierer derfor markant i forhold til undervisningsform, indhold og målsætninger.

Det synes derfor både relevant og interessant at undersøge, hvordan skolesvømning organiseres, prioriteres og varetages i landets kommuner. Dette for på sigt at kunne sikre, at alle kommuner i Danmark leverer en kvalificeret indsats i forhold til skolernes svømmeundervisning samt for at kunne pege på andre måder at gennemføre skolesvømning på

end den typiske, hvor skolens egne lærere med en svømme-lærereksamen forestår undervisningen.

Metode

Formålet med delundersøgelses II var at afdække muligheder og udfordringer forbundet med afviklingen af skolesvømningen i en række udvalgte danske kommuner.

Kvalitative interview blev valgt som metodetilgang til dataindsamling for herigennem at opnå en nuanceret og dybere indsigt i samt forståelse for muligheder og udfordringer forbundet med afvikling af svømmeundervisning i den danske folkeskole. Interviewformen gør det muligt at indsamle information, synspunkter og opfattelser af problematikker indenfor et givent tema, der ville være vanskeligt at indhente eksempelvis via spørgeskema.

Hensigten var at belyse de overordnede faktorer og elevernes læringsforudsætninger forbundet med skolesvømning i dybden, og vi fandt det derfor nødvendigt at afdække praksis på flere niveauer i hver af de udvalgte kommuner. Det blev derfor besluttet at gennemføre interview i kommunerne på tre niveauer: 1) forvaltningsniveau 2) skoleledelsesniveau og 3) svømmeunderviserniveau. Dette for at opnå både bredde og dybde i undersøgelsen.

Det blev tilstræbt at inkludere så bredt et udsnit af danske kommuner som muligt hvilket betød, at der blev gennem-

ført telefoninterview fremfor personlige interview, da førstnævnte fremgangsmåde er tids- og ressourcebesparende. Hensigten med det konkrete valg af kommuner var at inkludere et repræsentativt udsnit med maksimal variation ved at opstille kriterier for udvælgelsen som eksempelvis, at der minimum skulle inkluderes til kommuner fra hver region og, at kommunerne skulle være en blanding af store og små udkants- og kystnærkommuner.

I alt deltog 19 kommuner i undersøgelsen, og 69 interviews blev gennemført. Datamaterialet blev tematisk analyseret med fokus på at belyse kommunernes muligheder, udfordringer samt variationer i forbindelse med afvikling af skolesvømningens organisering, finansiering og prioritering af svømmeområdet på tværs af de 19 danske kommuner.

Resultater

På alle niveauer tilkendegiver respondenterne, at de oplever muligheder i relation til skolesvømningens område. Overordnet fremhæves svømmeundervisning som en populær mulighed for at give eleverne et aktivt afbræk i skoledagen og samtidig udruste dem sikkerhedsmæssigt, når de bor i et land med en lang kystlinje.

På forvaltningsniveau fremhæves det, at nedlægning af skolesvømning i nogle kommuner anses som en mulighed for at spare penge, idet lovgivningen ikke kræver, at undervisningen skal foregå i vand. Der fokuseres desuden på mu-

Forvaltning

Muligheder for at:

Samarbejde med lokale svømmeklubber om en mere rentabel skolesvømningssmodel.
Bygge bro mellem elever og foreninger ved de såkaldte *partnerskabsmodeller*.

Udfordringer:

At finansiere skolesvømning, som er et dyrt tilbud.
At prioritere svømning frem for andre områder.
Skolesvømningssmodeller er ofte en nødløsning.

Skoleledelse

Muligheder for at:

Give eleverne et aktivt afbræk fra undervisningen.
Få mere bevægelse i skoledagen ift. skolereformen.
Give børn viden om sikkerhed i og omkring vand.

Udfordringer

At tilbyde skolesvømning, hvis det ikke prioriteres centralt hos kommunen.
At overholde lovgivningen om, at børn skal tilbydes skolesvømning.
Logistiske udfordringer ift. hal-booking, transport og sygdom f.eks. blandt undervisere.
Mangel på opkvalificering af undervisere.

Svømmeundervisere

Muligheder for at:

Planlægge undervisningen selv.
Flytte undervisningen til tidligere klassetrin for at forebygge vandskræk.
Udnytte svømning som motionsform.
Gøre eleverne trygge i og omkring vand.
Evaluere ved hjælp af svømmeprøve eller diplom.

Udfordringer

Elevernes krops- og omklædningskomplekser.
Mangel på pædagogisk ansvar ved f.eks. *partnerskabsmodeller*.
Begrænsede rammer for undervisning pga. besparelser - f.eks. for kort tid i vandet.
Forskel på svømmelæreres og svømmetræners undervisningskompetencer.

ligheden for at samarbejde med de lokale svømmeklubber og indgå i såkaldte partnerskabsmodeller for at sikre skolesvømningens overlevelse og høj kvalitet i undervisningen. Flere skoleledere anser den nye folkeskolereform for at være en mulighed for at tilbyde eleverne mere svømmeundervisning, da den frigiver timer i skemaet og fordrer mere bevægelse i hverdagen. Blandt svømmeunderviserne anses frihed til selv at planlægge undervisningen for at være en

mulighed for at skabe varieret undervisning, som både fokuserer på leg og læring.

Desuden fremhæves det som en mulighed at flytte svømmeundervisningen til lavere klassetrin for at udnytte børnenes læringsparathed og forebygge, at børnene når at udvikle vandskræk. Der synes at være bred enighed om at starte med stilarten crawl og rygcrawl, da det falder mest naturligt for børn.

Der fremhæves også flere udfordringer forbundet med skolesvømningens afvikling. På alle niveauer er det tydeligt, at der finder begrænset sikring af svømmeundervisningens kvalitet og effekt sted. Samtidig er det i de kommuner, som ikke tilbyder skolesvømning, en udfordring at overholde lovgivningen, hvis ikke der tilbydes undervisning på land.

Svømning på land anses af både skoleledere og undervisere for at være en joke. På forvaltningsniveau er den primære udfordring at bibeholde tilbuddet om skolesvømningen af økonomiske og prioriteringsmæssige årsager.

Skoleledere fremhæver bemanning som en mindre udfordring, idet de foretrækker at bruge egne svømmelærere og samtidig påpeger, at få lærere i dag er uddannede svømmelærere.

Flere svømmeundervisere oplever det som en udfordring at undervise i faget 'svømning', når undervisningen sker indenfor begrænsede rammer og foretrækker derfor at kalde faget 'vandtilvæning'. Svømmelærere og svømmetrænere udtrykker divergerende opfattelser af hinandens undervisningskompetencer. Svømmelærere anser trænere for at være udfordrede på det pædagogiske område, mens svømmetrænere finder, at lærere mangler fokus på det tekniske i undervisningen.

Når undervisningen er placeret på mellemtrinnet, oplever underviserne elevernes omklædningskomplekser eller manglende interesse for faget som udfordringer. Omvendt kan det på lavere klassetrin være svært for eleverne at holde koncentrationen i længere tid ad gangen.

Anbefalinger

Delundersøgelse I

Da undersøgelsen kun gav tentative svar på hvilken stilart, der er mest effektivt at lade børn begynde svømmeundervisningen med og i hvilken alder svømmeundervisningen bør starte, forekommer det oplagt at nærme sig mere eksakte svar på de to spørgsmål eksempelvis ved at gennemføre komparative undersøgelser af forskellige undervisningsmodeller og -koncepter, der følges af systematiske evalueringer.

Vi anbefaler følgende modeller og koncepter:

- Flytte svømmeundervisningen fra 3.-4. klassetrin til 1.-2. klassetrin.
- Afholde temadage/-uger i vand igennem hele skoleforløbet med henblik på opfølgning/vedligeholdelse af børnenes vandkompetencer/svømmefærdigheder og lære nye færdigheder, der samlet set kan medvirke til at motivere børnene til livslang svømning.
- Afprøve korte intensive forløb med crawl, rygcrawl el-

ler brystsvømning som første stilart (f.eks. 3 uger med svømning hver dag – 6 ugers forløb med svømning 3x/uge) og efterfølgende foretage effektstudier.

- Afprøve metoder, der f.eks. tager afsæt i 'multi-stroke-princippet' (elementer fra flere stilarter trænes/øves parallelt), 'long axis completely first' (crawl og ryg-crawl efter rullemetoden) eller 'en demokratisk model, hvor børnene selv bestemmer, hvilken stilart de vil lære først'.
- Afprøve forløb med svømning i 'åbent vand' (hav/sø – iført våddragter) f.eks. i form af sommer-svømmecamps.

Delundersøgelse II

Undersøgelsens overordnede formål var at kortlægge svømmeundervisningens organisering og gennemførelse i praksis på folkeskoler i udvalgte danske kommuner herunder at belyse, hvilke muligheder og udfordringer centrale aktører finder, der er forbundet med at afvikle folkeskolens svømmeundervisning.

Som afslutning på denne kortlægning skal opmærksomheden henledes på en række punkter, der kan skabe muligheder for at arbejde videre med at kvalificere og nytænke folkeskolens svømmeundervisning:

- Øget sparring på tværs af kommuner vedrørende erfaringer med intensive eller alternative svømmemodeller. Videndeling tænkes i den sammenhæng at skabe muligheder for, at flere kommuner afprøver nye og mere bæredygtige modeller.
- Invitere kommuner og skoler til at byde ind med idéer og færdige koncepter, de gerne vil afprøve. En form for 'bottom-up proces' i forhold til de muligheder og udfordringer eksempelvis den nye folkeskolelovs krav om mere bevægelse åbner op for.
- Arbejde mere målrettet med svømmeundervisningens kvalitet og effekt. Bland andet ved at opkvalificere svømmeundervisernes kompetencer på de to områder via inspirationskurser/videreuddannelsesforløb og ud-danne dem til at arbejde mere med for eksempel elev-målsætninger.
- Arbejde med svømmeundervisning i et inklusionsperspektiv. Svømning fremhæves som gavnligt for børn med særlige behov (f.eks. ADHD, tosprogede børn, asylbørn). I den adspurgte gruppe af kommuner findes flere, som er lykkedes med indsatser rettet mod netop minoritetsgrupper.

For uddybning af de to delundersøgelser se:

Delundersøgelse I

Lüders, K., Dalsgaard, J., Knudsen, L., Holm, S., & Skovgaard, T. (2014). Forbedring af børns svømmeduelighed – et litteraturstudie af i hvilken alder og i hvilken stilart det er mest optimalt at børn lærer at svømme. Syddansk Universitet

Delundersøgelse II

Dalsgaard, J., Knudsen, L., Lüders, K., Holm, S. & Skovgaard, T. (2014). Forbedring af børns svømmeduelighed – en kortlægning af muligheder og udfordringer i skole-svømning i 19 udvalgte kommuner. Syddansk Universitet

Forstudie til forskningsprojektet

Forbedring af børns svømmeduelighed

*- En kortlægning af muligheder og udfordringer
i skolesvømning i 19 udvalgte kommuner.*

Delundersøgelse

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.0 FORMÅL OG BAGGRUND	3
1.1 BAGGRUND	4
2.0 METODE	5
2.1 BEGRUNDELSE FOR VALG AF METODE	7
2.2 UDVÆLGELSE AF KOMMUNER	10
2.3 VALG AF RESPONDENTER	12
2.4 INTERVIEWPROCEDURE	13
2.5 ANALYSEPROCEDURE	14
3.0 RESULTATER	14
4.0 DISKUSSION	34
4.1 DISKUSSION AF RESULTATER	35
4.2 OPSUMMERING	39
5.0 AFRUNDING	43
5.1 VALIDITET OG RELIABILITET	44
5.2 METODISKE BEGRÆNSNINGER	44
6.0 AFRUNDING	44
6.1 RESSOURCER	45
6.2 LOVGIVNING	46
6.3 ALDER/STILART	46
6.4 SVØMMEUNDERVISERE	46
7.0 OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER	46
8.0 LITTERATURLISTE	48
9.0 BILAG	49
9.1 BILAG 1 BEGRUNDELSE FOR VALG AF KOMMUNER	
9.2 BILAG 2 INTERVIEW GUIDE	
9.3 BILAG 3 INTERVIEW GUIDE - KOMMUNER UDEN SKOLESVØMNING	
9.4 BILAG 4 ANALYSE AF DATAMATERIALE - FORVALTNING	
9.5 BILAG 5 ANALYSE AF DATAMATERIALE - SKOLELEDELSE	
9.6 BILAG 5 ANALYSE AF DATAMATERIALE - SVØMMELÆRERE	

1.0 Baggrund

Denne rapport er den anden af de to delrapporter, der tilsammen udgør forstudiet i forbindelse med forskningsprojektet Forbedring af børns svømmeduelighed, som er en del af Dansk Svømmeunion og Trygfodens Alle skal lære at svømme projekt. Delundersøgelse I forsøger via et litteraturstudie at sammenfatte bedste aktuelle viden om, hvordan børn mest effektivt lærer at svømme i forhold til stilart og alder. Delundersøgelse II ligger i forlængelse heraf og kortlægger de muligheder og udfordringer, der er forbundet med den måde, folkeskolernes svømmeundervisning afvikles på i en række udvalgte kommuner. Den viden, der er indsamlet i delundersøgelse I og II, vil indgå i den videre udvikling af kvalificerede bud på undervisningsmodeller i svømning, som i årene 2015-17 vil blive afprøvet i et antal forsøgskommuner i Danmark. Slutmålet er at udvikle bæredygtige, effektive og praktisk håndterbare modeller, som kan være med til at optimere svømmeundervisningen i den danske folkeskole.

De danske kommuner er forpligtede til at tilbyde skoleeleverne svømmeundervisning i forbindelse med idrætsundervisningen. Lovgivningen giver dog vide rammer for, hvordan svømmeundervisningen kan gennemføres i praksis. De danske kommuners tilbud varierer derfor markant i forhold til undervisningsform, indhold og målsætninger. Det synes derfor nødvendigt at undersøge, hvordan skolesvømning organiseres, prioriteres og varetages i folkeskolen, mens der samtidig peges på andre måder at gennemføre skolesvømning på end den typiske model, hvor skolens egne lærere med en svømmelærereksamen står for undervisningen.

1.1 Formål

Denne delundersøgelse har til formål at kortlægge, hvordan folkeskoler i udvalgte danske kommuner organiserer svømmeundervisningen og gennemfører den i praksis. Det har været undersøgelsens målsætning at opnå en forståelse af, hvilke rammer og betingelser der er for skolesvømningens afvikling i den danske folkeskole. Den viden, som kortlægningen bidrager med, skal sammenholdt med den i delundersøgelse I indsamlede bedste aktuelle viden om, hvordan børns mest effektivt lærer at svømme, medvirke til at besvare:

- hvordan allerede etablerede svømmemodeller fra ind- og udland skal implementeres for at have størst mulig rækkevidde i forhold til den udvalgte målgruppe (børn i alderen omkring 1. klasse i den danske folkeskole)
- hvordan der udvikles videre på modeller, der indeholder et dokumenteret potentiale, og som med stor sandsynlighed ville kunne håndteres i dansk folkeskolelære

2.0 Metode

I nedenstående afsnit præsenteres den metodiske fremgangsmåde til dataindsamling samt de metodiske overvejelser bag kortlægningens udarbejdelse. Således redegøres der i afsnittet for valg af kvalitative interviews som metode til dataindsamling samt udvælgelsesproceduren for både kommuner og respondenter. Herpå beskrives interviewproceduren, herunder bl.a. udarbejdelsen af interviewguiden, samt den efterfølgende analyseprocedure af datamaterialet.

2.1 Begrundelse for valg af metode

Rapporten om svømning i den danske folkeskole af Skovgaard et al. (2012) havde til formål at kortlægge svømmeundervisningens vilkår, herunder kvalitet og effekt i forbindelse med organisering, gennemførelse og evaluering, når undervisningen varetages af læreruddannede svømmelærere, og når den varetages af trænere fra en svømmeklub. Rapportens (Skovgaard et al., 2012) datamateriale blev indsamlet ved hjælp af en spørgeskemaundersøgelse, interviews og observationer.

Denne undersøgelses fokus er centreret omkring skolesvømningens muligheder og udfordringer, og som metodetilgang til dataindsamling blev der valgt kvalitative interviews, idet vi ønskede at opnå en dybere, mere nuanceret indsigt i og forståelse af de muligheder og udfordringer, der er forbundet med afviklingen af svømmeundervisningen i den danske folkeskole. Interviewformen gør det muligt at indsamle informationer, synspunkter og opfattelser af problematikker indenfor et givent tema, som det ville have været vanskeligt at indhente via eksempelvis et spørgeskema.

Vi ønskede en dyberegående belysning af rammefaktorer og elevernes læringsforudsætninger i forbindelse med skolesvømning, og netop dette er en metodisk styrke i forhold til metodens anvendelighed (Kvale & Brinkmann, 2009). Vi forsøgte at inkludere så bredt et udsnit af danske kommuner som muligt og valgte derfor fremfor personlige interviews at gennemføre telefoninterviews, da det er både tids- og ressourcebesparende.

2.2 Udvalgelse af kommuner

Det er tilstræbt at inkludere et repræsentativt udsnit af danske kommuner med maksimal variation ved at opstille følgende kriterier for udvælgelsen:

- Geografisk spredning (minimum 2 kommuner i hver af de 5 regioner)
- Store og små kommuner
- Udkantskommuner
- Kystnære kommuner

- Kommuner, som har succes med at organisere svømmeundervisningen på alternativ vis
- Kommuner, som er udfordrede på skolesvømningssområdet
- Kommuner hvori skolesvømning har været diskuteret i medierne

Afgørende for udvælgelsen blev databaser som INFOMEDIA og Dansk svømmebadsteknisk forening, hvis hjemmeside har en database, der indeholder nyhedsartikler om svømning i Danmark, herunder også skolesvømning. I denne database var det muligt at lokalisere aktuelle nyhedsartikler, som eksempelvis beskriver, hvordan nogle kommuner er økonomisk udfordrede i forhold til at opretholde tilbud om skolesvømning til kommunens børn. Her fandt vi desuden artikler omkring alternative måder at organisere skolesvømning på - eksempelvis kommuner, der tilbyder intensive svømmeundervisningsforløb om sommeren i åbent hav og en håndfuld kommuner, der ser sig nødsagede til at undervise i teoretisk svømning på land, såkaldt tørsvømning.

Første udspil fra projektgruppen var 14 kommuner fordelt på de fem regioner. I disse indslag var inkluderet kommuner, som af forskellige grunde henlagde svømmeundervisningen

til gymnastiksale eller andet. Hensigten med dette var at verificere, om tørsvømning er 'virkelighed' eller et medie-skabt 'skrækscenarie'. Efterfølgende blev udspillet med begrundelse for valg af kommunerne fremsendt til den samarbejdende svømmekonsulent hos Dansk Svømmeunion. Konsulenten kommenterede og supplerede udkastet med forslag om at tilføje flere kommuner med henblik på at få et yderligere varieret billede af, hvordan forskellige kommuner rundt omkring i landet løser lovens krav om, at alle kommuner skal tilbyde svømmeundervisning.

Begrundelsen for en større spredning ved for eksempel at inddrage nogle af ø-kommunerne var, at dette i højere grad ville afdække den forskel, der notorisk er mellem kommuner, som tilbyder svømmeundervisning i svømmehaller og de kommuner, som ser sig nødsagede til at tilbyde 'tørsvømning' eller udendørs svømning. Det blev derefter i samråd med Dansk Svømmeunion besluttet at kontakte i alt 18 kommuner med henblik på at gennemføre interviews med relevante nøglepersoner indenfor svømmeundervisningsområdet. Yderligere to kommuner figurerede på listen som reservekommuner. Begrundelsen for udvælgelsen af de enkelte kommuner kan ses i bilag 1.

Én ud af de 18 kommuner valgte at takke nej til at deltage i undersøgelsen, hvorfor vi valgte at kontakte begge reservekommuner. I alt er 19 kommuner inkluderet i undersøgelsen.

2.3 Valg af respondenter

På baggrund af rapporten Svømning i den danske folkeskole (Skovgaard et al., 2012) var antagelsen, at der er vidt forskellige perspektiver på de muligheder og udfordringer, der er forbundet med skolesvømning i Danmark, afhængig af hvem der spørges. Desuden viste rapporten (Ibid.), at selve organiseringen af skolesvømningen varierer fra kommune til kommune. Det synes derfor nødvendigt at afdække praksis på flere niveauer i hver kommune. Vi valgte følgelig at interviewe kommunerne på tre niveauer: 1) forvaltningsniveau 2) skoleledelsesniveau og 3) svømmeunderviserniveau. Dette for at opnå både bredde og dybde i undersøgelsen og dermed sikre det bedst mulige resultat til forbedring af børns svømmeduelighed.

I forhold til udvælgelsen af respondenter startede vi med at kontakte forvaltningerne i de 19 kommuner og bad om at få kontakt til den person i forvaltningen, der havde med skolesvømning at gøre. Denne blev efterfølgende bedt om at henvise os til to af kommunens skoleledere, som igen blev bedt om at henvise os til en svømmeunderviser fra deres respektive skole eller den lokale svømmeklub. Ofte markerede kontaktpersonerne på forvaltningsniveau, at de ville vende tilbage, når de havde forespurgt hos en eller flere skoleledere.

Selvom denne procedure krævede grundig opfølgning fra projektgruppens side, erfarerede vi, at det gjorde kontaktprocessen til skolerne nemmere, at en repræsentant fra forvaltningen havde forespurgt først, idet mange skoleledere synes at være underlagt et tidsmæssigt pres blandt andet på grund af den nye folkeskolereform. Da det var i vores interesse, at kontaktpersonerne på forvaltningsniveau opfattede det som en overskuelig opgave at skabe kontakt til samarbejdsvillige skoleledere, lod vi dem henvise til skoler, som de eksempelvis allerede havde et tæt samarbejde med. Vi vurderede derfor, at det var mest passende at lade kommunerne stå for at udvælge skolerne, og vi stillede derfor ingen krav til skolens type, størrelse eller beliggenhed.

Som udgangspunkt var det målet at interviewe fem personer fra hver kommune fordelt på de tre nævnte niveauer, hvilket i alt ville have resulteret i 95 interviews. Der var dog undtagelser, idet skolesvømning i nogle kommuner er styret decentralt, hvorfor det ikke gav mening at interviewe på forvaltningsniveau. Ligesom det i kommuner, hvor der ikke tilbydes skolesvømning, synes uvæsenligt at interviewe

svømmeundervisere. Endvidere fandt vi eksempelvis i en ø-kommune, at der kun var én skole, hvorfor skolelederen og svømmeunderviseren var en og samme person. I en anden kommune, som har udliciteret skolesvømning til skolerne, er det den lokale ungdomsskole, der varetager organiseringen og undervisningen. I denne kommune var det således hverken relevant at interviewere på forvaltnings- eller skoleledelsesniveau.

2.4 Interviewprocedure

2.4.1 Indledende kontakt til kommunerne

Interviewteamet bestod af fire personer, hvoraf den ene primært koordinerede kontakten til kommunerne, mens de tre andre varetog opkaldene til kommunerne. Det er en tidskrævende proces at etablere kontakt til 19 kommuner på tre niveauer, hvoraf to af niveauerne krævede kontakt til to interviewpersoner. Derfor påbegyndte interviewerne kontaktprocessen på forvaltningsniveau allerede i december 2014 for at gøre opmærksom på eksistensen af projektet *Alle skal lære at svømme*.

Vi oplevede overordnet, at kommunerne på forvaltningsniveau var positivt indstillet overfor at deltage, men at respondenterne på dette niveau ofte gav udtryk for at have begrænset viden at bidrage med i forhold til skolesvømning – især i de kommuner, hvor skolesvømningens område er styret decentralt. Vi oplevede stor velvilje til at sætte os i forbindelse med skoler i kommunen. I løbet af december opnåede vi at få etableret kontakt til en del skoleledere enten via telefon eller e-mail, hvoraf et par stykker indvilligede i at aftale dato og tidspunkt for et interview i januar. Kontaktprocessen blev genoptaget i januar 2015, hvor projektgruppen fordelte kommunerne mellem sig for at følge op på kommunikationen fra december 2014. Generelt var der stor genkendelighed at spore hos kommunerne, når vi igen præsenterede os fra FIIBL og Syddansk Universitet med projektet *Alle skal lære at svømme*.

Sideløbende med at der blev gennemført flere interviews, fik vi flere kontakter blandt skoleledere og undervisere, som vi kunne sætte os i forbindelse med for at booke en tid til en interviewaftale. Alle aftaler blev indført i en bookingkalender og efterfølgende markeret, når de var gennemført. En central del af arbejdet bestod i at koordinere disse interviews og få aftaler i hus. Enkelte gange oplevede vi, at respondenterne ikke sad klar ved telefonen, når vi ringede, hvilket forlængede koordineringsarbejdet, fordi vi måtte tage kontakt på ny. Alle bookedede interviews blev gennemført på nær et, hvor respondenterne ikke vendte tilbage, selvom vedkommende havde sagt ja til at deltage i undersøgelsen.

2.4.2 Interviewguide

Indledningsvis i processen blev der i projektgruppen udvekslet idéer (blandt andet på baggrund af foreløbige resultater og overvejelser fra den sideløbende delundersøgelse I), som blev omsat til en række centrale temaer. Herefter blev der udarbejdet tre udgaver af interviewguiden, hvor hver guide matchede et af de tre niveauer i kommunen, som vi gerne ville indsamle data fra (bilag 2). I undersøgelsen var desuden inkluderet kommuner, som ikke tilbyder skolesvømning, hvorfor der i disse tilfælde blev udarbejdet en alternativ interviewguide (bilag 3). Nogle af spørgsmålene gik på tværs af de tre niveauer, hvis de syntes relevante for den pågældende respondent, således at vi senere kunne sammenligne besvarelserne.

Interviewguiden var semistruktureret, for at den kunne anvendes dynamisk under telefoninterviewene. Ikke alle kommunernes opbygning eller ansvarsfordeling for skolesvømning var ens, og derfor matchede guidens forslag til spørgsmålsrækken nødvendigvis ikke i alle tilfælde. Idet interviewteamet bestod af tre personer, var det en fordel at gøre brug af en semistruktureret interviewguide, hvor temaerne ikke nødvendigvis skulle inddrages i samme rækkefølge i de forskellige interviews, ligesom det var underordnet, om spørgsmålene blev stillet med den eksakte ordlyd. Strukturen gjorde det dog samtidig muligt med en solid grad af sikkerhed at indsamle ensartede informationer, synspunkter og opfattelser af problematikker indenfor et givent tema.

Generelt blev respondenter i forvaltningerne interviewet om overordnede emner som økonomi, organisering og prioritering, mens spørgsmålene til skoleledelserne omhandlede modellerne i praksis, opfyldning af lovgivningen samt skolens og underviserstabens syn på skolesvømning som fag. Svømmeunderviserne bidrog særligt med praksisperspektiver på effektiv læring og perspektiver på didaktiske overvejelser bag svømmeundervisningen samt børnenes adfærd i undervisningen. Interviewguiden var inddelt i temaer som omhandlede organisering, økonomi, kvalitet, fremtid, planlægning, læringsmål, didaktik samt erfaringer med og holdning til skolesvømning (se bilag 2 og 3).

Derudover var der i interviewguiden indarbejdet en graderingsskala (1-10), som havde til formål at afdække respondenternes generelle opfattelse af skolesvømningens kvalitet. Grundet tidsaspektet blev der ikke foretaget pilotinterviews for at teste interviewguiden. I stedet fungerede de første interviews som pilotinterviews, og interviewererne evaluerede efterfølgende interviewguiden med projektledelsen.

2.4.3 Monitorering

Vi optog de forskellige interviews ved hjælp af Tape a Call applikationen, som gør det muligt at optage en telefonsamtale via en smartphone. Når vi ringede op til respondenter, sørgede vi i starten af samtalen for at gøre opmærksom på, at telefonsamtalen blev optaget. Under opkaldet lød hvert tiende sekund en svag bip-lyd, så respondenter hele tiden blev bevidstgjort om, at vedkommende blev optaget. Når samtalen var afsluttet, uploadede vi filen til Dropbox, således at alle medlemmer af projektgruppen havde adgang til filerne. Interviewene blev ikke transskriberet fuldt ud. Efter hvert afsluttet interview blev lydfilen gennemlyttet, hvorefter der blev udarbejdet et kort notat á en halv til to sider om samtaleens indhold. I alt blev der gennemført 69 interviews.

2.5 Analyseprocedure

Noterne fra lydfilerne blev efterfølgende kodet på baggrund af temaerne i interviewguiden samt nyttilkomne temaer og indført i en resultatmatrice for hvert af de tre niveauer. Inden for hvert tema forsøgte vi at kondensere pointer og meninger ud fra respondenternes udsagn med henblik på at kortlægge rammer og betingelser for skolesvømningens afvikling i den danske folkeskole. For at validere kodning og analyse gennemlyttede en uvildig og udenforstående videnskabelig assistent med svømmefaglig baggrund tilfældigt udvalgte interviews for at kontrollere, om indholdet stemte overens med resultatmatricerne (Kvale & Brinkmann, 2009). Den videnskabelige assistent fandt enkelte pointer i nogle interviews, som var gået tabt under udarbejdelsen af det korte notat. På baggrund af valideringsprocessen blev resultaterne tydeliggjort i resultatmatricerne. Analysen har haft til formål at belyse muligheder og udfordringer i et komparativt perspektiv, hvor det komparative aspekt illustreres i præsentationen af resultaterne i matricer (bilag 4, 5, 6), ud fra hvilket det er muligt at sammenligne den måde skolesvømning organiseres, finansieres og varetages på i de 19 kommuner. Ved denne opstilling er det muligt at tydeliggøre både muligheder og udfordringer og ligheder og forskelle på tværs af kommunerne.

3.0 Resultater

Resultaterne for henholdsvis forvaltningsniveau, skolelederniveau og underviserniveau er præsenteret i hver sin matrice (bilag 4, 5, 6). I resultatoversigten skelnes der mellem begreberne svømmelærer, svømmetræner og svømmeunderviser. En svømmelærer er en lærer med svømme-læreruddannelse, som fortrinsvis underviser i skoleregii. En svømmetræner er uddannet gennem klubsystemet og underviser som udgangspunkt i klubregii, mens svømmeunderviseren anvendes som samlet betegnelse for de to grupper.

4.0 Diskussion

Diskussionsafsnittet indledes med en diskussion af resultaterne af dataindsamlingen. Afsnittet vil diskutere centrale temaer for hver af de tre respondentniveauer, hvor der har vist sig ligheder, forskelle eller mønstre i respondenternes udsagn. I diskussionen af svømmeundervisningsniveauet sammenholdes resultaterne af dataindsamlingen i de 19 kommuner med resultater fra delundersøgelse I i forhold til mest effektive stilart og alder for børn, der skal lære at svømme. Metodiske udfordringer i forbindelse med dataindsamlingen samt kvaliteten af undersøgelsen bliver behandlet sidst i diskussionsafsnittet.

4.1 Diskussion af resultater

På baggrund af de data vi har indsamlet, kan vi overordnet konkludere, at de 19 kommuner, der har medvirket i undersøgelsen prioriterer, organiserer og varetager skolesvømningens område vidt forskelligt. Et af vores undersøgelseskriterier var at inkludere kommuner ud fra maksimal variation i forhold til modeller for organisering af og undervisning i skolesvømning, hvilket må siges at være lykkedes. I en håndfuld af de adspurgte kommuner er forvaltningen ikke involveret i skolesvømningen, og ansvaret er i stedet uddelegeret til skolerne. På nedenstående kort over Danmark har vi illustreret, hvor stor forskel der er – også geografisk – på skolesvømningen i de udvalgte kommuner (Figur 1).

Den traditionelle model:

Skolesvømning halv- eller helårsforløb med svømmelærer fra skolen (inkl. leje af svømmehal og køb/lån af livreddere fra svømmehallen).

Partnerskabsmodellen:

Skolesvømning halv- eller helårsforløb varetages i samarbejde med eller af undervisere fra svømmeklub.

Den intensive model:

Kort periode (fx 14 dage) med svømmelærer eller svømmeunderviser fra klub tilknyttet.

Den alternative model:

Modellen repræsenterer de kommuner, hvor der tilbydes en alternativ svømmeundervisning - fx undervisning i hav.

Aalborg: Den intensive model (er på vej)

/Den traditionelle model

Læsø: Ingen skolesvømning

Morsø: Den traditionelle model

Herning: Den intensive model/Partnerskabsmodellen

Silkeborg: Ingen skolesvømning

Fanø: Den intensive model (er på vej)

Haderslev: Den traditionelle model/Partnerskabsmodellen

Langeland: Den traditionelle model

Odense: Den traditionelle model/Partnerskabsmodellen

Vejle: Den traditionelle model/Partnerskabsmodellen

Lolland: Den traditionelle model

Næstved: Den traditionelle model

Roskilde: Den traditionelle model

Stevns: Partnerskabsmodellen

Bornholm: Den traditionelle model

Dragør: Den alternative model/Partnerskabsmodellen

Fredensborg: Ingen skolesvømning

Gentofte: Partnerskabsmodellen

Gribskov: Partnerskabsmodellen

Figur 1 viser variationen i skolesvømningen i de udvalgte kommuner. Ud fra de gennemførte interviews forekommer der at være begrænsede ligheder mellem de forskellige kommuners modeller for afvikling af skolernes svømmeundervisning, og i en stor del af kommunerne er det svært at få øje på en rød tråd mellem de tre niveauer: forvaltning, skole og underviser. I nedenstående afsnit diskuteres de centrale temaer, herunder muligheder og udfordringer, som respondenterne fra hvert af de tre niveauer har fremført.

Yderlighederne viser sig endvidere ved, at en stor del af skolerne i nogle af de inkluderede kommuner er helt udenforstående i forhold til skolesvømning, da skolesvømningen i disse kommuner varetages af svømmeklubben. Modsat forholder det sig på andre af de inkluderede skoler, hvor det er skolelederen, som forestår undervisningen eller koordinerer skolesvømningen for alle skoler i hele kommunen.

Tre af de udvalgte kommuner tilbyder slet ikke skolesvømning, hvorfor vi i disse ikke har talt med svømmeundervisere, og i de resterende kommuner er der desuden forskel på, om det er svømmelærere eller svømmetrænere, der forestår elevernes undervisning afhængig af, hvilken model der bruges. Med en håndfuld undtagelser er det tilfældet, at modellen for skolesvømning er ens på skolerne i kommunen.

4.1.1 Forvaltningsniveau

Der er gennemført interviews med 14 respondenter på forvaltningsniveau. I de resterende 5 kommuners forvaltning har kontaktpersonerne i samråd med os vurderet, at det ikke har været meningsfuldt at foretage interviews, fordi skolesvømningen styres decentralt.

Et centralt tema på forvaltningsniveau er, at skolesvømning er ressourcekrævende og i høj grad handler om prioritering. Størstedelen af respondenterne udtrykker, at de især af sikkerhedsmæssige årsager vurderer det som værende højest vigtigt, at børn lærer at svømme. Flere respondenter fra kommuner, der ikke tilbyder skolesvømning fortæller, at genindførelse af svømning på skoleskemaet eller bygning af en ny svømmehal ofte debatteres i valgperioder. Det punkt fremhæves især i ø-kommuner uden egen svømmehal samt i kommuner med lang transport til svømmehaller, hvilket understøttes af de artikler, vi har lokaliseret via INFOMEDIA. Lokalpolitikere har måske på fornemmelsen, at børnenes svømmeundervisning prioriteres højt blandt borgerne (vælgere). Dette bekræftes i YouGovs undersøgelse af danskerne svømmeduelighed (2014), idet denne fandt, at stort set alle forældre - især mødre - finder det vigtigt, at børn lærer at svømme.

Størstedelen af respondenterne giver udtryk for, at de ønsker at prioritere skolesvømning, men at det samtidig er en kostelig affære. En respondent fra en kommune, der har afskaffet kommunens tilskud til transport understreger, at *Hvis det [skolesvømning, red.] er så vigtigt og interessant for dem [skolerne, red.], så må de jo prioritere det i budgettet* (Pædagogisk konsulent i Region Syddanmark). Samme respondent udtrykker sin forståelse for, at ikke alle skoler har mulighed for at prioritere svømmeområdet, fordi de drukner i fokusområder, men fastslår at området sorterer

mere under lokale end under centrale prioriteringer. Der er et par eksempler på skoler, der ikke har kunnet finde midlerne til transport. I stedet har skolen indkøbt cykler til eleverne, så de kan cykle til og fra svømning. I et af tilfældene har eleverne 10 km hver vej, og skolesvømning må i dette tilfælde siges at prioriteres højt.

Et tema knyttet til prioritering er økonomi. Den økonomiske model for finansiering af skolesvømning forekommer i næsten alle kommunerne at være top-down styret, da midlerne overføres fra den kommunale forvaltning til skolerne. Samtidig er et tilbagevendende tema, at hvis dette flow stoppes eller nedskæres, begrænses mulighederne for at tilbyde kommunens elever svømmeundervisning. Det er især transportudgifter, som ofte fremhæves som hovedargumentet for nedlæggelse af skolesvømning. Skovgaard et al. (2012) fandt i den sammenhæng, at meget få kommuner planlægger nedlægningen af skolesvømning, men at flere kommuner overvejer besparelser i relation hertil, hvilket blandt andet kan skyldes høje transportudgifter. Manglende ressourcer angives af respondenterne som den primære årsag til at skolesvømning nedlægges. Det skal dog nævnes, at flere af de kommuner, der har afskaffet svømmeundervisningen overvejer at genindføre eller tilbyde alternative former for svømmeundervisning. Eksempelvis tilbyder et par kommuner svømmelejr eller lignende i skolernes sommerferie mod en lille brugerbetaling, men generelt betragtes disse foranstaltninger som nødløsninger.

Et andet billede, der tegner sig i kommunerne er, at der på forvaltningsniveau mangler overblik over udgifter til skolesvømning. En forklaring kan være, at økonomien ofte er et 'sammenskudsgilde', hvor ressourcerne til elevtransport og leje af hal stammer fra flere kilder. I en kommune har alle børn eksempelvis gratis buskort, hvorfor denne post ikke udelukkende knytter sig til finansiering af skolesvømning, men stadigvæk bevirker, at eleverne kan komme gratis til svømmehallen. I andre kommuner overføres pengene til skolerne, som selv sørger for leje af bus eller køb af cykler. Derfor var det vanskeligt for respondenterne præcist at angive, hvad de årlige udgifter til skolesvømning beløber sig til. Respondenterne på forvaltningsniveau angiver, at skolelederne og svømmeunderviserne selv har ansvar for evaluering af skolesvømningens kvalitet og effekt samt for opdatering af undervisernes kompetencer.

Overvejende har respondenterne på forvaltningsniveau svært ved at vurdere kvaliteten af svømmeundervisningen, idet de ikke selv er tilstede i hallen i forbindelse med svømmeundervisningen. Selvom færrest respondenter har vurderet kvaliteten på forvaltningsniveau, er der alligevel nogle, som har udpeget kvaliteten på skalaen fra 1 til 10.

Ofte begrundes respondenterne vurderingen med udtalelser som, at Børnene virker glade, og vi modtager ingen klager (Børn- og ungekonsulent i Region Nordjylland). Enkelte forvaltningsrespondenter ytrer, at de gerne ser skolesvømningen evalueret i fremtiden. Især den kommune, som i 2014 indførte intensive undervisningsforløb, ser frem til at evaluere for at afdække, om effektiviseringen har resulteret i en besparelse på området. En anden respondent fremhæver, hvordan supervision fra studerende på Institut for Idræt på Københavns Universitet var med til at højne kvaliteten af skolesvømningen.

Fra forvaltningernes side stilles der primært krav om, at svømmeunderviserne skal have en bassinprøve, som løbende fornyes. Tre af respondenterne var fra kommuner, som ikke tilbyder skolesvømning, og de beskriver, hvordan teoretisk svømmeundervisning på land eller 'tørsvømning' praktiseres i idrætsundervisningen for at overholde en udvandet lovgivning. Netop i relation til besparelser angiver flere af respondenterne, at nedlæggelse af skolesvømning var en nem måde at spare penge på uden at bryde lovgivningen på området.

4.1.2 Skoleledelsesniveau

Der er gennemført 26 interviews med skoleledere fra de 19 udvalgte kommuner. I forhold til skoleledere og ansattes holdninger til skolesvømning, omtales det generelt som et populært fag blandt lærerne, blandt andet fordi det ikke synes at være så krævende med hensyn til forberedelse og retarbejde. Både svømmelærere og -trænere udtrykker stor tilfredshed med at undervise i faget. Flere skoleledere fremhæver logistiske udfordringer som bemanning ved sygdom, idet det kræver en vikar, som er uddannet til at varetage svømning. En nødløsning bliver nogle gange at leje en svømmetræner i den lokale svømmehal, hvilket er dyrt. En anden udfordring er ny-ansættelse af lærere, som gerne skal være svømmelæreruddannede, hvilket mange ikke er længere. Generelt prioriterer og vurderer skolelederne svømmeundervisningen højt, og flere giver klart udtryk for, at det er vigtigt at børn lærer at svømme – også af hensyn til deres sikkerhed. Nogle af de steder, hvor undervisningen er nedlagt, overvejes genindførelse som for eksempel en del af idrætsundervisningen, og flere ø-skoler giver udtryk for, at det er vigtigt at kunne svømme, når man bor i et land, der har en så lang kystlinje.

Respondenterne på alle tre niveauer anfører, at videreuddannelse og inspirationskurser i størstedelen af kommunerne er tilgængelige, men ikke noget som prioriteres i praksis. Det betyder, at nogle (få) kommuner sørger for at opkvalificere lærernes undervisningskompetencer i form af eksempelvis inspirationskurser, således at lærerne generelt er kvalificerede til at varetage undervisningen, mens der i andre kommuner ikke stilles andre basiskrav end fornyelse af bassinprøven med regelmæssige mellemrum. Til gengæld fremhæver flere skoleledere, som står for en traditionel skolesvømmningsmodel, at de lægger stor vægt på at bruge skolens egne undervisere, da de er dygtige. Samtidig udtrykker skoleledere i kommuner, hvor modellen debatteres, at de er klar til forandringer i forhold til organiseringen, men at de vil prioritere brugen af egne lærere frem for instruktører eller trænere fra klubberne.

Flere af skolelederne nævner, at de gerne vil tilbyde deres elever mere skolesvømning og kommer i den forbindelse ind på den nye skolereform som mulighed for at finde tid i skemaet til svømmeundervisning, fordi skolereformen stiller krav til skolerne om at skabe mere bevægelse for børnene i løbet af skoledagen.

Flere skoleledere ser endvidere muligheder i at anvende de såkaldte frie timer til at aflægge svømmehallen et besøg. Der formuleres ligeledes både fra skoler, som allerede tilbyder skolesvømning og fra skoler, som måske tilbyder et minimum, en ambition om, at fremtidens fokus på bevægelse i skolen og den åbne skole vil skabe plads og overskud til mere svømning på skemaet. En udfordring, som skoleledernes oplever som et problem i praksis er, at der er meget

få svømmehaller, hvor bassinerne er store nok til antallet af elever. Samtidig er svømmehallerne på de skemaopbrudte dage ofte optaget, og skolelederne savner fleksibilitet i forhold til at tilbyde skolesvømning. Derudover fremhæves skolesvømning i partnerskabsmodeller, som en måde at bygge bro mellem skole og foreningsliv.

Det er en udfordring for skolelederne, at de ofte bliver fanget i rollen som en lus mellem to negle: Manglende ressourcer og overholdelse af lovgivningen. De vil gerne prioritere midler til svømmeundervisning, men det er svært, selvom der er enkelte eksempler på skoler, som det er lykkedes for. Flere skoleledere, hvis skoler ikke tilbyder skolesvømning, er tydeligvis frustrerede. Især i ø-kommunerne gives der udtryk for, at det er vigtigt, at børnene lærer at svømme, da de er omgivet af vand. En skoleleder tilkendegiver, at han har et dilemma omkring den manglende skolesvømning hvert år, når der laves en plan for skoleårets aktiviteter: Det [manglende skolesvømning, red.] prikkes til min dårlige samvittighed (Skoleleder i Region Nordjylland). Blandt skolelederne kommer lovgivning som tema også frem, idet et par skoleledere erkender, at de ikke overholder lovgivningen, fordi de ikke tilbyder skolesvømning og tager afstand fra 'tørsvømning'. Svømmeundervisning på land opfattes blandt lærerne som en decideret joke, hvor tiden kunne være brugt bedre på anden vis.

Et af de centrale temaer, som går igen i vores interviews med skolelederne, er manglende evaluering af svømmeundervisningens kvalitet og effekt. Størstedelen af skolelederne tilkendegiver, at der ikke foretages nogen – om nogen over-

hovedet – systematisk evaluering. Det synes således at være op til lærerne selv at vurdere disse parametre. I forhold til spørgsmålet om evaluering peger nogle skolelederne på, at kvaliteten er god og begrundet det med, at størstedelen af børnene lærer at svømme. Hvis det at kunne svømme er skolens mål for at sikre undervisningens kvalitet og effekt, følger det, at samme mål må være retningsgivende for de undervisere, som står for svømmeundervisningen. I forhold til kvaliteten udtrykker lederne på skoler, som tilbyder skolesvømning i begrænset omfang, at Hvis formålet er, at de skal lære at svømme, så er kvaliteten 0. Hvis kvalitet er, at de bliver trygge i vand og lærer badeanstalten at kende, så er det mere (Skoleleder i Region Hovedstaden). Således udtrykker flere skoleledere, at lidt skolesvømning af svingende kvalitet er bedre end slet ingen skolesvømning.

4.1.3 Svømmeunderviserniveau

Der er gennemført interviews med 28 svømmeundervisere. Respondentgruppen har blandet baggrund og jobposition. Nogle er uddannede svømmelærere fra seminarier, andre er tidligere elitesvømmere og uddannede undervisere i klubregi, mens nogle står for en blanding af begge dele, idet de er uddannede lærere og underviser i klubregi. Fælles for dem er, at de varetager undervisning i skolesvømning.

I forhold til didaktiske overvejelser peger respondenterne på, at de umiddelbart har stor frihed til selv at bestemme indholdet af timerne. De fleste tilkendegiver, at de kender retningslinjerne og målene for faget Idræt, men selve indholdet i undervisningen varierer på tværs af kommuner og skoler. Der er ligeledes forskel på ambitionsniveauet i forhold til, om børnene skal lære at svømme eller modtage undervisning i vandtilvæning, hvilket dels synes at hænge sammen med, om respondenterne er svømmelærer eller svømmetræner fra en klub, og dels, hvor omfattende skolens svømmetilbud er. Selvom de fleste respondenter udtrykker, at målet med skolesvømning ikke er at skabe elitesvømmere, er der blandt klubtrænerne mere fokus på læring af stilarter og korrekt teknik, mens svømmelærerne oftere fremhæver brugen af leg som et centralt element i undervisningen.

Om børnene opnår svømmefærdigheder eller fortrolighed med vand afhænger ligeledes af, hvor længe de opholder sig i vandet, længden af det samlede undervisningsforløb og børnenes alder. I de enkelte kommuner, hvor skolesvømning kun tilbydes i indskolingen, er der mere fokus på tilvæning. Et par respondenter stiller selv spørgsmålstegn ved, om det skal hedde 'svømning' eller 'vandtilvæning', idet 'svømning' kan være en misvisende betegnelse at bruge, hvis fokus i undervisningen primært er leg og læring, som skal gøre børnene trygge ved at opholde sig i vand. Uanset

undervisernes baggrund gøres der i stor udstrækning brug af niveauinddeling i svømmeundervisningen.

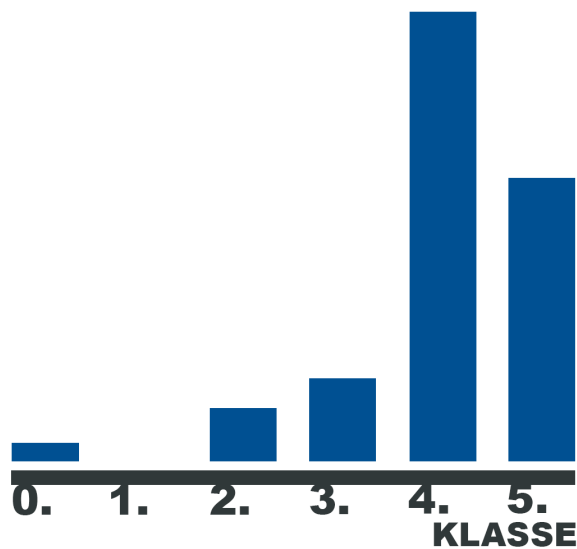
I forlængelse heraf udtrykker flere af respondenterne deres syn på forskellen mellem svømmelærere og svømmetrænere. Flere svømmelærere har en forestilling om, at svømmetrænere mangler pædagogiske kompetencer og primært fokuserer på teknikker og stilarter. Svømmelærerne formulerer derfor en bekymring over, at undervisningen udvikler sig til talentudvikling og medlemsrekruttering. På den anden side peger svømmetrænerne på, at svømmelærere ofte mangler svømmefaglig fornyelse og i ringe grad selv praktiserer svømning.

Disse aspekter kom også til udtryk blandt respondenterne i rapporten fra 2012 (Skovgaard et al., 2012). Heri lød konklusionen, at både svømmelærere og svømmetrænere var kompetente til at varetage skolesvømning, da det umiddelbart forekommer vanskeligt at generalisere om læreres og træneres pædagogiske, didaktiske og videnskabelige kompetencer. De forskelle, der forekommer i undervisningen, dens kvalitet og effekt kan i højere grad begrundes i individuelle faktorer end i ensidig faglig baggrund. I de kommuner som har partnerskabsmodeller, er det ofte tilfældet, at både en svømmelærer og en svømmetræner er tilkøbt skolesvømningen, hvorved begge faggruppers kompetencer kommer i spil. Det kan tilføjes, at mange af de respondenter, som allerede underviser i en partnerskabsmodel, udtrykker stor tilfredshed med samarbejdet på tværs af institution og profession.

Når de tre niveauer sammenlignes, er det på svømmeunderviserniveau, at temaet evaluering udfolder sig mest. Flere respondenter fremhæver, at de bruger svømmelighedslignende tests som evalueringsmarkør for elevernes udvikling. Der er forskellige holdninger til 200 m-definitionen på at kunne svømme. Nogle undervisere tester, om børnene kan svømme 200 m, eller noterer hvor mange baner de kan svømme på et givet antal minutter. Andre kender modellen, men forholder sig ikke til den i undervisningen og finder den irrelevant. Langt flere bruger svømmemærker eller diplomer og fortæller, hvilken motiverende effekt det har på børnenes præstationer.

Det kan dog tænkes, at der er en sammenhæng mellem, hvor megen tid/energi underviserne bruger på at evaluere børnene, og den model der er gældende. Hvis modellen er begrænset eller anses for at være en nødløsning eller blot en mulighed for at tilvænne børn til vand, er det usikkert, hvor stor effekt det har. Kvaliteten af undervisningen vurderes højt af svømmeundervisere. Respondenterne udtrykker generelt, at de gerne vil tilbydes efteruddannelse, inspirationskurser eller lignende. Det [videreuddannelse, red.] prio-

Figur 2: Klassetrin for svømmeundervisning.

Figuren viser på hvilket klassetrin eleverne modtager undervisning i skolesvømning i de udvalgte kommuner.

riteres ikke højt i skolen at sende lærerne på kursus, det er mere brugt i klubberne. [...] *Jeg finder selv lidt inspiration i bøger og på nettet* (Svømmeunderviser i Region Sjælland). Enkelte fortæller, at de bliver det tilbudt efter behov.

Alle respondenter på svømmeunderviserniveau blev spurgt om deres holdninger til og erfaringer med den mest effektive alder for børn at starte med svømning, og hvilken stilart der kan/skal lægges ud med, jf. de to forskningsspørgsmål i delundersøgelse I. Svarene afhænger en smule af, om respondenterne er uddannede svømmelærere fra seminaret eller svømmeunderviser fra en svømmeklub. I forhold til stilart er der en markant præference for at starte med crawl, og flere af respondenterne henviser til, at crawl er nemmere for børn at lære, fordi bevægelsesmønstret falder dem ret naturligt.

Konklusionen i YouGovs (2014) undersøgelse peger dog på, at størstedelen af danske børn først lærer at svømme brystsvømning, hvilket også er den stilart, de kan svømme længst. Der ses dog en tendens til at flere, især drengene, lærer crawl som første stilart (YouGov, 2014). Flere af de erfarne respondenter henviser til, at da de uddannede sig, var der tradition for at starte med brystsvømning, men at crawl i dag i højere grad bruges som begynderstilart. I delundersøgelse I fandt vi, at valg af stilart blandt andet bør afhænge af rammefaktorer. Hvis der er afsat mere end 15 lektioner til svømmeundervisning, kan børn begynde med brystcrawl og rygcrawl som første stilarter, men hvis der kun er afsat et meget begrænset antal lektioner, skal brystsvømning væl-

ges som første stilart, når børn skal lære at svømme. Størstedelen af svømmeunderviserne starter med at undervise eleverne i crawl. Næstmest populært er en blanding af brystsvømning og crawl, og der er enkelte undervisere, som fremhæver rygsvømning, fordi stilarten tillader fri vejtrækning. Netop en blanding af brystsvømning og crawl - en såkaldt multi-stroke model - var der flere publikationer, som pegede på i delundersøgelse I. Flere svømmeeksperter fremhæver fordele ved, at børn starter med at svømme den stilart, der falder dem mest naturlig, som eksempelvis en blanding af brystsvømning-arme og crawl-ben.

Svømmeunderviserne blev desuden spurgt om deres erfaring med eller holdning til, hvilken alder der er den mest effektive at lære børn at svømme i. Den adspurgte respondentgruppe varetager skolesvømning fra 0. til 6. klasse. Størstedelen af skolesvømningen i de 19 kommuner er placeret på mellemtrinnet, 4.-5.-klassetrin (se figur 2).

Knappt halvdelen af respondenterne nævner, at de ville foretrække at undervise eleverne i svømning på yngre klassetrin, og denne præference ses primært blandt svømmeundervisere, som på nuværende tidspunkt underviser på 4. eller 5. klassetrin. Underviserne begrundet det med, at eleverne motorisk er parate til det og ser det som en mulighed for at forebygge, at nogle af eleverne når at udvikle vandskræk, inden de starter på skolesvømning.

Flere giver udtryk for, at de gerne ville have undervisningen rykket helt ned til 0. klasse. Ingen af respondenterne ønsker at undervise eleverne på højere klassetrin. På linje hermed udtrykker enkelte skoleledere, som også er svømmeundervisere eller tidligere har været det, at børn ikke kan lære at svømme for tidligt.

Flere af underviserne problematiserer svømning i forhold til præ-pubertetslever - især pigerne er udfordrede i forhold til krop og omklædning. I 5.-6. klasse kan det desuden være problematisk, at pigerne begynder at få menstruation. Svømmeduelighedsundersøgelsen viser, at interessen for at blive bedre til at svømme er størst blandt de yngste elever (YouGov, 2014).

Samme erfaring har en svømmeunderviser, der fortæller, *at skolen har prøvet at tilbyde skolesvømning for overbygningen, men de unge mennesker vil hellere bade end at svømme* (Svømmelærer i Region Syddanmark). YouGovs undersøgelse konkluderer desuden, at børn, der lærer at svømme i skolen, er mindre svømmeduelige end de, der lærer det i en klub. Grunden til den bedre svømmeduelighed i klubregi er, at undervisningen i skolen ligger for sent (Ibid.). Der findes altså både et ønske om og flere argumenter for at flytte skolesvømningen til lavere klassetrin.

I modsætning til dette synspunkt fremhæver en respondent, der har erfaring med skolesvømning i 1. klasse, vigtigheden af, at børnene kan klare sig selv i omklædningsrummet. Dette er især i fokus, hvis undervisningen er tidspresset, eller kommunen anvender en model, hvor børnene selv ankommer til svømmehallen uden følgeskab af en lærer eller pædagog, og svømmehallens personale udelukkende er indkøbt til undervisning og derfor ikke har ansvar i forhold til omklædning og konfliktløsning. Klubtrænerne udtrykker, at de ønsker en tættere kontakt til skolen. *Det ville være optimalt, at der er en lærer med børnene, i fald der opstår konflikter eller uheld. Jeg ved, at buschaufføren kæmper lidt. Vi savner et sted, hvor vi kan placere det pædagogiske ansvar* (Svømmelærer i Region hovedstaden).

Som beskrevet har en skole prioriteret at indkøbe cykler og lade 6. klasserne cykle til svømning. Respondenten er selv

af den overbevisning, at undervisningen med fordel kunne finde sted på lavere klassetrin, men det er ikke praktisk muligt, da færdsprøven først finder sted i 6. klasse. Således går praktiske hensyn forud for mest optimale alder. Desuden fremhæves det, at de yngre elever sommetider kan have svært ved at koncentrere sig i længere tid ad gangen, hvilket kan være et argument for at bevare skolesvømning på mellemtrinnet.

Svømmeduelighedsundersøgelsen fra YouGov (2014) viste, at børn typisk lærer at svømme mellem 7 og 10 års-alderen, men at børnene først blev svømmeduelige senere. Derfor bliver alderstrinnet i praksis ofte bestemt af, hvad der er økonomisk og praktisk muligt. Desuden bør målet med undervisningen – hvad end det er vandtilvænning eller decideret svømmeundervisning - være bestemmende for

alderstrinnet. Konklusionen i delundersøgelse I er, at alder, indhold og kontekstuelle forhold skal matche hinanden. Vi fandt en altovervejende konsensus om, at alderen omkring de 8 år er den optimale for børn at lære at svømme i - under forsætning af, at børnene, fra 5 til 7 års-alderen har deltaget i alsidige tilvænningsaktiviteter.

Som allerede problematiseret nedlægges eller begrænses tilbuddet om skolesvømning i flere kommuner blandt andet på grund af transportudfordringer, idet transporttiden er lang og resulterer i mindre effektiv tid i vandet, og omkostningerne ved busleje samtidig er høje. Den kommune, som i 2014 indførte forsøg med intensive svømmeforløb beretter om, hvordan eleverne tidligere kun havde 20 minutter i vandet, inden turen igen gik tilbage til skolen på grund af lang transporttid. At få nok effektiv tid i vandet beskrives af underviserne som en udfordring. Der er stor forskel på, hvor lang tid børnene har i vandet, idet dette varierer fra 20 til 50 minutter.

Variationen i effektiv tid i vandet skyldes desuden forskel i hyppigheden i kommunernes tilbud om skolesvømning. Nogle forløb strækker sig over hele eller halve år, andre over to uger eller en sommerferie. Derfor giver det ikke umiddelbart mening at sammenligne effektiv tid i vandet på tværs af kommunerne. Det angives blandt respondenterne, at 20 minutter er for kort, mens svømmetrænere i kommuner med intensive forløb understreger, *at halvanden time i vandet er for lang tid, da Børnene begynder at fryse, og til sidst helst vil i det varme bassin. [...] Halvanden time i vand er jo nærmest elitesvømning* (Svømmelærer i Region Midtjylland). Børnenes koncentrationsevne, som af flere svømmeundervisere fremhæves som udfordret under undervisningen i svømmehallen, er et andet argument for, at halvanden time ad gangen er for længe.

4.2 Opsummering

På alle niveauer tilkendegiver respondenterne, at de oplever muligheder i relation til skolesvømningssområdet. Overordnet fremhæves svømmeundervisning som en populær mulighed for at give eleverne et aktivt afbræk i skoledagen og samtidig udruste dem sikkerhedsmæssigt, når de bor i et land med lang kystlinje. På forvaltningsniveau fremhæves det, at nedlægning af skolesvømning i nogle kommuner anses som en mulighed for at spare penge, idet lovgivningen ikke kræver, at undervisningen skal foregå i vand. Der fokuseres desuden på muligheden for at samarbejde med de lokale svømmeklubber og indgå i såkaldte partnerskabsmodeller for at sikre skolesvømningens overlevelse og høj kvalitet i undervisningen.

Flere skoleledere anser den nye folkeskolereform som en mulighed for at tilbyde eleverne mere svømmeundervis-

ning, da den frigiver timer i skemaet og fordrer mere bevægelse i hverdagen. Blandt svømmeunderviserne anses frihed til selv at planlægge undervisningen for at være en mulighed for at skabe varieret undervisning, som både fokuserer på leg og læring. Desuden fremhæves det som en mulighed at flytte svømmeundervisningen til lavere klassetrin for at udnytte børnenes læringsparathed og forebygge, at de når at udvikle vandskræk. Der synes at være bred enighed om at starte med stilarten *crawl*, da den falder mest naturligt for børnene.

Der fremhæves også flere udfordringer forbundet med skolesvømningens afvikling. På alle niveauer er det tydeligt, at sikring af svømmeundervisningens kvalitet og effekt er begrænset. Samtidig er det i de kommuner, der ikke tilbyder skolesvømning, en udfordring at overholde lovgivningen, hvis ikke der tilbydes undervisning på land – hvilket nærmest anses som en joke. På forvaltningsniveau er den primære udfordring at bibeholde tilbuddet om skolesvømning af økonomisk og prioriteringsmæssig karakter. Skoleledere fremhæver bemanding som en mindre udfordring, idet de foretrækker at bruge egne svømmelærere, men få er i dag uddannede svømmelærere. Flere svømmeundervisere oplever det som en udfordring at undervise i faget 'svømning', når undervisningen sker indenfor begrænsede rammer og foretrækker at kalde faget 'vandtilvænnning'. Svømmelærere og svømmetrænere udtrykker divergerende opfattelser af hinandens undervisningskompetencer. Svømmelærere anser trænere for at være udfordrede på det pædagogiske område, mens svømmetrænere finder, at lærere mangler fokus på det tekniske i undervisningen. Når undervisningen er placeret på mellemtrinnet, oplever underviserne elevernes omklædningskomplekser eller manglende interesse for faget som udfordringer. Omvendt kan det på lavere klassetrin være svært for eleverne at holde koncentrationen i længere tid ad gangen.

5.0 Metoderefleksioner – gyldighed og pålidelighed

5.1 Validitet og reliabilitet

Validitet refererer til undersøgelsens gyldighed og vurderes i forhold til, om undersøgelsen konkret undersøger det, den foregiver at undersøge, og kan endvidere opdeles i henholdsvis intern og ekstern validitet (Jørgensen, 2001). Den interne validitet angiver, hvorvidt der er sammenhæng i undersøgelsen, og i hvilket omfang undersøgelsens resultater er gyldige i den kontekst, de undersøges i. Mere specificeret gælder det, at intern validitet beror på, at de valg, der er truffet gennem undersøgelsen sikrer, at undersøgelsen undersøger det, som den foregiver at undersøge. Eksempelvis er det essentielt for den interne validitet, at de personer, vi søger at generere viden fra, rent faktisk kan give et billede af

det, vi ønsker at generere viden om, altså skolesvømmningens udfordringer og muligheder.

Den eksterne validitet handler om, i hvor høj grad man kan generalisere undersøgelsens resultater (Jørgensen, 2001). På baggrund af den kvalitative tilgang til empiri kan vores resultater umiddelbart ikke betragtes som dækkende for alle danske kommuners organisering og prioritering af skolesvømmningsområdet. Som tidligere beskrevet er der stor variation i skolesvømmningsmodellernes organisering, ansvarsfordeling og udførelse. I vores undersøgelse er flere af de 19 kommuner tilmed udvalgt som særlige cases (jf. tidligere anførte kriterier for udvælgelse af undersøgelseskommuner), hvilket gør det svært at sammenligne resultaterne på tværs af kommunerne.

Kvale og Brinkmann (2009) anvender i den forbindelse begrebet analytisk generaliserbarhed, der indebærer en velovervejet bedømmelse af, hvordan analyseresultater i én undersøgelse kan betragtes som vejledende for, hvordan det forholder sig i en anden kontekst, eksempelvis en anden dansk kommune. En kvalificeret bestræbelse på analytisk generaliserbarhed er betinget af tydelig dokumentation og eksplicitering af undersøgelsens præmisser, så modtagere af undersøgelsen har mulighed for selv at vurdere, om de mener, at de fremkomne resultater kan overføres til andre kontekster end den konkret undersøgte (Ibid.).

Reliabilitet refererer til pålideligheden af en given undersøgelse (Jørgensen, 2001). Reliabilitet vurderes i forhold til forskningsprocessen og referer til metodisk gennemsigtighed, der vægter, hvorvidt undersøgelsen er tydelig og eksplicit i sin argumentation for valg og fravalg gennem proces-

sen (Kvale & Brinkmann, 2009; Halkier, 2008). Det synes i denne forbindelse væsentligt, at de 19 kommuner og andre læsere på et kvalificeret grundlag har mulighed for selv at vurdere, hvorvidt analyseresultaterne og den metodiske tilgang til empiriindsamlingen synes pålidelig. Reliabilitetskravet i denne undersøgelse er opfyldt igennem den transparente og grundige beskrivelse af alle facetter i metoden.

5.2 Metodiske begrænsninger

5.2.1 Social desirability bias

Vi oplevede, at de udsagn eller omtaler i medierne, som vi havde inkluderet nogle kommuner på baggrund af, ikke nødvendigvis var aktuelle emner, som kommunerne selv fremhævede under vores interviews om skolesvømmning. Eksempelvis var en kommune i Region Nordjylland blandt andet udvalgt, fordi der i efteråret 2014 bragtes en nyhed om, at det i kommunen var foreslået at opsiges samarbejdet med den lokale svømmehal og dermed nedlægges skolesvømmningen over to år. Vi interviewede personer på alle tre niveauer (forvaltning, skoleledelse, underviser) i kommunen blot tre måneder senere. Det omtalte spareforslag blev ikke nævnt, selvom der blev spurgt ind til både skolesvømmningens økonomi, fremtid og begrænsninger.

En sådan undladelse kan eventuelt skyldes, at medierne indledningsvist havde blæst det politiske forslag op og ud af proportion. Det kan også tænkes, at respondenter fra den pågældende kommune foretrak ikke at fremstille kommunens tilbud om skolesvømmning som potentielt lukningstruet. Under alle omstændigheder kan fænomenet måske forklares som social desirability bias, der i dette tilfælde medfører,

at respondenterne giver det svar, som vedkommende tror, vi gerne vil høre - nemlig at skolesvømningen kører godt. Pointen i social desirability bias er altså, at respondenterne tilpasser sig det, som vedkommende tror, at interviewererne gerne vil høre eller opfatter som det sande/rigtige svar.

Samme form for bias kan også være opstået under andre interviews. Eksempelvis blev alle respondenter på forvaltnings- og skoleledelsesniveau spurgt om, hvor vigtigt de finder svømmeundervisningen, hvortil det overvejende flertal svarer, at de af forskellige årsager finder det meget vigtigt. En anden forklaring end social desirability bias kan være bias i udvælgelsen af respondenter. Det kan tænkes, at vi er henvist til netop disse respondenter, fordi formidleren af kontakten ved, at respondenterne ved meget om svømning, er skoleleder og formand for den lokale svømmeklub, eller selv er svømmer. Det kan således afspejle sig i svarene, når

vi spørger respondenterne, hvor vigtigt de finder skolesvømning, at vi er blevet henvist til netop dem, som brænder for skolesvømningen, dens indhold og dens overlevelse. Inddragelsen af lokale ildsjæle på svømmeområdet kan lede til spændende og passionerede besvarelser, men samtidig medføre bias i forhold til overrepræsentation af modeller, som fungerer godt, eller personer som finder skolesvømning vigtig.

5.2.2 Vurdering af kvalitet

I det omfang det gav mening, bad vi samtlige respondenter om at vurdere kvaliteten af svømmeundervisningen på en skala fra 1 til 10, hvor 1 var ringeste og 10 højeste kvalitet. Kvalitet - herunder eksempelvis undervisningskvalitet - er et vanskeligt begreb at definere entydigt, fordi det typisk er et sammensurium af objektive forhold, subjektive tillærte

koder og antagelser. Kvaliteten af skolesvømning vurderes således ud fra respondentens fortolkninger (Dahler-Larsen, 2008). Der opstod under interviewene ofte spørgsmål om, hvilken form for kvalitet der blev spurgt ind til. Flere fastholdt at give forskellige karakterer afhængig af, om det var kvaliteten af indholdet, den overordnede model eller andre parametre forbundet med skolesvømning. Således har nogle respondenter givet flere ratings, mens andre har valgt ikke at svare. Det sår usikkerhed omkring vurdering af kvaliteten. Derfor giver det måske i mindre grad mening at sammenligne. Det kan dog bemærkes, at skoleledere og svømmeundervisere stort set er enige om kvaliteten i den forstand, at begge respondentgrupper på en skala fra 1-10 i gennemsnit vurderer det, de nu måtte mene udgør kvalitet på skolesvømmeområdet til et syvtal (skolelederne har gennemsnit 7; underviserne 7,1). Vurderinger fra forvaltningsniveau er ikke medtaget, da blot seks respondenter på det niveau afgav brugbare svar.

5.2.3 Spørgeteknik

Undersøgelsen anvender en semistruktureret interviewguide. Når interviewguiden er semistruktureret, åbner det for den mulighed, at samtalen kan 'flyve' lidt og således bevirke, at det i nogle tilfælde er respondenten, der styrer samtalen, og samtidig kan det gøre det vanskeligt for interviewereren at bevare overblikket over, om der er svaret på det, som står i interviewguiden. Et andet aspekt er, at der sammenlagt blev foretaget 69 interviews om samme tema på cirka to uger, hvorfor det i interviewøjeblikket kan være svært at skelne kommunernes modeller fra hinanden – hvilket også gør det vanskeligere at stille relevante spørgsmål spontant - og ligeledes at bevare overblikket over, hvad der allerede er blevet sagt. Det fremgår af lydfilerne, at interviewererne, når der afviges fra interviewguiden, kommer til at stille de samme spørgsmål igen eller glemmer at stille centrale spørgsmål, som fremgår af interviewguiden. I praksis betyder det, at ikke alle respondenter er blevet stillet de samme (eller alle) spørgsmål fra interviewguiden, og det vanskeliggør en sammenligning af resultaterne på tværs af kommunerne.

For at imødegå sådanne udfordringer indsatte vi tid i interviewerens kalender, så de forud for interviewet havde mulighed for at danne sig et grundigt overblik over, hvem de skulle tale med og om hvad. Metodisk ville det have styrket dataindsamlingen, hvis den samme interviewer havde foretaget alle interviews i den samme kommune. Det fravalgtes blandt andet for at tilbyde respondenterne en vifte af muligheder for tidspunkter for interviewet. Hvis samme interviewer havde foretaget alle interview, kunne denne potentielt have haft et styrket overblik og eventuelt bedre mulighed for øjeblikkeligt at gennemskue begrænsninger ved den på-

gældende kommunes svømmeområde eller uoverensstemmelser mellem svar på tværs af de tre respondentniveauer.

Selve rekrutteringen af kommuner, skoler og respondenter gik hurtigere end forventet. Både kommuner og skoler har mange opgaver at varetage, hvorfor det er forståeligt, hvis de finder det presset at stille op til et interview. Det var især udfordrende at få fat i skolelederne, da disse sjældent var på kontoret. Det samme gjaldt i nogen grad svømmeundervisere, hvor beskeden ved opkald ofte var, at vi måtte ringe og interviewe dem i frokostpausen eller efter arbejdstid. I begge grupper oplevede vi respondenter, som 'skulle til undervisning om 10 minutter', hvorfor interviewet blev afviklet ret hurtigt. Det kan have resulteret i mangelfulde svar på de stillede spørgsmål. Overvejende gav respondenterne sig dog god tid til at besvare de spørgsmål, som de blev stillet under interviewet.

I forhold til det elektroniske optageudstyr oplevede vi kun den begrænsning, at opkaldsforbindelsen nogle gange var af svingede kvalitet, og at det derfor kunne være svært at høre, hvad der blev sagt på optagelserne. Én optagelse var tom ved efterfølgende gennemlytning, hvorfor et interview fra den pågældende kommune ikke var tilgængeligt. Vi vurderede, at der ikke var grund til at ringe og forstyrre respondenterne igen. På baggrund af vores interviews med to skoleledere og to svømmeundervisere fra samme kommune, dannedes et udmærket overblik over kommunens skolesvømning. Vores opfattelse af modellen viderefremmede vi pr. mail til respondenterne, hvis interview var gået tabt. Pågældende bekræftede opfattelsen af kommunens praksis.

6.0 Afrunding

Undersøgelsen har afdækket nogle af de muligheder og udfordringer, der er forbundet med skolesvømning i 19 udvalgte kommuner, hvor der er gennemført interviewrunder med respondenter fra tre niveauer; forvaltning, skoleledelse og svømmeundervisere. Undersøgelsen viser, at der er meget stor variation i kommunernes modeller for skolesvømning. En stor del af kommunerne anvender såkaldte traditionelle modeller, hvor det primært er skolens svømmelærere, der forestår undervisningen. Derudover vinder forskellige former for partnerskabsmodeller mere frem, eksempelvis hvor en kommune vælger at indgå partnerskab med den lokale svømmehal. Endeligt anvender nogle kommuner såkaldte intensive modeller, fordi skolerne har lang transporttid til svømmehallen, eller der anvendes alternative modeller som svømmeundervisning i åbent hav eller afholdelse af en svømmelejr i sommerferien, hvilket i de fleste tilfælde anses for at være en nødløsning. I praksis er modellerne ofte en blanding.

6.1 Ressourcer

Skolesvømningssområdet er i mange kommuner udfordret ressource- og prioriteringsmæssigt, og flere kommuner overvejer at spare på området. Derfor synes der blandt kommunerne at være en villighed til at afprøve alternative modeller. Der synes at være den holdning til skolesvømning, at lidt svømning eller vandtilvænnning er bedre end slet ingen svømning. Flere svømmeundervisere oplever det som en udfordring at undervise i faget 'svømning', når rammer og form og indhold for undervisningen er begrænset og i højere grad peger hen på, at faget er 'vandtilvænnning'.

6.2 Lovgivning

Det opleves som udfordrende at overholde lovgivningen på området, og svømmeundervisning på land anses ikke som et reelt alternativ til forløbet i vand. Flere skoleledere angiver, at den nye folkeskolereform giver mulighed for at tilbyde eleverne mere svømmeundervisning, eksempelvis ved at bruge nogle af idrætstimerne til svømning.

6.3 Alder/stilart

I langt de fleste kommuner afvikles svømmeundervisningen på 4.-5. klassetrin (se figur 2), men nogle kommuner ser muligheder i at flytte svømmeundervisningen til yngre klassetrin for at udnytte børnenes læringsparathed og forebygge, at børnene når at udvikle vandskræk. Når undervisningen er placeret på mellemtrinnet, oplever underviserne udfordringer i forbindelse med omklædning (jf. opsamlingsafsnit) eller manglende interesse for faget. Omvendt kan det på lavere klassetrin være svært for eleverne at fastholde koncentrationen i længere tid ad gangen. Der er generelt bred enighed om at begynde svømmeundervisningen med bryst- og rygcrawl, fordi disse stilarter falder børnene mest naturligt.

6.4 Svømmeundervisere

Underviserne har stor frihed til selv at bestemme undervisningens indhold. Svømmelærere anser svømmetrænere for at være udfordrede på det pædagogiske område, mens svømmetrænerne finder, at svømmelærerne mangler fokus på det tekniske i undervisningen. De to grupper kan med fordel afbalancere deres kompetencer og indbyrdes forståelser af hinanden, idet de i et stigende antal kommuner skal arbejde sammen i forskellige partnerskabsmodeller. I den forbindelse er der fokus på de lokale svømmeclubber som en partner, der kan være med til at sikre skolesvømningens overlevelse og bidrage med høj kvalitet i undervisningen.

7.0 Opmærksomhedspunkter

Undersøgelsens formål har overordnet været at kortlægge svømmeundervisningens organisering og gennemførelse i praksis på folkeskoler i udvalgte danske kommuner og at

belyse, hvilke muligheder og udfordringer centrale aktører finder, der er forbundet med at afvikle folkeskolens svømmeundervisning. Som afslutning på denne kortlægning, skal opmærksomheden henledes på en række punkter, der kan skabe mulighed for at arbejde videre med at kvalificere og nytænke folkeskolens svømmeundervisning:

- Øget sparring på tværs af kommuner omkring erfaring med intensive eller alternative svømmemodeller. Vidensdeling tænkes i den sammenhæng at skabe muligheder for, at flere kommuner afprøver nye og mere holdbare modeller
- Invitere kommuner og skoler til at bidrage med idéer og færdige koncepter, de gerne vil afprøve. En form for 'bottom-up proces' i forhold til de muligheder og udfordringer som for eksempel den nye folkeskolelovs krav om mere bevægelse åbner op for
- Arbejde mere målrettet med svømmeundervisningens kvalitet og effekt. Blandt andet ved at opkvalificere svømmeundervisernes kompetencer på de to områder via inspirationskurser/videreuddannelsesforløb og uddanne dem til at arbejde mere med for eksempel elevmålsætninger (Undervisningsministeriet, 2015).
- Arbejde med svømmeundervisning i et inklusionsperspektiv. Svømning fremhæves som gavnligt for børn med særlige behov (for eksempel ADHD, tosprogede børn, asylbørn). Her kan der potentielt ligge en udfordring, idet en del elever fra etniske minoritetsgrupper har sværere ved at gå i svømmehallen - bl.a. på grund af opmærksomhed om kroppen i det offentlige rum. I den adspurgte gruppe af kommuner findes flere, der har haft succes med indsatser rettet mod netop minoritetsgrupper. En kommune anvender således svømmehallen til undervisning af asylklasser fra blandt andet Syrien.
- Afholde temadage/-uger gennem hele skoleforløbet (0. til 9.-10. klasse) for at følge op på/vedligeholde børnenes vandkompetencer/svømmefærdigheder og lære dem nye færdigheder, der samlet set kan medvirke til at motivere børnene til en livslang interesse for svømning.
- Afprøve metoder der for eksempel tager afsæt i 'multi-stroke-princippet' (elementer fra flere stilarter trænes/øves parallelt) eller 'en demokratisk model', hvor børnene selv bestemmer, hvilken stilart de vil lære først.

Der er behov for nytænkning og ikke mindst mod og vilje til at tænke ud ad boksen i forhold til traditionel organisering og struktur. I hvert fald peger delundersøgelse II på, at flere veje kan føre til, at landets kommuner bedre kan finde overskud, inspiration og ressourcer til at tilbyde skolesvømning.

8.0 Litteraturliste

Bryman A. (2012): *Social research methods*. 4. udg. New York: Oxford University

Dahler-Larsen, P. (2008). *Kvalitetens beskaffenhed*. Syddansk Universitetsforlag

Dansk Svømmeunion (2007). *Danskernes svømmeduelighed, livredningsmæssige færdigheder og holdning til svømning*. Epinion Capacent og Dansk Svømmeunion

Jørgensen PS. (2001). Generalisering i kvalitativ forskning I: I: Lunde IM. & Ramhøj R. (red); *Humanistisk forskning inden for sundhedsvidenskab*. s. 315-328. København: Akademisk forlag

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009). *Interview: introduktion til et håndværk*. 2. udg. København: Hans Reitzels Forlag

Skovgaard et al. (2012). *Svømning i den danske folkeskole*. Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet

Undervisningsministeriet (2015). *Elevplaner i folkeskolen*. Lokaliseret d. 26/2-2015 på: <http://uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/De-nationale-test-og-evaluering/Elevplaner>

YouGov (2014). *Danskernes svømmeduelighed, livredningsmæssige færdigheder og holdninger til svømning*. Sept.

98 cm

140 cm

170 cm

300 cm

310 cm

9.0 Bilag

9.1 Bilag 1: Begrundelse for valg af kommuner

Region	Kommune	Begrundelse/overvejelse
Region Nordjylland	Aalborg Kommune	Fjernede i 2011 svømmeundervisningen fra skoleskemaet. Er i 2014 blevet bestemt, at børnene igen fra 2015 får 2 timers svømning om ugen
	Læsø Kommune	Ø uden svømmehal. Bruger kystsvømning
	Morsø Kommune	Vil i 2014 spare 800.000kr. på skolesvømning, men ved endnu ikke, hvad der skal ske med skolesvømningen
Region Midtjylland	Herning Kommune	Kører med succes koncentrerede forløb, hvor 4. klasser på 12 skoler i 2 uger får mere tid i vandet (lektioner á 90 minutter) og mindre transporttid
	Silkeborg Kommune	Har afskaffet skolesvømningen 2010/11. Tilbyder 2 ugers svømmeundervisning i sommerferien til børn i 0.-3. klasse
Region Syddanmark	Fanø Kommune	Ø uden svømmehal uden bro til fastland. Børn skal transporteres med færge for at komme til svømmeundervisning. Dækker samtidig det sydvestjyske
	Haderslev Kommune	Debatten om tørsvømning startede i Haderslev + geografiske placering
	Langelands Kommune	Ø uden svømmehal med bro til fastland. Børnene kan undervises i Svendborg. I 2008 tilbød én skole ud af otte skoler svømning
	Odense Kommune	Stor kommune + geografisk placering
	Vejle Kommune	Officielt er skolesvømning ikke afskaffet, men mange skoler har opgivet pga. kommunens nedskæringer på transporttilskud
Region Sjælland	Lolland Kommune	Udkantskommune som muligvis er blandt de, som overvejer nedskæringer på svømmeundervisningen + geografisk placering
	Næstved Kommune	Kystnær kommune med tre svømmehaller + geografisk placering
	Roskilde Kommune	Byrådet vedtog at indføre svømmeundervisning i 1. klasse, men pga. protester fra undervisere er det droppet igen
	Stevns Kommune	Tilbyder svømmeundervisning i 5.-6. klasse både på kommunale og private skoler + geografiske placering
Region Hovedstaden	Bornholms Kommune	Skolesvømningens overlevelse har været diskuteret her + geografisk placering
	Dragør Kommune	Har ingen svømmehal. Her underviser bl.a. ungdomsskolen i havsvømning
	Fredensborg Kommune	Fastlandskommune uden svømmehal. Har været diskuteret meget i medierne, at kommunens børn køres til nabokommunerne
	Gentofte Kommune	Omlagde i 2011 skole-svømning, så den nu ligger i skoleskemaernes huller (for- og eftermiddag), varetages af svømmeklubben samt SFO-pædagoger og tilbydes til børn i 2. klasse
	Gribskov Kommune	Kører projektet 'Bliv badeklar', som fokuserer på børns badesikkerhed ved at tilbyde 0. klasser at blive fortrolige med vand 3 gange om ugen i 10 uger
	Københavns Kommune	Danmarks største kommune, hvor rigtig mange børn modtager svømmeundervisning

9.2 Bilag 2: Interview guide

Interviewniveau	Fokus	Temaer	Spørgsmål
<p>Forvaltningsniveau</p> <p>Vi talte med den person, som varetager skolesvømningens område i forvaltningen</p>	At afdække rammerne og organiseringen af skolesvømning	<p>Organisering (Transport, leje af haller)</p> <p>(Centralt vs. decentralt)</p> <p>Økonomi</p> <p>(Prioritering af ressourcer)</p> <p>Kvalitet</p> <p>(Metode)</p> <p>Fremtid</p>	<p><i>Tilbyder skolerne i jeres kommune svømmeundervisning til eleverne?</i></p> <p><i>Hvorfor/hvorfor ikke?</i></p> <p><i>Hvordan organiserer I skolesvømning i jeres kommune?</i></p> <p><i>Hvad beløber skolesvømningens budgettet sig til, og hvilke parter (forvaltning, skole) dækker hvad og med hvor meget?</i></p> <p><i>Har I gjort Jer nogle overvejelser om evt. at nedlægge skolesvømningen? Hvis ja – hvilke?</i></p> <p><i>*Hvordan vurderer du kvaliteten af skolesvømning? (vurdér på skala)</i></p> <p><i>Stiller I nogle formelle krav til undervisere ift. uddannelse?</i></p> <p><i>Foretager I evaluering af svømmeundervisningens effekt og kvalitet? På hvilken måde?</i></p> <p><i>Hvilke udviklingspotentialer ser du/I i svømmeundervisningen? Intensive forløb? Fordeling af lektioner, eksempelvis 3-4 ugers forløb eller 3-5 lektioner pr. uge?</i></p> <p><i>Har I erfaringer med frivillige/offentlige partnerskaber på skolesvømningens område eller har I overvejet det?</i></p> <p><i>Er der noget som du synes, vi har glemt eller noget du gerne vil tilføje?</i></p>
<p>Skoleledelsesniveau</p> <p>Vi talte med den primære tovholder/den der har ansvaret for svømning på ledelsesniveau</p>	At afdække ledelsesmæssige udfordringer og muligheder forbundet med skolesvømning	<p>Planlægning (Model for skolesvømning)</p> <p>Fremtid</p> <p>(Ændring af praksis)</p> <p>Kvalitet</p> <p>(Metode)</p>	<p><i>Hvordan organiserer I svømmeundervisningen på jeres skole?</i></p> <p><i>På hvilket klassetrin har skolen placeret svømmeundervisning? Er det halv- eller helårsforløb?</i></p> <p><i>Har organiseringen ændret sig de seneste år?</i></p> <p><i>Hvilke udfordringer og muligheder giver den måde i afvikler svømmeundervisningen på – på jeres skole?</i></p> <p><i>Hvilke aktuelle overvejelser har I omkring skolesvømningens fremtid på jeres skole?</i></p> <p><i>Kunne man forestille sig andre modeller? Intensive forløb, udendørs svømning?</i></p> <p><i>Har I overvejet at inddrage klubtrænere til at varetage svømmeundervisningen?</i></p> <p><i>*Hvordan vurderer du kvaliteten af den svømmeundervisning I tilbyder? (vurdér på skala en skala fra 1-10)</i></p> <p><i>Stiller I nogle formelle krav til undervisere ift. uddannelse? Hvilke?</i></p> <p><i>Foretager I evaluering af svømmeundervisningens effekt og kvalitet?</i></p>

		<p>Lovgivning</p> <p>Læringsmål</p>	<p>Finder du svømning særligt vigtigt som en del af idrætsfaget? Hvorfor?</p> <p>Hvordan ser jeres medarbejdere/dine kollegaer på svømmeundervisning?</p> <p>I bekendtgørelsen står der, at 'svømning skal indgå som en obligatorisk del af idrætsundervisningen'. Hvordan vurderer du, at skolen lever op til det?</p> <p>Hvordan opfylder I læringsmålene om, at børn skal 'kende til bjærgning og livredning samt at sikre sig selv i vand'?</p> <p>Er der noget som du synes, vi har glemt eller noget du gerne vil tilføje?</p>
<p>Svømmeunderviser-niveau</p> <p>Vi talte med en person som forestår svømmeundervisning</p>	<p>At afdække rammerne og svømmeunderviserens holdninger til svømmeundervisningen</p>	<p>Didaktik</p> <p>Erfaringer med skole-svømning</p> <p>Holdninger til skole-svømning</p> <p>Lovgivning</p> <p>Læringsmål</p> <p>Fremtiden</p> <p>Egne forudsætninger</p>	<p>Prøv kort at beskrive et af dine typiske svømmeforløb</p> <p>Hvilke didaktiske overvejelser gør du dig i forbindelse med planlægningen af din undervisning? Hvilke overvejelser gør du dig om elevernes alder eller hvilken stilart nybegyndere med størst effekt kan starte med?</p> <p>Har du frihed til selv at bestemme undervisningens indhold – eller er der fælles undervisningskoncepter, som svømmeunderviserne skal følge?</p> <p>Hvor længe har du selv været svømmeunderviser?</p> <p>Hvad er din erfaring med, hvordan børn mest effektivt lærer at svømme?</p> <p>Erfaring med intensive forløb?</p> <p>Har du en holdning til, hvilken alder eller stilart, der er mest effektiv for nybegyndere at starte med?</p> <p>I forhold til svømmeduelighed, hvad har du af holdninger til 200m-definitionen? Længden af lektionerne? Antal børn i vandet? Antallet af lektioner i det samlede undervisningsforløb?</p> <p>Hvad er din holdning til frivillige/offentlige partnerskaber på skolesvømmingsområdet specifikt og evt. også mere generelt i relation til undervisning i folkeskolen?</p> <p>*Hvordan vurderer du kvaliteten af skolesvømning? (vurder på skala)</p> <p>I bekendtgørelsen står der, at 'svømning skal indgå som en obligatorisk del af idrætsundervisningen'. Hvordan synes du, at I lever op til det?</p> <p>Hvordan opfylder I læringsmålene om, at eleverne skal 'kende til bjærgning og livredning samt til at sikre sig selv i vand'?</p> <p>Hvis praksis kunne ændres, hvordan forestiller du dig, at det kunne foregå? Flytning af undervisningen til andre klassetrin? Hvad med intensive forløb?</p> <p>Hvordan føler du dig kvalificeret til at varetage svømmeundervisningen? Savner du efteruddannelse eller inspiration til optimering af din undervisning?</p> <p>Er der noget som du synes, vi har glemt eller noget du gerne vil tilføje?</p> <p>Angiv gerne (dit køn), din alder, undervisningserfaring? Hvad er din faglige baggrund for at varetage undervisning i svømning?</p>

9.3 Bilag 3: Interview guide - kommuner uden skolesvømning.

Interviewniveau	Fokus	Temaer	Spørgsmål
<p>Forvaltningsniveau</p> <p>Vi talte med den person, som i skoleforvaltningen tidligere har varetaget skolesvømningsområdet.</p>	<p>At afdække hvorfor skolesvømning er blevet nedlagt i kommunen</p>	<p>Organisering</p> <p>Økonomi (Prioritering af resourcer)</p> <p>Lovgivning</p> <p>Kvalitet (Hvis der tilbydes et alternativ) Fremtid</p>	<p><i>Er det rigtigt forstået, at skolerne i jeres kommune ikke tilbyder svømmeundervisning til eleverne?</i></p> <p><i>Hvornår nedlagde I skolesvømning?</i></p> <p><i>Hvorfor har jeres kommune valgt at nedlægge (den traditionelle) skolesvømning?</i></p> <p><i>Hvad beløb skolesvømningens budgettet sig til, og hvilke parter (forvaltning, skole) dækkede hvad og med hvor meget?</i></p> <p><i>Var der andre faktorer som påvirkede beslutningen om nedlægning?</i></p> <p><i>I bekendtgørelsen står der, at 'svømning skal indgå som en obligatorisk del af idrætsundervisningen'. Hvordan sikrer I, at kommunen opfylder dette krav?</i></p> <p><i>Hvordan opfylder I læringsmålene om, at børn skal 'kende til bjærgning og livredning samt at sikre sig selv i vand'?</i></p> <p><i>Tilbyder I eleverne et alternativ til skolesvømning?</i></p> <p><i>*Hvordan vurderer du kvaliteten af kommunens tilbud til børn som skal lære at svømme? (vurdér på skala)</i></p> <p><i>Hvilke overvejelser har I omkring skolesvømningens fremtid på jeres skole? Er det permanent?</i></p> <p><i>Hvad skal der til for at kommunen vil/kan overveje at genoprette skolesvømning, som de har gjort eksempelvis i Aalborg Kommune?</i></p> <p><i>I andre kommuner og i udlandet arbejder man med alternative modeller for organisering af skolesvømning som eksempelvis intensive forløb (3-4 uger), sommerferieforløb, anderledes fordeling af lektioner eller svømmeundervisning i åbent hav. Tænker du, at det kunne være en mulighed i jeres kommune?</i></p> <p><i>Er der noget som du synes, vi har glemt eller noget du gerne vil tilføje?</i></p>
<p>Skoleledelsesniveau</p> <p>Vi talte med den tidligere primære tovholder/den der havde ansvaret for svømning på ledelsesniveau.</p>	<p>At afdække ledelsesmæssige udfordringer forbundet med nedlægning af skolesvømning.</p>	<p>Planlægning</p> <p>Fremtid (Ændring af praksis)</p> <p>Lovgivning</p> <p>Læringsmål</p>	<p><i>I tilbyder ikke skolesvømning til eleverne på jeres skole, hvad skyldes det?</i></p> <p><i>Hvornår nedlagde I skolesvømning? Hvad lå bag denne beslutning?</i></p> <p><i>Hvilke overvejelser har I omkring skolesvømningens fremtid på jeres skole? Er det permanent?</i></p> <p><i>I andre kommuner og i udlandet arbejder man med alternative modeller for organisering af skolesvømning som eksempelvis intensive forløb (3-4 uger), sommerferieforløb, anderledes fordeling af lektioner eller svømmeundervisning i åbent hav. Tænker du, at det kunne være en mulighed i jeres kommune?</i></p> <p><i>I bekendtgørelsen står der, at 'svømning skal indgå som en obligatorisk del af idrætsundervisningen'. Hvordan sikrer I, at kommunen opfylder dette krav?</i></p> <p><i>Hvordan opfylder I læringsmålene om, at børn skal 'kende til bjærgning og livredning samt at sikre sig selv i vand'?</i></p> <p><i>Tilbyder I eleverne et alternativ til skolesvømning?</i></p>

		<p>Kvalitet (Hvis der tilbydes et alternativ, eksempelvis tørsvømning)</p> <p>Holdning</p>	<p><i>*Hvordan vurderer du kvaliteten af den svømmeundervisning I tilbyder? (vurder på en skala fra 1-10)</i></p> <p><i>Finder du at svømning er en særlig vigtig del af idrætsfaget? Hvorfor/hvorfor ikke?</i></p> <p><i>Hvordan ser jeres medarbejdere/dine kollegaer på, at skolen har nedlagt svømmeundervisning?</i></p> <p><i>Er der noget som du synes, vi har glemt eller noget du gerne vil tilføje?</i></p>
--	--	--	---

9.4 Bilag 4: Analyse af datamateriale - forvaltning

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Region Nordjylland									
Aalborg Kommune		Er nedlagt. Kompensations tilbud om 14 lektioner til alle 3. klasser. 95% af skolerne har sagt ja.	Ny model er endnu ikke besluttet politisk. Uvist om det bliver klub eller skolerne selv, som varetager skolesvøm.		I skoleåret '15/'16 genindføres obligatorisk skolesvømning en gang i ugen i 4. Klasse som en del af idrætsfaget	Svømmeklubben har stået for de 14 lektioner.	14 lektioner er ikke nok, hvis eleverne skal lære at svømme	Fokus på at svømmeuddannede skolelærerne får mulighed for at undervise	Lærerne skal være svømmeuddannede.
Morsø Kommune		Obligatorisk for 4.-5. klasse på alle skoler. Halvårs forløb. Samarbejde mellem kommune og privat svømmehal. I vandet en time. Bruger både egne svømmelærere og svømmehalens livreddere.	Forvaltningen står for økonomien. Aldrig flertal for nedlægning, men skolesvømning har været i spil ift. sparerunder, da det er et dyrt tilbud.	Vurdering: 8 Gode muligheder og rammer, men altid plads til forbedringer. Ingen klager fra elev, lærer, forældre.		Kommune står for logistik. Transporten planlægges nøje ift. afstand fra hallen, således at der hele tiden hentes/klædes om/bringes børn på dage med svømning fra hallen.		Når man bor på en ø, skal man lære at svømme.	Kommunen blander sig ikke i videre-uddannelse. Sætter rammer og betaler for kursus og bassinprøve hvert andet år. Krav om én voksen pr. 15 elever.
Region Midtjylland									
Herning Kommune		Før: 4. klasse, halvårs forløb, en time/uge. Nu: Koncentreret forløb i 14 dage ad gangen, 1½ time to gange/uge. Kombineret svømmelærere og trænere fra klubben.	Ikke noget overblik. Håber der vil være en fremtidig besparelse på transport, da børnene ikke skal køres så mange gange.	Tilbage-meldingerne fra skolerne er overvejende positive, fordi eleverne lærer meget i de 14 dage.	Glade for modellen. Frivilligt om skolerne ville prøve (halvdelen sagde ja). Nu er alle på nær én skole med sommersvømning + én skole som ligger tæt svømmehal med.		I starten lidt indkørvanskeligheder. Børnene er væk i 2,5 time pga. skolesvømning, men de lærer meget i løbet af 14 dage.	Vil gerne bruge både skolelærere og svømmetrænere i forløbene.	Badesikkerhedskursus hvert år. Teori + praksis.
Silkeborg Kommune		Ingen tilbud om skolesvømning. Tidligere i 4. klasse, afskaffet i 2011. Tilbud om sommerferie-svømning to uger (å 45 minutter/dag). Koordineres af skoleafdelingen.	Afskaffet pga. besparelser. Husker ikke, hvor meget det kostede. Der kunne spares uden at det gik ud over den almindelige undervisning.	Vurdering: 5 Kan ikke vurdere kvaliteten af tørvømning. Hensigtsmæssigt, at alle havde skolesvømning.	Politisk beslutning kan genindføre skolesvømning. Lokalpolitikere skal have det som mærkesag. Skolerne kan opfordres til at bruge de frie timer i hallen.		Lige nu lærer børnene kun at svømme, hvis de går i den lokale svømmeklub.		Mener der bruges tørvømning i idrætstimerne. Skolerne har mulighed for at komme i svømmehal i enkelte timer. Skolerne styrer det selv, hvis de vil i svømmehallen

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
	Forældre tilmelder. 160kr. pr. barn. Stor tilmelding.	Ville gerne overholde krav fra ministeriet	En del skoler tager i svømmehallen i idræt, kræver penge til transport.	Det får de ikke tilskud til.		Det er forældre med overskud, som tilmelder børn i svømmeklubben, da det er dyrt.		

Region Syddanmark

Haderslev Kommune	Kommunen havde et år, hvor svømning var sparret væk. Nu tilbydes der svømmeundervisning i 4.-5.klasse.	Kommunen betaler haltider + bustransport (alle kommunens børn har gratis buskort) + bassinprøve for undervisere.	Vurdering: 8 Altid plads til forbedringer. Svømmeundervisningen evalueres ikke.	Drøftelser om samarbejde med lokal svømmeklub, hvor kommunen støtter økonomisk og svømmetrænere varetager undervisningen.		Tidligere nedlægning pga. besparelser i kommunen. Nemt at spare skole-svømning, idet lovgivningen ikke kræver, at undervisningen foregår i vand.		Krav om bassinprøven. De undervisere som varetager undervisningen er skolens egne lærere. Hvis skolen ikke selv kan stille med undervisere, lejes de fra svømmehallen
Langeland Kommune	Én skole tilbyder svømmeundervisning. Uvist om de andre skoler har tilbudt svømmeundervisning/hvornår det evt. er nedlagt. Kommunen tilbyder ikke noget alternativ.	Handler om økonomisk villighed til at prioritere svømning. Vil gerne følge lovgivningen. Under respondenten, at en af skolerne kan finde midler til det, når de andre skoler ikke kan.		Svømmehal på tegnebrættet i 2015. God idé med ny model, også ift. skolereformens understøttende undervisning, hvor skemaet kan brydes op, og tilbyde intensive forløb.		Ingen svømmehal på øen, og der er for langt til Svendborg. Fint med en ny svømmehal, men der skal afsættes midler til undervisning ellers er det ikke godt nok.	Mere politisk fokus på skolesvømning. Der må gøres noget ved den manglende undervisning.	Kravene i bekendtgørelsen og lovgivning opfyldes ikke, idet skolerne ikke har den fornødne undervisning.
Vejle Kommune	Decentralt styret, den enkelte skole afgør om de vil tilbyde skole-svømning. 19 skoler tilbyder, 6 skoler har svømmehal tæt på, nogle cykler, nogle har forældrebetaling. 10 skoler uden svømning.	Nogle skoler har ikke plads i budgettet til transport (udgifter + kort tid i vandet). Kommune vil ikke dække transport. Skolerne må selv prioritere ud fra elevtal og midler. Forvaltningen har ikke tjek på beløbet.	Vurdering: 7 Ikke højere, da alle ikke tilbydes skole-svømning. Hvis det er vigtigt for skolerne, må de prioritere det i budgettet. Ved ikke noget om evaluering af effekt/kvaliteten af svømmeundervisningen.	Ingen tegn på nedlægning. Midler afsat til renovering af svømmehal. En svømmehal nedlægges pga. høje udgifter til istandsættelse. Ingen kompensation for transporten er i udsigt.		Strukturændringer vil bare flytte brikker. Skoler udtrykker utilfredshed med at kommunerne ikke stiller skolerne lige. Færre undervisere har svømmelærerereksamen i dag.	Folkeskolereformen har elementer af bevægelse, fokus på den åbne skole. Kommunen beder skolerne prioritere mange områder – drukner i fokusområder! Bedre med en lokal prioriteringen fremfor centralt. Det øger kvalitet + medindflydelse.	Minimale krav. Skoler inddrager svømning i idræt undervisningen (opfylder lovgivning). Uvist om skoler uden svømning tilbyder tørsvømning. Det forventes at alle skoler opfylder lovens krav.

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
	Én skole samarbejder med svømmeklub – måske en model til inspiration for andre skoler, som kan samle op på erfaringer.	Mange områder skal prioriteres – svømning er ikke øverst på listen.					Opfølgning på prioriteringerne via møder med skoleledelser.	Årligt kursus/genopfriskning for svømmeundervisere (gå på bunden, førstehjælp, livredning).

Region Sjælland

Lolland Kommune	Alle skolerne tilbyder skolesvømning – typisk i 4.-5. Klasse i en af de tre svømmehaller. Nogle skoler kan gå til hallen, mens andre har transportudgifter. Det er skolerne selv der aftaler tidspunkter med svømmehaller ud fra tildelt tidsramme.	Det er kommunen, der bidrager med økonomisk støtte. Støtten indgår i de økonomiske aftaler, der er lavet med de forskellige svømmehaller. Der er afsat midler til evt. bustransport på den fælles transportkonto.		Der har ikke været tale om nedlæggelse af skolesvømningstilbuddet.			Kommende udfordring idet den ene svømmehal måske lukkes pga. omfattende renovation i 2015/2016 – hvilke vil medføre øgede transportudgifter.	Øen har en lang kystlinje, derfor er det vigtigt at børnene lærer at svømme.
Næstved Kommune	Alle skoler tilbyder skolesvømning 2 lektioner/ugen i 4. og 5. klasse. Organiseringen er styret decentralt. De enkelte skoler står selv for at koordinere ift. til de tre svømmehaller i kommunen.	Uvist for respondenter. Skolerne får tildelt ressourcer til det – f.eks. til transport + ekstra tid til tilsyn. Stor variation i modeller. Nogle bruger ressourcerne på alle klassetrin.	Ingen tværgående evaluering, det er op til skolerne selv. Det eneste forvaltningen følger op på er, om lærerne tager de prøver, de skal.	Nedlægning har ikke været fremlagt som reelt forslag om end det har været nævnt. Ved ikke om skolerne samarbejder med svømmeklubber. Synes oplagt ift. folkeskolereformen og den åbne skole.				Krav om svømmelærerdannelse, op til skolelederen. Bassinprøve er et krav, dog har nogle ældre lærere problemer med at gå på bunden, bl.a. derfor er der en livredder til stede.
Stevns Kommune	Ungdomsskolen står for at koordinere skolesvømning, og den lokale svømmeklub forestår selve undervisningen. Kort forløb med vandtilvænning i 3. klasse.	Ca. 1 million, som er finansieret og dækker alt. Formelt set bliver pengene lagt ud til skolen, men flyttes tilbage igen.	Vurdering: 9 10 hvis der var længere forløb og mere svømning.	Øget skolesvømning vil have en fordelagtig virkning på det lokale foreningsliv.	Ungdomsskolen står for planlægning, logistik og læreplan. 2 svømmetrænere er ansat i den lokale svømmeklub, som er købt ind af ungdomsskolen.		Når der købes træneruddannelser, så kan den ene være ansat på fuldtid. Det gør en stor forskel, at vi faktisk har en fuldtidsansat tilknyttet frem for en frivillig.	Der skal forelægges bassinprøve. Ikke et krav at være folkeskolelærer, men at de er svømmelærereuddannede.

Team Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
	Ugentlig lektion i 4. klasse. Obligatorisk forløb i 8. Klasse i åbent hav med forskellige øvelser. Stevns har tradition for at tilbyde lange og mange vandforløb til kommunens børn.	Skolen har ingen indflydelse på, om der flyttes penge, eller hvor meget. Prioritering af og afsat penge til ny svømmehal – og derved skolesvømning - fra politisk side.	Eleverne får meget vandtid (40-45 min), hvor der er plads til både undervisning og leg. Den ansvarlige ungdomsleder evaluerer skolesvømning gennem interviews med børn og lærere og laver evalueringsrapport.	Når kommunen (gennem ungdomsskolen) aflønner trænerne fra klubben, giver det klubben bedre mulighed for at virke. Om det får flere til svømning, vides ikke.	Ungdomsskolen fører tilsyn under omklædning og de pædagogiske områder. Kræver omhyggeligt tilrettelagt logistik.		Det ville ikke kunne lade sig gøre.	

Region Hovedstaden

Bornholms Kommune	Obligatorisk skolesvømning siden 2011 for 4. klasse, som en del af idræt. 6 skoler deles om to svømmehaller. Forvaltningen er ikke meget inde over organisering	Forvaltningen betaler transport. Skoler betaler underviserløn Tilskud til svømmehal for at give plads og undervisning til skolerne. 375.000kr./år	Svært ved at bedømme. Bedre på andre niveauer. Vurderer dog at modellen er god, fordi alle børn får tilbud om svømning. Ingen formelle krav til evaluering eller til brug af due-lighedstest	Ingen planer om nedlægning. Vil ikke udelukke at svømning kunne være i 0.-1. klasse	Et årligt møde om fordeling af haller og tider. Samarbejde på tværs af skoleledelser.	Nogle skoler ligger tæt på svømmehal, andre gør ikke og har derfor transporttid.	Intensive forløb ikke relevante. Brug for skolesvømning hele året. Har selv undervist og mener 3. og 4. klasse er mest hensigtsmæssig alder pga. læringsparathed	Bassinprøve. Svømmelæreruddannelse. Livredderuddannede. Nogle undervisere bruger mærker. Løbende efteruddannelse af undervisere
Fredensborg Kommune	Tilbyder ikke skolesvømning. Tilbyder svømning i hele el. 14 dage af sommerferien i Øresund. Stor tilslutning. Mange forældre tager deres børn til svømning.	Det ville være for dyrt at køre eleverne til nabokommune og leje hal.	Tilbyder tørsvømning / landsvømning. Nogle skoler bruger Øresund, men ikke organiseret.	Bliver bygget nyt idrætscen-ter, men tyder ikke på at der kommer en svømmehal.		Tidligere haft en aftale med nabokommunen, men ikke mere. Svømmehal i nabokommunen er fuldt booket.		
Gentofte Kommune	Svømning i et år i 2. klasse. Ligger i SFO-regi og bliver varetaget af trænerne fra Gentofte Svømmeklub. 45 minutter i vand		Institut for idræt har lavet supervision. Klart bedre kvalitet end tidligere. Før var det undervisere uden opdaterede kvalifikationer.	Velfungerende ordning, der er billigere end tidligere.	SFO-personale tager børnene med og er tilstede under undervisningen.	Stort pres på Gentofte Svømmeklub - ventelister. Dog minimeret med denne model. Alle skoler deltager.	Mange kommuner har kigget på modellen. Gode samarbejdsrelationer med svømmeklubben	Svømmetræneruddannelse.

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
			Ikke krav til evaluering endnu. Vil gerne.				4. klasse er for sent at lære at svømme.	
Gribskov	Alle 4. klasser tilbydes helårlig svømmeundervisning	Lønudgift på 400.000kr. Skolerne betaler selv leje af hal, ukendt beløb	Vurdering: 8-9 Overgangs-fase efter svømmehallen har overtaget skolesvømning. Dette har højnet kvaliteten.	Nedlægning har ofte været på tale, men kommunen fik i 2011 ny svømmehal. Mere samarbejde med svømmehallen på sigt. Vil gerne have eleverne til at svømme tidligere.	Svømmehallen overtager, når børnene ankommer i bus til hallen.		Pga. vandstræk kunne børn med fordel lære at svømme tidligere end 4. klasse.	Undervisningskompetencer indenfor svømning. Ikke krav om evaluering.

9.5 Bilag 5: Analyse af datamateriale - skoleledelse

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Region Nordjylland									
Aalborg Kommune		"Nødsvømning". Pædagoger tager børnene med i svømmehallen: Sommerferie-svømning + tre gange om året, senere seks årligt. Nu ca. 2 timers svømning om ugen, da der er lang transport.	Nedlagt pga. kommunalbesparelse for tre år siden. Genindført, da prisforskelen på sommer-svømning og skolesvømning ikke var stor.	Vurdering: 2 Nuværende skolesvømning er en nødløsning	Svømning genindføres i skoleåret 15/16 på i 4. klasse. Undervisningen købes i svømmehallen. Skolen stiller med en voksen af begge køn.		Lang transport til svømmehal.		
		Udvidet koncept sammenlignet med resten af kommunen. Skolen er bygget sammen med svømmehal. Svømning til 3. klasse en time/ ugen i 13-14 uger.	Skolen har ingen udgifter til transport, har selv svømmehal.	Vurdering: 9 Godt med egen hal. Ingen sparring med andre skoler. Begrænset med kurser ift. pædagogik/didaktik i svømmeundervisningen.	Model fungerer godt, mange børn svømmer også i svømmeklubben, idet svømmehallen er den samme. Bygger bro mellem skole og foreningsliv.	Pædagoger (uddannede svømmelærere) underviser i SFO-regi. Andre skoler benytter også svømmehallen, ledige tider bruges til ekstra svømning. BH-klasse (vandtilvæning), 1. + 2. klasse (1 time á 45 minutter).	4. klasse ingen svømning pga. manglende tider i hallen.	Svømning så tidligt som muligt. Alder har ingen betydning. Bruger motoriklærer, som screener børnene i svømmehallen. Konceptet har kørt i ca. ti år. Pædagoger er ikke bedre end lærere - idrætslærerne er ikke misundelige.	Hvert andet år basinsprøve. Skolelederen tilmelder sine lærere. Målsætning: Alle elever kan svømme efter 3.-4.-klasse. Opfylder lovgivningen.
Læsø Kommune		For seks år siden: Tilbud om skolesvømning gennem ungdomsskolen eller SFO, på fastland ca. ti gange. Svømmetrænere fra svømmeklub varetog undervisningen sammen med en svømmelærer. Alternativ model: En lærer og frivillige forældre rejste med to klasser. Fungerede i et stykke tid.	Skåret væk pga. besparelser. Alternativ model nedlagt af skolebestyrelse pga. tidsforbrug og forældrenes frivillighed. Kursted til 86 mio. blev prioriteret over svømmehal! Der skal bruges voldsomt mange penge på at lave en svømmehal.		Mange faktorer der spiller ind. Hvert år ved skoleplanlægninger dette område oppe at vende. Vil gerne finde en løsning. Lille svømmehal, bruges af børnehaven.		Kystsvømning: Havnen er dyb og uren. Havsvømning: Meget lavvandet og meget strøm, sikkerhedsmæssigt uforvarligt. Til 22 børn kræver modellerne et afgrænset område i havet, to livreddere og et antal undervisere samt godt vejr.	Stor opbakning til svømning, men det skal tilrettelægges på den rigtige måde. Respondenten tænker meget og irriteres over bekendtgørelsen. Det står jo i lovgivningen, og så er det oven i købet en ø.	Skal være uddannede Lever ikke op til lovgivningen. Lille kursus i indskolingen, dog ikke nok. Mindst 95 % af børnene har en eller anden berøring med havet, og tilbuddet om skolesvømning mangler. Det går den forkerte vej rundt.

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
					Mulighed for at bruge den, dog kan der ikke være mange i vandet ad gangen. Spild af ressourcer.		Læsø har ingen livredderuddannet.	Manglende svømning prikker til respondensens dårlige samvittighed Idræt er et styrket fag, nu eksamensfag. Sikre at de nødvendige kompetencer er til stede.	
Morsø Kommune	Alle skoler tilbyder fra uge 43 til påske skolesvømning i 4.-5. Klasse en gang/ugen.	Aktuel overvejelse, at kommunen vil spare det væk. Besparelsen har 'blafret i vinden'. Svømning prioriteres højt.	Vurdering: 7 Stort set alle børn lærer at svømme/bliver fortrolige med vand. Forbedring hvis det var to gange/ugen. Ingen evaluering. Op til lærerne at vurdere. Kan ses på den årlige motionsdag om børnene kan svømme.	Har ikke overvejet andre modeller som intensive forløb. Skolen overvejer ikke at bruge klubtrænere.				Svømmeundervisning er meget vigtigt. God motionsform, godt at børn kan svømme, når de bor på en ø. Ift. modellen så beklager underviserne sig ikke, må antage at det fungerer fint.	Krav at svømmelærere skal have svømmelærereksamen. Bekendtgørelsen lever de op til ved at tilbyde svømning i 4.-5. klasse og efterlever livredning/bjergning.
	Alle skoler tilbyder fra uge 43 til påske skolesvømning i 4.-5. Klasse en gang/ugen á 1,5-2 timer. Køres derhen med bus, ledsaget af svømmelærer fra skolen. Livredder er i hallen. Stort set været sådan i ti år.	Politisk bør man droppe snak om nedlægning. Der er mange argumenter for/imod. Vestpå ved Limfjorden skal børn lærer at svømme. Skrækkeligt hvis det ikke blev tilbudt.	Vurdering: 8-9 Stor opmærksomhed på og seriøsitet omkring skolesvømning. Evalueres ikke på skole-niveau, ligger hos fagteamet men sker ikke systematisk	Bruger egne svømmelærere, da der er nok af dem. Ift. skolereformen mulighed at undervise i svømning på andre klassetrin end 4.-5, f.eks. i understøttende undervisning	Svømmelærerne planlægger undervisningen. Forvaltningen organiserer busturen. Har tider i løbet af ugen, hvor skolen har råderet over hallen og der kommer en bus		Logistiske udfordringer, hvis der er aflysninger pga. sygdom, da eleverne er glade for undervisningen.	Livredderprøven og svømmelæreruddannelse. Det er skolelederens ansvar, at det foregår forsvarligt i timerne. Lever op til bekendtgørelsen.	

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Region Midtjylland								
Herning Kommune	<p>Tidligere traditionelle halvårslige forløb.</p> <p>I 2014 afprøves korte, intensive forløb, hvor eleverne svømmer i 2,5time, hver dag i 14 dage.</p> <p>Prøvede begge modeller af (halvårligt vs. halvårligt) og vælger den korte intensive model.</p> <p>4. klasse, hvor der er tre lærere + en fra svømmeklubben til rådighed</p>	<p>Tidligere lange forløb: Kontinuitet med at få ting genopfrisket Tidsmæssigt mere tid i svømmehallen, giver andre muligheder</p> <p>Ulempe at de skal transporteres da det giver lønudgifter og transporttid som er større i det lange løb.</p>	<p>Svært at vurdere, respondenter er ikke underviser.</p> <p>Administrativt er det ikke ti, da der er skruet ned. Fordybselen er forsvundet, dog løfter det intensive forløb.</p> <p>Første gang, så det er et lærings år – efterfølgende evaluering også på det lavpraktiske plan.</p>	<p>Kommer til at evaluere på 14 dages forløbet.</p> <p>Andre skoler i kommunen har mere erfaring med det.</p>	<p>Skolens tre svømmelærere varetager selve svømmeundervisningen.</p> <p>Eleverne niveau- inddelles (øvede og begyndere).</p> <p>Svømmeklubben laver forløbene med livredning og bjærgning. Stiller en livredder til rådighed. Fordel at det er en, som er up-to-date med det.</p>	<p>Fordele ved intensive forløb: Administrativt er medarbejderne meget på i 14 dage uden meget transport- og omklædnings-tid. Mere tid til børnene daglige gentagelser, administrativt billigere.</p> <p>Ulempe: Børnene skal øve sig i fri-tiden, svært med en længere skoledag</p> <p>Fordele ved lange forløb: Kontinuitet + mere tid samlet i svømmehallen, tid til flere udfordringer.</p> <p>Ulempe: Meget transporttid</p>	<p>I idrætsundervisningen kører man heller ikke typisk halvårslige/helårslige forløb, så omfanget af svømning passer til idrætsmæssige forløb.</p>	<p>Skal have svømmelæreruddannelse. Centralt krav at gennemføre endagskurser om sikkerhed, livredning og førstehjælp.</p> <p>Overholder de krav i bekendtgørelse – det samme personale til idræt/svømning.</p> <p>Herning svømmehal laver forløbet om livredning</p>
	<p>Tilbød tidligere traditionelle halvårslige forløb to gange om ugen (afhængigt af distance til svømmehallen).</p> <p>I 2014 valgte kommunen at prøve korte, intensive forløb, hvor eleverne svømmer i 14 dage, 2x4 dage i 4. klasse.</p>	<p>Pengene er små i kommunen, så der skal effektiviseres. Alternativet er, at der ikke tilbydes svømmeundervisning.</p> <p>Sparer penge på buskørsel.</p>	<p>Vurdering: 6</p> <p>Det er nyt og nogle elementer er uvisse. Respondenten har ord for, at modellen er lige så effektiv, men ikke noget data. Proceduren for evaluering er den samme som ved halvårsforløb – ikke behov for meget evaluering. Ved udskiftning af lærere, er der dialog.</p>	<p>Næste trin er at lave en ordentlig evaluering. Noget taler for, andre imod modellen.</p> <p>Snakke med lærere + svømme-træneren om, hvordan de ser på svømmeundervisning.</p>	<p>Svømmeklub er ansat til at varetage undervisningen. De stiller træner + kompendium til rådighed ift. hvad der skal arbejdes med. Lærerne har frihed til at lave, hvad de vil. Svømmeklubunderviseren tager sig af de øvede elever og læreren har den gruppe, der er mindre øvede.</p>	<p>Ulempe at eleverne svømmer i halvanden uge, er trætte de resterende skoledage. 1,5 time i vand er nærmest elitesvømning.</p> <p>Faciliteterne er mangelfulde, dybt vand. Eleverne mangler pauser i løbet af 1½ times undervisning.</p>	<p>Vigtig at børn lærer at svømme i DK eller kan redde sig selv.</p> <p>Børnene ser glade ud og glæder sig til at skule af sted.</p>	<p>Badesikkerhedskurser er et krav.</p> <p>Effekten af de to modeller skulle gerne være den samme. Tradition for at de fleste børn kender til svømning om skolen har været inde over eller ej.</p>

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
						Tvivlsomt om børn, modtager opfølgende undervisning efter sygdom. Sårbar model. I disse tilfælde kunne svømmeklubben ved behov uddele gratis billetter/medlemskaber. Fordrer dog forældreansvar mm.		Bekendtgørelsen bliver fulgt – baggrund og bevæggrund for materialet som svømmeklubben har lavet.
Silkeborg Kommune	<p>Tilbyder ikke systematisk skole-svømning. Udbyder vand-aktiviteter, som man kan tilmelde sig. SFO ture til svømning – mere fri leg end undervisning op til 6. klasse efter skoletid.</p> <p>Alternativ: Sommerferiesvømning i to uger, Skolerne formidler tilbudet til elever og forældre</p>	<p>Afskaffet i 2011. Skolerne blev spurgt og synes det er en god idé med svømning, det var en politisk beslutning at nedlægge.</p> <p>Løbende snak om genindførsel af skole svømning som del af det samlede idrætsforløb.</p>	<p>Vurdering: 3</p> <p>Den konkrete status på kvaliteten i skolesvømning er lav. Der er planer om at få den højere op.</p>	<p>Til foråret får en klasse på mellemtrin et kort, intensivt forløb i idræt. Hvis ikke det bliver, vil skolen lave en aftale med svømmeklubben. Evt. kortere forløb for at kunne leve op til lovgivningen</p>			<p>Svømningen mangler og bliver derfor en joke. Alle er enige om, at den manglende svømmeundervisning er for dårligt</p>	<p>Minimums model, der er ren teori. Der er praktiseret teori omkring svømning, men ikke tørsvømning i praksis. Svømning er en naturlig del af idrætsundervisningen. Mærkeligt hvis svømning slet ikke var berørt i bekendtgørelsen.</p>
	<p>Ingen svømmeundervisning. DGI, klub og forældre har ansvar for svømning. Sommersvømning er en mulighed for eleverne. Organiseret af Silkeborg Kommune og svømmeklubben</p> <p>Alternativ: lokalt tilbud om fire gange svømning for 4. Klasse.</p>	<p>Blev nedlagt i 2010 af økonomiske årsager, spares millioner. Politisk beslutning i byrådet (børn/unge) selvom der var kapacitet i centrene. Budgettet ligger på forvaltningsniveau.</p>	<p>Vurdering: 1</p> <p>Der er ingen svømmeundervisning!</p>	<p>Lokalt er det ikke en mulighed selv at organisere svømning. Selv finansiering af fire gange bus (10.000kr.). Det er ikke en økonomisk holdbar løsning.</p>			<p>Vigtigt at børnene lærer at svømme. Der er mange søbade. Børnene fisker og bader om sommeren. Sikkerhedsmæssigt mangler det. Medarbejdere på skolen er utilfredse. Der er mange dygtige svømmelærere.</p>	<p>I forhold til fælles mål skal der undervises i tørsvømning – skolen burger ikke tid på det. Griner ikke ad tørsvømning. Lokalt på skolerne er der brug for hjælp. Har ikke mulighed for at kende til bjergning og livredning</p>

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Region Syddanmark								
Fanø Kommune	Ingen svømmehal på øen. Tidl. et vandland som 4. klasserne blev booket ind hos. Fik 20 svømmelektioner, men vandlandet er i dag lukket. I 5. Klasse er der svømmeundervisning i hele dage. Eleverne tager med færge til Esbjerg. Indledende svømmeundervisning som mest er vandtilvæning. I 6. klasse er der svømmelejrskole i en uge i Oksbøl, hvor de bor og svømmer hele ugen.	100-130.000 kr. om året, som en del af skolens budget. Økonomisk decentraliseret model.	Vurdering: 8-9 Med en svømmehal tilknyttet skolen ville muligheder (kvaliteten) være bedre. Ikke formel evaluering. Uformelt gøres det, fordi det skal opfyldes krav.	Der skal kigges på, at det er formuleret som vandaktiviteter i nye fællesmål omkr. svømning. Andet indhold i svømningen. Snakker kun om at bygge en svømmehal – men mest når der er kommunalvalg	Egne svømmelærere, varetager undervisningen. Undervisningen er koncentreret omkring elevernes tryghed i vand, ikke målbare færdigheder. Vigtigt at børnene lærer at svømme.	Nye fælles mål har ændret indhold i svømmeundervisningen/nedjusteret forventninger til skolesvømning, hvilket er bekymrende. Vandaktiviteter er mere i fokus. Deciderede mål for hvor langt børnene kan svømme er uholdbare.	Undervisningen er flyttet fra 4. til 5. klasse, fordi det er hårdt at være af sted med eleverne en hel dag i 4. klasse.	De skal være uddannede svømmelærere. Vi følger de krav, der er. Grundlæggende livredning indgår i undervisningen. Mener at det leves op til bekendtgørelsen – organiseret på koncentreret vis/ud fra de muligheder der foreligger.
Haderslev Kommune	Tilbyder skolesvømning på 5. klasstrin hele året. En lektion om ugen. Ca. 45 i vandet.		Vurdering: 8 Foretager ikke evalueringer. Det kører egentlig bare af sig selv.	Kommunalt påtænker, at det skal flyttes til 4. klasstrin Har ikke prøvet andre forløb, men drøftet mere intensive forløb. Svømmelærerne ikke vilde med.	Et par kilometer til svømmehallen, hvortil eleverne bliver transporteret i bus. Uddannede svømmelærere fra skolen underviser.	At få haltidene til at passe med vores planlægning.		Alle de lærere der skal være med i svømmehallen skal tage livredderprøven. Lever op til bekendtgørelsen. Eleverne lærer livredning og bjærgning.
	Tilbyder skolesvømning på 4. klasstrin hele året. En lektion er ca. 45 i vandet.	Har mange perspektiver på skolesvømning. Bl.a. at det er ineffektivt og dyrt at tilbyde ift. omklædning, transport + tid i vandet.	Vurdering: 5 På nuværende tidspunkt ingen vurdering af effekt og kvalitet. Fokus på måling af effekt og kvalitet samt videreuddannelse af undervisere.	Vil gerne samarbejde med svømmeklub, så indhold/kompetencer forbedres. Mere vandtid. Svømmeklub vil ikke tjene penge, men udvikle børnene.	Forestås af svømmelærer fra skolen. Skolen har købt cykler for at børnene kan cykle til svømning. Kombineret idræt og svømning.	Lærerne efterspørger mindre transporttid, mere fokus på svømning fra forældre. Skolesvømning opfattes som useriøst.	Svømning er vigtig del af idrætsfaget. DK har vand rundt om, svømning er essentielt. Motoriske og indlæringsmæssige fordele ved at kunne begå sig i vand.	Opfylder lovgivningen. Stadigvæk mangler ift. fortolkning af fælles mål. Muligheder for at kende til bjærgning og livredning er der, men i begrænset omfang.

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
				Mangler hyppig opfølgning og individuel målsætningen.	Højne kvaliteten. Kulturel opdragelse af børn.			Flere perspektiver på svømning (idræt): Sund sjæl i et sundt legeme. Kulturel dannelse, hvor børn lærer at tage bad med andre.	
Langeland Kommune	4.klasse	Det nærliggende asylcenter har fået bevilget puljemidler.	Vurdering: 9-10 Lærerne vurderer, at eleverne kan svømme. Svømning er en vigtig del af idrætsfaget, ift. den nye reform.	Stor tilfredshed m. modellen. Som fortsætter så længe der er asylbørn. De vil gerne have 3. klasserne med. Det er et intensivt forløb. Overrasket over, at der ikke skal mere til for at børnene bliver fortrolige med vand og lærer at svømme.	Lærerne varetager undervisningen – også for asylbørnene. En er med i vandet og to er med på kanten og skiftes mellem bassinerne.	Udfordring ift. asylbørnene. Ingen stiller i bikini, kun badedragt. Der har været nogle episoder med badesituationer og blufærdighed. De store piger især bryder sig ikke om at klæde om foran andre, men problemet er løst.	En "win-win" situation, modellen fungerer godt. Børn og forældre er meget glade. En unik mulighed bød sig. Medarbejdere er tilfredse og sagde ja med det samme.	Lever op til det, men det er en bekostelig affære. Ligger ikke nødvendigvis i kortene, at der kommer en svømmehal. Svømmelærere har været på kursus i Svendborg. Opfriskning på dykning, livredning mv. Krav til både undervisning og rollefordeling imellem dem. Skolelederen har helt styr på dem.	
	Tilbyder ikke skolesvømning! Har ikke tidligere tilbudt skolesvømning på Ørstedsskolen, som startede 2010. Indimellem har der været hold i udskoling eller på mellemtrinnet, men det har været meget korte forløb	Skolesvømning er en del af "pakken" med den nye svømmehal. Stor politisk og offentlig opbakning til skolesvømning., er pt. ved at skaffe finansiering.	Tænkt forløb: Skolesvømning skal tilbydes på mellemtrinnet (3.-5. klasse). Afhængigt af skemaet, passer det bedst med læring og undervisning.	Der er en ny svømmehal på vej på Langeland i nærheden af Ørstedsskole Den har været til politisk forhandling, politisk flertal, høringsmøde for borgerne.	Skolen skal selv varetage undervisningen. Skolens idrætslærere. Der kunne være nogle fordele i at bruge folk udefra, men kendskabet til eleverne og de pædagogiske overvejelser er vigtig.	At der ingen svømmehal er!	Alle skoler skal benytte svømmehallen – alle skoler skal bakke op. Fint tilbud til asylskole med 130 elever. En skole i bevægelse: Gode rammer i form af store haller, som ligger i forlængelse af skolen og bliver brugt flittigt.		

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
				Vandtilvænningsforløb – bl.a. til klasser i indskoling og med hjælp fra SFO- personale + forløb i udskoling som valgfag				Stort fokus på bevægelse – alle pauser udnyttes til at skabe bevægelse.	At eleverne skal bevæge sig.
Odense Kommune		Alle elever 4.-5. klasse – også handicappede - tilbydes skolesvømning hele året. Modellen kører i 4.-5. klasse, fordi de lærer det hurtigt og der er nogen, som kan svømme allerede, hvilket fordeler børnene i bassinet.	Kommunen betaler for en time(40 min. vandtid) og livredning. Giver tilskud til buskørsel og leje af svømmehal + udgifter til svømmelære Så længe modellen fungerer, rører kommunen den ikke. I Odense har svømning altid været centralt styret. Optimalt at tilbyde svøm i 5 år, men ikke råd til.	Vurdering: 9 90% af børnene lærer at svømme og består 200m prøve. De motorisk dårlige lærer det ikke. Der er inspirationskurser m. nye lege, udvikling inden for svømning – ikke et krav, men en eftertragtet mulighed. Svømmelærerne skal bestå prøve samt have svømmefærdigheder.		Hver klasse følges med uddannet lærer, i hallen er en svømmelærer. Respondenten laver skema for buskørsel og booker svømmehal 60 lektioner/ ugen. Indkalder til årlige møder med de seks faste undervisere og tilrettelægger ud fra kvalitetskrav et målstyret undervisningsforløb.	Der har været lidt uro omkring skolesvømning i starten af 00'erne, men ikke siden. Skolesvømning blev på et tidspunkt skåret ned til et halvt år, men det var ikke nok.	Svømmelærerne foretrækker 5. klasser, fordi de kan lære selv og livredning, det kan små børn ikke Svømmehallerne er ikke designet til små børn (de kan ikke bunde). Stilart: gået væk fra bryst, blevet mere crawl. Fokus på glidning (bruger moderne svømning). Bryst godt i selvredning/ livredning.	Krav om svømmelæreruddannelse og målstyret undervisning. Udvikler egen dokumentation for hvad børnene får ud af svømmeundervisning – målsætninger på individniveau. To gange om året maraton (svøm alt hvad i kan i en ½ time). Vægter kompetencemål i selvredning + livredning (bruger redskaber).
		5. klasse To klasser ad gangen. Helårsforløb Har svømmehal på matriklen, ingen transport. En af lærerne (ansat af folkeskolen og i svømmehallen) har bygget svømningen op i kommunen.	40.000kr. på adgangsbilletter til indskolingsbørnene, så de er vandtilvænnet inden skole-svømningen. Nærmere at undervise dem senere. Det er en lokal prioritering.	Vurdering: 8 Det trækker ned, at der er 12 – 15 børn pr. Voksen. Løbende evaluering af egen praksis. Evaluering af, hvordan det fungerer.	Fungerer godt Modellen i kommunen er skole-svømning på 4. eller 5. klasse. Bruger ikke klubber.	Uddannede svømmelærere varetager undervisningen. Lærerne kender børnene og deres udfordringer i forvejen.		Vandtilvænnede børn, inden svømmeundervisningen betyder noget.	Lever 100 % op til lovgivningen. Der gøres meget ud af livredning, her anvendes instruktionsvideoer og praksis

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Vejle Kommune		<p>Før tilbød skolen svømning i 4. Klasse og forsøgte med temauger. Dog lærte børnene kun vandtilvænning, ikke at svømme.</p> <p>Nu skolesvømning i 6. Klasse (fordi de skal kunne cykle selv). Andet år, med denne model.</p> <p>Halvårs forløb (ca. 20 gange) – Færre gange, men længere tid i vandet.</p> <p>En time i vandet.</p>	<p>For 5–6 år siden blev skolesvømningen nedlagt, fordi kommunen reducerede deres støtte til transporten fra skole til hal.</p> <p>Svømmehallen er gratis, men transporten er dyr. Skoler stiller selv med svømmelærere.</p>	<p>Vurdering: 5-6.</p> <p>Førhen var der flere som lærte at svømme. Ved ikke om det skyldes mængden af undervisning. Måske det også handler om skoleparathed blandt børn i dag.</p>	<p>Har ønsker om en anden model, men det er ikke praktisk/økonomisk muligt.</p> <p>Kun ved mangel på svømmelærere, lånes fra svømmeklubben.</p>	<p>Eleverne på 6. klasse cykler selv til Vingsted om morgenen kl. 8 sammen med en lærer og to frivillige forældre. Tilbage på skolen kl. 11.00.</p> <p>Svømmelæreruddannelse (metodisk/fagdidaktisk).</p>	<p>Modellen virker, men 6. klasse er for sent at lære at svømme</p> <p>Dette er udelukkende, fordi børnene tager færdsprøven her og selv kan cykle.</p> <p>Bedre at børn lærer at svømme før, men ikke praktisk muligt pga. transporten.</p> <p>Udfordring at eleverne kan opholde sig i vandet i max 1,5 time. Giver vandtilvænning og tryghed.</p>	<p>Bedre med disse 20 gange med mere vandtid end 40 gange med kortere tid.</p> <p>Argument for at starte tidligere er også børnenes temperament.</p> <p>4. klasse er perfekt! Hellere 3. end 5. klasse. BH-klasse perfekt for at starte med vandtilvænning, tryghed og leg.</p>	<p>Bundprøver/livredning er obligatorisk en gang om året ifl. kommunen.</p> <p>Børnene lærer det, der står i lovgivningen.</p> <p>Opfølgningskurser afholdes efter behov.</p> <p>Idrætslærerne er rigtig glade for, at det er vendt tilbage.</p>
		<p>4. klasse</p> <p>Hele året, i én af idrætslektionerne.</p> <p>Svømmehallen ligger 100m fra skolen. Efter første gang kan eleverne selv gå derover.</p>	<p>De sidste tre år har svømning været skåret væk, grundet besparelser.</p> <p>Prioriterer at bruge lærerløn på at købe ydelsen hos svømmeklub</p> <p>Fleste skoler har ikke svømning – nedprioriteres pga. transport.</p>	<p>Vurdering: 9</p> <p>De gode trænere højner niveauet.</p> <p>Løbende vurdering med det sikkerhedsmæssige. Ikke decideret evaluering, men spørger ind til det</p>	<p>Ny organisation 2014 var første år.</p> <p>Samarbejde m. svømmeklub giver eleverne kontakt til foreningen. Fordel for begge parter. Klubberne vil gerne gøre det for flere skoler. Det sikrer dem faste indtægter til lønning af undervisere.</p>	<p>Triton svømmeklub stiller trænere til rådighed og garanterer, at bekendtgørelsen opfyldes og "Fælles mål".</p>	<p>Det er dyrt og svært at holde to uddannede svømmelærere op to date ved (livredderprøver) til "kun" at varetager to lektioner.</p> <p>Skolelærerne er glade for genindførslen af svømning, men utilfredse med at de ikke forestår undervisningen, dog skyldes dette, at de ikke har lyst til at tage bassinprøven.</p>	<p>Danmark har lang kystlinje - vigtig at børn lærer at svømme bare 25m.</p> <p>Et af målene ved idrætsundervisningen er at skabe kontakt mellem børn og foreninger, det sker her.</p>	<p>Lever op til lovgivningen, alle børnene lærer at svømme (bjergning + livredning).</p> <p>Underviserne følger lovgivningen, fælles mål + Årlig bassinprøve.</p> <p>Skoleleders ansvar at sikre det.</p>

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav		
Region Sjælland											
Lolland Kommune	Modellen har ændret sig. Før 4, 5 og 6. klasse.	Nu svømning på 4. og 5. klassetrin en time om ugen hele året (40 uger).	Tidligere havde 8. og 9. klasse adgang til svømmehal – virkede ikke interesserede i at svømme, mest badning.	Andre skoler vælger kortere forløb eller kun at undervise på ét klassetrin pga. økonomien til transport.	Her er økonomien ikke et problem.	Vurdering: 9-10 De opnår så meget de kan i løbet af 2 år.	Fortsætter på 4. og 5. klassetrin. Evt. svømning som valgfag, dog virker de ældre ikke interesserede.	Varetages af egne uddannede svømmelærere, de er kvalificerede til at undervise på begynderniveau og kender til fælles mål. Elevplan bruges som evaluering. Bruger mærker. Booker sig ind i hallerne.	Minimale udfordringer, eks. at de glemmer svømmetøj. Ellers kan det være vandstræk, men det kan der tages højde for med det udstyr og de bassiner vi har.	På en ø er det et vigtigt element i skemaet. Generelt er børnene glade for skolesvømning. Lærerne tager det seriøst. Lader børnene træne op til stævner.	Stiller krav til, at de har idræt på linjefag/er kvalificerede gennem uddannelse. Svømning er en del af bekendtgørelsen, derfor skal de i svømmehallen Uvist om de undervises i bjærgning og livredning.
	4. og 5. Klasse modtager svømmeundervisning sammen. På denne måde kan deres forløb forlænges.	Hver anden uge som del af idrætsundervisningen.	Sådan har det kørt en del år.	Vil blive ved med at tilbyde svømmeundervisning.	Talt med klubben om træner, dog økonomiske betragtninger, da skolen skal finansiere en årsløn for en træner.	Vurdering: 8 Det der trækker ned er den manglende vandtid, grundet tiden på transport. Ikke direkte evaluering, men i løbende dialog omkring.	Svømning kan evt. blive en del af den bevægelsespolitik i ny skolereform. Intensive forløb overvejes ikke, det er svært pga. tiderne i svømmehallen.	Det er svømmeuddannede lærere, der varetager undervisningen	Transport til og fra svømmehallen, da svømmehallen ligger halvanden km væk. Der er meget spild tid med transport og omklædning. Vi kan altid bruge mere tid i vandet.	Finder det som en særligt vigtigt del af idrætsfaget, det er en sund måde at bevæge sig på Har meget kystlinje, så det er vigtigt. Positiv opbakning fra kollegaerne og lærerne.	Underviserne skal være opdaterede og klar på det nyeste. Gennemføre livredderprøve. Lever op til bekendtgørelse. Bliver undervist i livredning og bjærgning.
Næstved Kommune	5. klasse. En times vandtid om ugen – hele skoleåret.	Transporteret i bus. 3 km mellem skole og svømmehal. To svømmelærere fra skolen og en livredder fra hallen varetager svømmeundervisningen.	Udgifter til bustransport fra skolens budget, men de får midler fra kommunen, så det går næsten i nul.	Vurdering: 8-9. Ud fra lærernes fortællinger. Forbedring: mere tid i vandet.	Modellen over et fuldt skoleår fungerer godt, idet det er over en lang periode og der er tid til udvikling. Godt samarbejde med svømmehallerne.	Programmet laves i samarbejde med dem fra hallen.	Ikke noget konkret. Alle er meget positive over for svømmeundervisningen. Modellen fortsætter. Det er svært at få tider i svømmehallen fordi den er overbooket. Vanskeligt at få mere svømmetid.	Vi har meget kyststrækning. Vand er en naturlig del af vores miljø. Derfor er det vigtigt at kunne svømme – ligesom at kunne andre sportsgrene. Denne holdning deles af kollegaer	Underviserne skal tage bassinprøven hvert år. Det bestræbes, at underviserne har svømmelæruddannelsen. Livredning		

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Roskilde Kommune	4.og 5. klasserne	Svømning i et halvt år. en time om ugen ca. 50 minutter i vandet.	Giver meget svømning sammenlignet med andre skoler – prioriterer det højt!	Vurdering: 8-9 Lærerne sikrer kvaliteten bl.a. ved holddeling.	De er meget tilfredse med modellen. Overvejer ikke at bruge klubtrænere.	Kører i bus til svømmehallen.	Det er en udfordring i personaleansættelser, at det skal sikres at det er lærere med svømmelæreruddannelse.	Uddannet personale som planlægger undervisningen ud fra didaktiske principper. Ikke leg, svømmeundervisning fra nøje planlagt program.	Bruger svømmeuddannede lærere. Lever i høj grad op til bekendtgørelsen. Instrueret i genoplivning
	Alle skoler i kommunen tilbyder skolesvømning (undtagen fire skoler fra Jyllinge, hvis svømmehal er brændt sommeren 2014). 4 .og 5. klasse, to lektioner om ugen i 20 uger. Forskelligt hvordan skolerne organiserer det - halvt eller helårligt. Forsøg med 1. klasse: men var ikke selvhjulpne. 10. klasse svømmer to lektioner om ugen i en halvt år. En enkelt skole svømmer med 1.klasserne i et helt år – her er sat	Omkostning til timer og undervisere finder skolen i budgettet . Transporten betales. Forvaltningen foreslog, at blot én klasse skulle tilbydes svømmeundervisning, meget modstand imod det. Én skole har dog valgt det.	Vurdering: Svært at udtale sig om så mange skoler. Lærerne er meget positive omkring undervisningen. Det er et nemt fag at gå til. Ikke meget rette-arbejde. Ved ikke om, der laves en evaluering blandt lærerne.	Skolesvømningen er meget populær, så det forbliver sådan her. Lærerne er glade for at undervise i svømning. Svært at inddrage trænere fra klubberne til at undervise fra 10-12, da de har arbejde. Dog er det ikke fordi, vi ikke vil have det, men det er svært i praksis.	Respondenten laver skema over svømningen. Eleverne køres i bus. Det er lærerne, der varetager svømmeundervisningen (ingen viden om den nordlige del af kommunen).	Det er en udfordring, når der skal vikarer på, da de her kun må have 15 elever i vandet ad gangen. Begrundelse for dette klassetrin er, at elever i 4.-5. klasse er selvhjulpne. Godt tidspunkt at lære på. Populært blandt mange forældre, elever og lærere. Et godt fag at undervise i. Altid glade og motiverede elever.	Bassinprøven + svømme-læreruddannelse. Krav fra forvaltning: ved vikar må der kun være 15 elever i vandet ad gange. Der tilbydes ikke kurser Lærerne søger selv efteruddannelse. Bassinprøven + svømme-læreruddannelse. Krav fra forvaltning: ved vikar må der kun være 15 elever i vandet ad gange. Der tilbydes ikke kurser Lærerne søger selv efteruddannelse.		

Case	Tema	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Stevns Kommune		<p>I 2012 ny svømmehal, hvor Ung Stevns bød ind på samarbejdsaftale med kommunen.</p> <p>Svømning en gang/ugen i 38 uger. 4.-5. klasse af traditionelle årsager. Svømmelærerne synes, at eleverne er for små til livredning i 1. klasse. Før-svømning for 3. klasse for at løfte niveauet forud for den ensartede undervisning. Her bliver børnene udvalgt (20 stk. plejer at takke ja). Havsvømning: 8. klasse:</p> <p>Minimum 50 min i vandet pr. gang.</p>	<p>Genindførte skolesvømning i 2012 pga. ny svømmehal. I 12-15 år var skole-svømning, sparet væk.</p> <p>Politisk prioritering at renovere svømmehal -- derfor skal den bruges. Kommunen satser på vandaktiviteter pga. kyst. Har meget udstyr til vandaktiviteter</p> <p>Forskel på kan og skal-opgaver. Svømning er en kan-opgave (prioritering)</p>	<p>Brugerbase-ret evaluering via intranet fra forældrene. Positive tilbagemeldinger. Skolerne har svært ved at evaluere, fordi Ung Stevns står for det hele.</p> <p>Lægger årsplanerne ud, så forældrene kan se dem. Arbejder med læringsmål for 4. og 5. klasse. Bruger mærker fra svømmeunionen.</p>	<p>Er meget tilfredse med modellen, idet den er har nye vinkler. Skaber ikke mange konflikter.</p> <p>Foreningslivet løftes af samarbejdet mellem kommune, skole, ungdomsskole og svømmehal</p>	<p>Alle trænerne fra klubben. Superviserer og spare med svømmelærerne. Ungdomsklubben bidrager med livreddere. Koordinerer også bus med busselskab.</p> <p>Respondenten har adgang til intranet, hvor undervisningen skemalægges. Skolerne planlægger skemaet efter svømmningen. Central styring, vigtigt for Ung Stevns at komme først, hvis de ingen ønsker har til skemaet. Koordinatoringen formidles til forældrene gennem skolerne.</p>	<p>Personalet i svømmeklubben bliver i perioder overbelastede pga. mange timer.</p>	<p>Tidlig tilvæning til vand er en god idé.</p> <p>Nødvendighed at kunne svømme for at undgå stig-matisering.</p>	<p>Arbejder med selv- og livredning.</p>

Region Hovedstaden

Bornholms Kommune		<p>Skolesvømning den ene halvdel af året (august til juli).</p> <p>4. klasse</p> <p>En time i vandet ml. 9-12.</p> <p>I 2010 tilbød vi svømning i 1.-6. klasse.</p> <p>Men fordi det blev besluttet at alle skoler på Bornholm skulle tilbyde svømning i 4. klasse, blev der færre tider til os i svømmehallen</p>	<p>De går selv over til svømmehallen, ingen transport udgifter.</p> <p>Stram økonomi, ellers kunne det være fint med flere klassetrin til svømning.</p>	<p>Vurdering: 7-8</p> <p>Godt samarbejde med svømmehal. Man kan altid ønske sig mere. Fx flere bassiner.</p> <p>Respondenten ved ikke med kvalitet og effekt. Lærerne evaluerer ift. elevplaner for at sikre en progression.</p>	<p>Ny skolestruktur har vendt op og ned på det hele på øen. Afdelingen skal være en udskolingsafdeling, hvor svømning f.eks. kunne være et valgfag.</p>	<p>Der er livredder til stede, men det er lærerne der står for undervisningen.</p> <p>Har som noget nyt at en pædagog fra SFO'en er med i svømmehallen, de har taget bassinprøven. Det skete fordi der var en person med nogle specifikke kompetencer.</p>	<p>Ønske om svømning i morgentimerne, da dagen brydes op, når svømningen ligger midt på dagen i stedet for i ydertidene. Enkelte lukkedage i svømmehallen, der går ud over os, f.eks. pga. af stævner.</p> <p>Dyrt at sende personale på uddannelse på Sjælland</p>	<p>Tror lærerne er tilfredse og føler sig godt rustet til at varetage undervisningen. Men de ville nok tage imod det, hvis de fik tilbudt videreuddannelse.</p>	<p>Lærerne er svømmeuddannede og har bassinprøven.</p> <p>De fleste af vores kurser foregår via CFU, men svømning er ikke en del af kursus-katalog. Men det er ikke mange muligheder for faglig opdatering.</p>
-------------------	--	--	---	--	---	--	---	---	---

Tema Case	Organisering	Økonomi	Kvalitet	Fremtid	Planlægning	Udfordringer	Erfaringer og holdninger	Krav
Dragør Kommune	<p>Ingen svømmehal i Dragør Kommune, men vil gerne lære børnene at svømme. Ungdomsskolen tog kontakt til badeanstalten, fordi skolerne brokkede sig over, at de ikke kunne tilbyde skolesvømning.</p> <p>På 3. år i samarbejde m. badeanstalt med livreddere i sommerhalvåret, tilbydes havsvømning hvert år på 4. klasses trin i 2 uger i august i 10 timer. Der er mest stabilt vejr og havtemperatur.</p>	<p>Eleverne cykler, det er gratis. Nogle ting er finansieret af svømmerrådet. Kommunen stiller mandskab til rådighed fra badeanstalten. De sætter en ekstra mand på gratis, når eleverne er i vandet.</p>	<p>Vurdering: 10</p> <p>Hvis formålet er, at de skulle lære at svømme, så er det 0. Men ift. at blive trygge i vand og lære badeanstalten at kende, så er det mere.</p> <p>Ingen planer om en anden organisering.</p>	<p>Medmindre der kommer en svømmehal, fortsætter det. Stor opbakning fra forældrene. Vil hellere have en svømmehal, ingen der lærer at svømme af modellen.</p> <p>5 år til der kommer svømmehal. Det giver ikke mening at udvide, så bliver vandet for koldt.</p>	<p>Alle børn stifter bekendtskab med vand og badeanstalten. De fleste kan svømme i forvejen, uddeles i grupper: øvede, mindre øvede, uøvede.</p> <p>Kunne godt bruge mange flere timer, men er glade for modellen.</p>	<p>Et problem at ungdomsskolen ikke ved, hvem der kommer med fra skolen. Justeringer ved sygdom el. vikarer – derfor minimums krav, at én skal have bassinprøve.</p>	<p>4. klasse er en passende alder. De fleste kan svømme i forvejen. Og så kan vi bedre hjælpe dem, der ikke kan svømme.</p> <p>Lærerne er glade for det (det er dem der underviser). Men de kan godt være lidt stressede, når de starter op lige efter sommerferien.</p>	<p>Krav om bassinprøve, og livreddere til stede. To lærere pr. klasse, hvoraf mindst én er opdateret ift. bassinprøve. Den anden er følgelærer.</p> <p>Ugen inden eleverne starter, laves bassinprøver + gennemgang af regler for badeanstalten. Gør lærerne mere rolige.</p> <p>Udbyes ikke mange kurser til undervisere.</p>

9.6 Bilag 6: Analyse af datamateriale - skoleundervisere

Tema Case	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgiving	Kvalifikationer
Region Nordjylland							
Aalborg Kommune	<p>4. klasses trin</p> <p>Én lektion om ugen.</p> <p>25 elever på to hold.</p> <p>Forløbet koordineres mellem centralundervisere og svømmetrænerne fra hallen.</p>	<p>Frihed til at bestemme indhold.</p> <p>Niveauinddeling af eleverne.</p> <p>Læring af færdighederne og tryghed til vandet gennem leg.</p> <p>Gør brug af mærkeordning, som alle børn har mulighed for at opnå.</p>	<p>Stilart: Crawl, rygcrawl og så brystsvømning.</p> <p>Alder: 3.-4. klasse pga. kropslige udvikling. I 5.-klasse starter puberteten.</p>	<p>Ingen erfaring med intensive forløb.</p> <p>45 min. Vandtid er godt, 30 min. for kort – afhængigt af målgruppen. Ikke mere end en time.</p> <p>Årlige eller halvårslige forløb ville være godt. Børn vokser utrolig meget i vandet og overvinder frygt.</p> <p>Samarbejde: Vikarer fra svømmeklubben tager mindre hensyn til børnene.</p>	<p>Vurdering af færdigheder i stilarter: 5</p> <p>Vurdering af evne til at begå sig i vand: 9</p> <p>Katastrofalt at man fjernede skolesvømningen i Aalborg Kommune.</p> <p>Kurser: Vil gerne på inspirationskurser.</p>	<p>Har ikke undervist i tørsvømning, og derfor ikke levet op til bekendtgørelsen</p> <p>Som alternativ har skolen brugt SFO'er og sommersvømning.</p>	<p>Kvinde.</p> <p>Uddannet svømmelærer og har undervist i ti år indtil kommunen afskaffede skolesvømning.</p>
	<p>Tilbyder vandtilvæning i 0. Klasse.</p> <p>intensivt forløb på 13 uger, med ca. 40 min. i vand.</p> <p>15 børn, tre voksne, hvoraf 1 er livredder</p>	<p>Frihed til selv at planlægge, evt. i samarbejde med pædagog.</p> <p>Målsætning: børnene skal være bedre svømmere.</p> <p>Leg i vand til alle har klædt om.</p> <p>Musik med øvelser som opvarmning. Teknisk svømmetræning, briefing inden timen med video (youtube). Afslutter med frisvømning.</p>	<p>Stilart: Crawl, nemmest at lære.</p> <p>Vandtilvæning er godt til udfordrede børn (ADHD). Svømmebælte + føjder + tryghed = svømmeklar.</p>	<p>Alle børn forbedrer sig på 13 uger, nogle går til svømning i fritiden.</p> <p>Tosprogede børn har sværere ved at gå i svømmehallen.</p> <p>Længere forløb er en mulighed. 45 minutter er godt så de ikke kommer til at fryse.</p> <p>Når det er børn i de små klasser, er det en fordel at børnene kender lærerne.</p>	<p>Vurdering: 10</p> <p>Tester børnene gennem fem minutters banesvømningforbedrer sig. Vil gerne filme eleverne og give dem feedback.</p> <p>Kurser: Bassinprøven tages en gang om året + skolen vedligeholder førstehjælpen gang om året. Mangler kursus-tilbud</p>	<p>Generelt er det ikke højt prioriteret.</p>	<p>Mand, 49 år.</p> <p>Ti års erfaring</p>

Tema Case	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Morsø Kommune	Effektive 40 minutter i vand.	Medhjælper har dem der har svært ved det – kan springe med i vandet. Lege så man ikke er bange for vandet. Svømmeprøver indgår, bl.a. svømning med tøj på. Mål så vidt muligt at kunne gennemføre dem. 3-4 svømme-kurser udover.	Stilart: Ikke én svømmeart, svømmer en blanding. Alder: Traditionelt 4.-5. klasse. Det er næsten for sent – gerne før. Burde lære det som 6-årige.	Lang bustransporttid – gerne mere vandtid. Tit fylder svømmelæreren meget – det ville være rart at kunne lege mere. Organiseret leg, som fangeleg, svømmeleg, dykkeleg.	Vurdering: 8 Brug af uddannede svømmelærere, højner kvaliteten. Skolereformen presser lederne til at bruge uuddannede, mens elevtallet sættes op – uheldig udvikling. Mangler en årlig fornyelse af svømmekurser	Lever op til bekendtgørelsen Som en del af undervisningen tages eleverne med til stranden om sommeren.	Mand. 47 år. Underviser i idræt og gymnastik. Har svømmet siden han var fem år, undervist siden han var 22 år. Bor tæt på vand, fisker og sejler.

Region Midtjylland

Herning Kommune	14 dages forløb for 4. klasse á 1½ time fire dage/ugen. To lærere er med som svømmelærer Underviseren fra klubben tager det laveste niveau. 30 – 45 elever, 15 elever pr. voksen.	Svømme-trænerne fra klubben laver såkaldte læringsplaner, som præsenteres for lærerne på et kick-off møde. Her gennemgås lektionsplanerne ift. læringsmål og didaktik. Eleverne inddeles i tre niveauer – øvede, middel og uøvede.	Stilart: Crawl og rygcrawl, bryst. Alder: 4. klasse er passende. 200m definition: Anvendes til 2 øverste mens det laveste niveau "bare" skal klare 100 meter. 1,5 time er ok, dog er der nogen der fryser.	Skepsis i starten, idet klubben overtog undervisningen fra lærerne. Fungerer umiddelbart fint nu. Gerne mere opfølgning for de der er knap så fortrolige med vandet.	Vurdering: 8-9 Der er sket en god udvikling. De fleste børn bliver fortrolige med vandet og slipper deres vandskræk.	Opfylder bekendtgørelsen idet der undervises i badesikkerhed og livredning – både i vand og på land. Hertil laves også en lille prøve.	Mand. 23 år. Tidligere elitesvømmer. Undervist i Herning Svømmeklub i 5 år.
	Eleverne i 4. klasse har 8 x 1,5 time, som strækker sig over 14 dage.	Det er klubben der har planlagt 8 programmer, som lærerne så skal følge. Programmet er for kompakt. Rettet til ift. mindre øvelser, så det blev knap så hårdt.	Stilart: Crawl, det falder mest naturligt for mange. Herfra brystsvømning. Alder: Det er fint med 4. Klasse. Motorisk bedre i 4. end i 3. klasse. Vigtigt at få de børn med, der er bange for vand, så tidligt som muligt.	Intensiv træning i 1,5 time er for lang tid, de bliver trætte. Efter en time er de kolde. Intensive forløb: På skolen har de 75 minutter – hvilket er rigtig godt.	Vurdering af udbytte: 5 Høj kvalitet omkring undervisningen, men udbyttet (grundet den manglende tid), er for småt.	Lever op til bekendtgørelsen idet de bliver præsenteret for svømning, liv- og selvredning kunne godt være mere. Underviserne tager årligt bassinprøven. Både teori og didaktisk praksis + førstehjælpskursus.	Kvinde. Uddannet svømmelærer på seminaret, taget livredderprøve. Har arbejdet i en svømmehal og undervist i svømning i 18 år.

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
			Opdelt i grupper efter niveau A, B, C og D. A-gruppen magter mere end de andre grupper gør.		Desværre kommer mange nok ikke i svømmehallen igen efter de 8 gange. Bedre hvis det intensive var efterfulgt af et halvt år med løbende undervisning, en gang i ugen.		Skal selv i bassinet. Sparring mellem undervisere om nye ideer osv.	

Region Syddanmark

Fanø Kommune	<p>Tidligere anvendte de badeland m. 4. Klasse, to timer hver uge, i ti uger, + svømmelejr m. fire timers svømning pr. dag.</p> <p>I år afprøves en ny model → svømnin-gen flyttet til 5. Klasse (organisatorisk beslutning) og er centreret på en svømmelejr (i Oksbøl). Her har de tre dage pr. uge, i vandet 4 timer afbrudt af en pause.</p> <p>40 elever i vandet – tre svømmelærere</p>	<p>Fungerede godt, eleverne blev trygge, lærte at flyde og dykke + de fire stilarter, førstehjælp, to bjærgnings-former samt at springe i på benene fra bassinkanten.</p>	<p>Stilart: Eleverne har lettest ved at lære rygcrawl.</p> <p>Alder: Har ikke undervist andet end 4. Klasse.</p> <p>200m definitionen: Bruger svømmeprøver. Alle får et diplom på svømmelejr. Går de meget op i.</p> <p>Antal lektioner: fire timer i vandet, 12 timer i alt. Spændte på, om det er nok.</p> <p>Glade for hallen i Oksbøl, den er rektangulær – hvor badelandet var svært at undervise i.</p>	<p>Glade for modellen.</p> <p>Ikke aktuelt med samarbejde med andre klubber: De er selv uddannede, dog låner lokaler og udstyr af klubben.</p> <p>Andre forløb ville godt kunne lade sig gøre, dog er rammerne afgørende.</p>	<p>Den gamle skolesvømningmodel fungerede godt og alle lærte at svømme.</p> <p>Den nye kan ikke vurderes, da de endnu ikke har afprøvet den.</p> <p>Kurser: Vil gerne have tilbud om efteruddannelse.</p> <p>Hvert år tages livredderprøven.</p>	<p>Arbejder ud fra bekendtgørelse, hertil arbejder eleverne også med livredning og bjærgning. På svømmelejren lærer de førstehjælp.</p>	<p>Mand, 57 år. 10-15 års erfaring som svømmelærer. Uddannet styrmand og er svømme-, idræts-, dansk- og biologilærer.</p>
Haderslev Kommune	<p>5. Klasse. 30 x 60 min./år.</p> <p>Læreren tilrettelægger forløbet og sparrer med 'tilkøbte' undervisere og livreddere fra svømmeklubben. Tre hjælpere og en svømmelærer.</p>	<p>Forskellige forløb. Kombinerer undervisning på land og i vand med leg. Induktiv og deduktiv undervisning. Øver både svømmeteknik og førstehjælp, bjærgning, livredning og svømme med tøj</p>	<p>Stilart: Starter med crawl og rygcrawl. Afslutter med brystsvømning. Alder: Fortrækker at svømnin-gen ligger i 4. klasse eller tidligere, da pubertet bliver en udfordring.</p>	<p>Det gamle forløb m. 40 lektioner á 45 minutter var ikke godt - 30 lektioner á 60 minutter i vandet er bedre.</p> <p>Privilegerede, fin svømmehal. Kunne godt bruge en kollega, der kunne styre pigerne i omklædningsrummet.</p>	<p>Vurdering: 8</p> <p>Jeg har ikke oplevet, at nogle ikke har lært at svømme.</p>	<p>Får opfrisket bassinprøven årligt. Holder sig løbende opdateret ift. egne svømmeevner.</p>	<p>Mand, Svømmelærer, 43 år. Undervist i 16 år.</p>

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
		50% er gode svømmere, resten udfordrede – opdeler i to hold.	Der er ca. 10 elever pr. Underviser. Det er passende ift. bassin størrelse – sikrer et højt aktivitetsniveau, når der er overblik over alle.	200 m definitionen: Flere har succes med at komme i vandet.				
		Svømning i 4. klasse. Helårsforløb, 45 minutter til transport, omklædning og svømning. To svømmelærere. Eleverne inddeles efter niveau.	Frihed til indhold, dog guidet af mål fra undervisningsministeriet. Vandtilvænningsøvelser de første to – tre gange, herefter udfordres de.	Stilart: Starter med rygcrawl, fordi de ikke skal bekymre sig om vejrtrækning. Alder: 4. Klasse er fint, men 3. Klasse endnu bedre. 200 m definition: Svært når de kun er i vand 20-25 min + aflysninger.	Tilbyder kun svømning på et klassetrin i kort tid ad gangen. Foretrækker et mere intensivt forløb, med to lektioner ad gangen, så der er mulighed for at komme i dybden. Har god erfaring med svømning som valgfag.	Vurdering: 6 Underviserne er kompetente, men det er ikke nok vandtid. Ønske om mere tid til at arbejde mere i dybden. Ingen kurser – tager årlig bassinprøve.	Lever op til bekendtgørelse, idet svømning tilbydes. Vægter livredning i form af flyde- og bjærgøvelser samt at have tøj på i vand.	Kvinde, Svømmelærer siden 1998 og tidligere konkurrencesvømmer og svømmetræner.
Langeland Kommune		3. klasse. Otte gange undervisning. Vandtid ca. 20 min. 19 elever – stor spredning på niveau, opdeles i tre hold med lige mange elever på hvert, et hold er kun piger. Et hold undervises i bassinet ad gangen, de andre leger under opsyn.	Frihed til selv at bestemme. Planer for, hvad eleverne skal kunne. Målet er ikke perfekte svømmere, men vandtilvænnning. Underviseren er i vandet med de børn, der har vandskræk Sidste ti min leg. Øver selv videre med øvelser i 'legeområdet'	Stilart: Udgangspunkt i, hvad flertallet kan. De lærer at ligge på ryggen og svømme. Alder: Tilfældigt med svømmeundervisningen pga. asylklasserne. Før 4. klasse, nu 3. klasse. Selv valgt at fortsætte med 3. klasse, ikke 2. klasse - for hektisk i omklædning. Svømmeduelighedstesten: Bruges ikke, målet er at de bliver trygge ved vandet.	Havde et langt forløb med en 4. Klasse på en anden skole på Langeland. Dengang fandtes en svømmehal på Langeland. Frivillige/ offentlige samarbejder: Godt samarbejde med asylklasserne. Klasselæreren i asylklassen er også svømmelæreren i både skole og klub. Godt at der er nok undervisere med.	Vurdering: 5-6 Generelt ligger Langeland helt i bund, fordi der ikke tilbydes skolesvømning. Behøver flere lektioner. Godt at der trods alt er et tilbud til børnene, men ærgerligt at det ikke er flere lektioner.	Lærer dem selvredning, livredning og bjærgning. Tager løbende bassinprøve, men det giver ikke inspiration til undervisningen, hvilket er eftertragtet.	Kvinde, 44 år otte års erfaring fordelt på flere år Uddannet i 1997. Bassinprøve i 2014.

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Odense Kommune		<p>5 klasse, et år.</p> <p>50 minutter fra de forlader skolen og er tilbage igen. 30 min. i vandet. Kan gå til svømmehallen</p> <p>To klasser af gangen (30-45 elever).</p> <p>Mandlig og kvindelig svømmelærer fra skolen + en svømmetræner fra svømmehallen</p>	<p>Niveauinddeling.</p> <p>Svømmehallen har faste punkter, som køres igennem. Fx test af hvor meget de kan svømme på ½ time.</p> <p>Desuden livredning og snorkle-kursus.</p> <p>Træner teknik – crawl og brystsvømning.</p>	<p>Starter med tilvæning til nybegynderne. Arbejder med stilarterne, især crawl og brystsvømning.</p> <p>Mål: gode brystsvømmere. Fokus at få dem til at svømme bedre og længere.</p> <p>Vores elever har ikke brug for meget vandtilvæning, de fleste kommer i svømmehallen.</p> <p>Passende med 30 minutter i vandet. De dygtige vil kunne klare mere.</p>	<p>Stort set kørt på samme måde i alle år. Nogle gange har de dog haft længere tid i vandet, men det gør måske ikke den store forskel.</p> <p>Godt partnerskab med svømmehallen. Det fungerer fint.</p>	<p>Vurdering: 7</p> <p>Plads til forbedringer, under omstændighederne, kører det meget godt. Føler sig rimelig rustet. Svømning har ikke ændret sig.</p> <p>Gerne mere inspiration</p>	<p>Opfylder læringsmålene.</p> <p>Tre gange ligger der faste opgave vedr. livredning + bjærgning</p> <p>Hvert andet år skal de tage bassinprøve og andre prøver vedr. livredning. De skal vise, at de selv kan svømme.</p>	<p>Mand, 49 år</p> <p>20 års erfaring. Svømmelæreruddannet.</p>
		<p>Svømmeundervisning på 4. året.</p> <p>Et års svømmeundervisning.</p> <p>25 minutter i vandet.</p>	<p>Årsplan med forskellige temaer.</p> <p>Niveaudeles i tre hold.</p> <p>To lærere deler eleverne mellem dem.</p> <p>Starter med opvarmning med leg. Svømme-teknisk træning ift. den stilart. Begynderne hvis der arbejdes med crawl: arbejdes meget med at de skal være trygge. Fri leg til sidst.</p> <p>Øvelser ift. de fire grundlæggende færdigheder.</p>	<p>Stilart: Nemmest (motorisk) at lære dem crawl og så bryst efterfølgende.</p> <p>Alder: 4.-5. klassetrin at de har mest ud af det (især mht. livredning og bjærgning).</p> <p>200-m duelligheden: Sikkerhedskursus – lige blevet indført at man skal kunne svømme 200 m. De får et diplom når de er færdige.</p>	<p>Frivillig/offentlige partnerskab: Svært spørgsmål – rent svømme-teknisk er det godt, men for andre fx de svage elever er det vigtigt at de har en voksen med en pædagogisk uddannelse med.</p> <p>Godt med undervisnings-assistent i til de svage elever. Vi kan være mere med i vandet.</p> <p>Intensive forløb: Erfaring med vandhold, halvårs forløb. Tager noget tid at komme ind i det – erfaring viser, at flere børn til svømning har været til Aqua Camp – det har været motiverende.</p>	<p>Vurdering: 10</p> <p>Her er de seks faste svømmelærer. En del af arbejdet er hele tiden at udvikle svømmeundervisning og leve op til kravene i bekendtgørelsen. Formår at gøre det godt. Ensartet svømmetilbud.</p>	<p>Lever godt op til den fordi undervisningen er i en svømmehal, hvor de også har Livredning.</p> <p>Hvert andet år genoptages livredning. Man kan altid blive klogere, f.eks. ift. elever med vandskræk. De værktøjer kunne være rare. Faget udvikler og på svømmeområdet udbydes ikke mange kurser. Prioriteres ikke på skolen.</p>	<p>Mand, uddannet svømmelærer</p>

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Vejle Kommune		<p>Skolesvømningen er et helårsforløb for 4.klasse.</p> <p>Længere forløb passer bedre for børn og underviser. Det skal læres stille og roligt.</p>	<p>Frihed til at bestemme indhold, samarbejde mellem underviserne</p> <p>Vurdering af elevernes niveau. De niveauopdeles ikke, dog får de dygtige flere udfordringer og flere baner, men alle svømmer det samme.</p>	<p>Stilart: Starter med crawl fordi det er nemmest for alle børn at lære. Derefter ryg, bryst og fly.</p> <p>200 m definitionen: Alle kan kæmpe sig igennem en 200 m uden nødvendigvis at kunne svømme.</p>	<p>Samarbejder allerede og synes at modellen fungerer godt</p>	<p>Vurdering: 8-10</p> <p>Kvaliteten er høj og eleverne er blevet trykke ved vand – de holder eks. fødselsdag i svømmehallen</p>	<p>Lever op til bekendtgørelsen Herunder læringsmål ift. livredning og bjærgning.</p> <p>Har været på kurser.</p> <p>Sparer med kollegaer.</p>	<p>Kvinde, underviser i seks-syv år. Tidligere konkurrencesvømmer på eliteplan.</p>
		<p>Helårsforløb for 4. klasse.</p> <p>To svømmelærer pr. hold, den ene er ansvarlig for planlægningen Godt med to undervisere til at dele ansvaret.</p> <p>Eleverne inddeles efter niveau.</p>	<p>Eleverne skal igennem de fire stilarter og livredning.</p> <p>Undervisningen er en blanding af leg og tekniktøring.</p> <p>Store hold (27 elever) i et 17m bassin.</p>	<p>Stilart: Crawl – ryg - butterfly –bryst.</p> <p>Alder: Kunne starte i 2. el. 3. klasse – gerne over en længere årrække.</p> <p>200-meter svømningen: Bliver ikke praktiseret. Mangler tid, men ville være fint at prøve af.</p>	<p>Organisatorisk: For svømmeklubben handler det om at få flere ind i klubben. Foreningslivet er udfordret, når børnene mister interessen og hellere vil noget andet.</p> <p>Bassinets størrelse er kritisk. For mange børn i et for lavt bassin.</p> <p>Intensive forløb: Duer ikke, idet eleverne glemmer det hen ad vejen. Foretrækker tidligere korte forløb, over en længere årrække.</p>	<p>Vurdering: 6-8</p> <p>Det påvirker kvaliteten, at niveauet er så forskelligt.</p> <p>Det ville være nemmere hvis man fik dem som yngre, så de var mere på lige fod.</p> <p>Og det trækker ned at bassinet er for småt.</p>	<p>Livredning: Tørsvømning. Det er svært at bestå prøven, da der arbejdes i 90 cm bassin.</p> <p>Gør meget ud af flyde, da det er en del af livredning (ca. 95% af børnene kan ikke flyde).</p> <p>I fremtiden vil de have nogen udefra til at instruere i førstehjælp.</p> <p>Videreuddannelse tilbydes 2 gange årligt. Vil gerne have kvalifikationer opdateret.</p>	<p>Kvinde, seks års erfaring.</p> <p>Godt at få tilbudt de kurser gennem svømmeklubben.</p>

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Region Sjælland								
Lolland Kommune	4. og 5. Klasse	Planlægger sammen med en anden lærer.	Stilart: Crawl, fordi det falder børnene mest naturligt	Gerne længere tid i vandet. Hver anden uge med en dobbelt lektion. Men kan eleverne koncentrere sig så længe?	Vurdering: 6	De lærer både livredning og bjærgning. En lille smule.	Mand, 37 år. Nyuddannet lærer. Halvt års erfaring. Dyrker selv meget idræt, især kampsport.	
	Går hen i svømmehallen Ca. 20-25 min i vandtid.	Stor spredning. De undervises ud fra niveau 200 m. definitionen: Har ikke brugt svømmeudrustning, bruger mærker. Nogle kan svømme 100 m, andre 1400 m.	Alder: 4-5 klasse er en god alder. De får respekt for vandet og får viden om, hvordan man ikke drukner.	Andre modeller kun fra seminarietiden med 7-8 elever, men ikke på nuværende skole. Vil gerne have længere lektioner, hvor der kun svømmes hver anden uge i stedet for hver uge i 1 time. Partnerskaber (Klubtrænere): Her mangler relation til eleverne. De kender dem ikke.	Der er mange faktorer, når man har med børn at gøre. De vil meget forskelligt.		Har mulighed for videreuddannelse, og vil benytte sig af det.	
	4.-5. klasse tilbydes svømmeundervisning.	Frihed til selv at bestemme. Først opvarmning, og så træning af forskellige teknikker. Og prøver forskellige stilarter af på nær butterfly.	Stilart: Starter med en type af brystsvømning, uden at eleverne ved det er bryst. Alder: Start gerne før. Gerne lovkrav om at alle børn skal tilbydes undervisning før 4. klasse. Lære at svømme, så snart man kan komme til det.	Tre svømme-lærer på. Rigtig meget spildtid. Ønske om flere baner og mere tid. Begrænset hvor meget vi kan nå at lære dem på den tid, vi har. Alternativ model: Det ville være en god idé, hvis der kom livreddere fra hallen eller klubben, så vi kan komme med i vandet, når vi underviser. Ellers synes jeg ikke det er nødvendigt med andre undervisere.	Vurdering: 5	Leves der op til, fordi vi er i svømmehallen hver anden uge. De svømmer med tøj på, hvor de også lærer at bjærge hinanden.	Kvinde, 27 år. fire års undervisnerfaring Har selv svømmet meget. Svømmetræner i klubben. Har læst idræt. Ville benytte muligheden for inspirationskurser, hvis en var der.	
	Eleverne er i vandet i en halv time. De dygtigste svømmere er i midten af bassinet og de knap så gode inde langs kanten.	Svømmer efter mærker.	200 definition: Bruger den ikke, fokus på at svømme så langt de kan – udholdenhed og ikke holde ved kanten.					

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Næstved Kommune		5. årgang. Et helt skole-skoleår. På en skole tidligere var det 2 år.	I høj grad frihed til at bestemme. Forbereder ikke noget på forhånd – da livredderne hjælper til og det planlægges når de kommer. Træning og fri leg. Plejer at lave nogle opvarmning-søvelser.	Stilart: Starter altid med crawl, mest simpelt. Nemt at lære crawlben. Alder: 4. Klasse er fin. I 5. Klasse er de generte over at skulle bade – fordel i at de går i gang som yngre. De er mere villigt til at kaste sig ud i det. Mest optimale: De lærer meget på et år, under et år ville være for lidt. To år gør dem kun bedre. 200m definition: Inddrages. Hvor langt kan de svømme på 15 min. Fleste nåede over 200m. Gentages senere på året.	Den største udfordring er, at hun mandag er alene af sted med en klasse. Undervisningen ville blive optimeret, hvis en mand var med til at være hos drengene i omklædning. Det kunne godt passe bedre med skemaet. En fordel med samarbejdet ud af huset. Svømme-trænerne er dygtige. Tidligere var der ikke sådan et samarbejde. Svømmeundervisningen nu er mere effektivt og tilfredsstillende.		Lever op til bekendtgørelsen Dog er livreddningen ikke noget der bliver opfyldt i høj grad.	Kvinde, uddannet svømmelærer. Savner inspiration. Er ikke blevet tilbudt noget.
		Svømning i et år – halvt år i 4. klasse og et halvt år i 5. klasse En dag i ugen, dobbeltlektion (2 timer). 35-40 min i vandet. Resten er transporttid og omklædning. Bliver transporteret i bus, 20 km til svømmehal. 2 svømmelærer + badeassistent fra hallen. Ca. 35 børn i vandet ad gangen, 10-12 elever pr svømmelærer.	Overordnet har svømmelærerne ansvaret. Planlægger selv en læreplan, som følges. Inddeles efter niveau. Elever vælger selv niveau, efter hvor de er trygge. Bruger lavt og dybt bassin. De øvede vil hurtigt i det dybe, mens de uøvede bliver i den lave ende. De lærer respekt for vandet. Mål: vandtilvænning og svømmefærdigheder i en vis grad. Vigtigt at kunne svømme.	Alder: God alder, og godt at dele dem på klassetrin, så de kan have 2 lektioner ad gangen. Stor spredning på niveau, men de rykker sig alle sammen. 200 m definition: Benytter i nogen grad – ikke alle kan svømme 200m.	God ide med pausen mellem 4. og 5. klasse. – eleverne virker mere motiverede, når de kommer tilbage til svømmeundervisningen i 5 klasse. Givende effekt, fordi de glæder sig. Samarbejde: Godt samarbejde med hallen. Handler meget om økonomi.	Vurdering: 8 Altid noget der kan være bedre. En svømmehal der var tættere på, ville gøre det bedre. 20 km er langt. Gode timer og glade børn. De rykker sig. Evaluerer løbende med eleverne om deres progression.	De bliver præsenteret for det, prøver at bjærge hinanden. Føler sig kvalificeret, men kunne godt bruge efteruddannelse og inspiration.	

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Roskilde Kommune		<p>4. og 5. klasse, halvt år på hvert trin. Hentet i bus på skolen og kørt til svømmehallen</p> <p>Altid en mandlig og kvindelig svømmelærer m. til omklædning.</p> <p>22-28 elever i vandet i 45-60 minutter ad gangen.</p>	<p>Frihed til at bestemme indhold med kollega.</p> <p>Opdelt efter niveau. Starter med opvarmningsleg. Fastlagte program. Interval træning. Slutter med fælles leg.</p> <p>Arbejder meget med teknikker og motionstræning. Nogle er i meget dårlig form. Det er ikke kun teknik, men også kondition.</p> <p>Bruger mærker</p>	<p>Stilart: Starter med crawl. Tidligere skulle vi starte med brystsvømning. Men nu bruger vi crawl, og det virker bedre.</p> <p>Alder: Fin alder at starte, også motorisk.</p> <p>Ærgerligt at de fjernede det på 6 klasse, fordi så havde vi dem længere tid. Svømning er et populært fag.</p> <p>200 m definitionen: Den bliver ikke brugt.</p>	<p>Kunne være godt med en fagdag i svømmehallen – især i forbindelse med livredning og bjærgning. Ønske om flere skema-opbrudte dage i svømmehallen, men rent praktisk kan det ikke lade sig gøre, fordi der ikke er plads i svømmehallen.</p>	<p>Vurdering: 9-10</p> <p>Svømmeundervisningen er meget givende.</p> <p>Overrasket over at det er obligatorisk, kender mange skoler der ikke har svømning. Glad for at Roskilde Kommune prioriterer svømning højt.</p>	<p>Bjærgning/livredning + førstehjælp er en del af undervisningen.</p> <p>Modtager ikke efteruddannelse. Men ville gerne have ny inspiration og ideer. Der er ikke meget fornyelse i programmet, det er kun hvis eleverne forslår noget.</p>	<p>Kvinde, 38 år</p> <p>Undervist i svømning i 11 år.</p>
		<p>4. og 5. klasse-trin.</p> <p>Dobbelt lektion (2x45 min) et halvt år ad gangen.</p> <p>Tidligere havde de i tre år hele året, nu to år i et halvt år ad gangen. Skåret ned pga. økonomi. Svømning er integreret i idræt på mellemtrin.</p>	<p>Bestemmer selv undervisningen indhold.</p> <p>Finder først ud af, hvem der skal bruge bælte.</p> <p>Opdeles i 2 hold 1) kan svømme 2) udviklingspotentiale.</p> <p>Afdramatiserer vandet gennem leg.</p> <p>Retter på arm og ben/teknisk. Efter svømning i en halv time har de legetid. Legetid bruges fx til at lære at springe i vandet eller med oppustelige dyr, spille vandpolo.</p>	<p>Stilart: Starter med crawlben, det kan alle finde ud af, fornemmelse af at bevæge sig i vand. Handler om, hvordan børnene oplever undervisningen – motivation rykker svømmekundskaber. Vand er ikke et venligt element</p>	<p>Kører ikke partnerskaber, men det kunne være interessant.</p>	<p>Vurdering: 5-7</p> <p>Ikke høj pga. tidsaspektet. Behøver et helt år i træk, Svømning i alle tre år - svømmede bedre i gamle dage. Nu har de svært ved brystsvømning</p> <p>Evaluerer gennem svømmeprøve i 5. klasse, svømmemærke (800-1000m). Roklubben har krav om 300m – det ved børnene godt.</p>	<p>Lever op til bekendtgørelsen ved at tilbyde skolesvømning. Tilbyder også livredning og bjærgning – lærer det ikke, men har kendskab til det.</p> <p>Om de kan svømme eller ej er det vigtigste.</p>	<p>Mand</p> <p>otte års erfaring.</p> <p>Ingen efteruddannelse, men har mulighed for at søge om det.</p> <p>Genopfriskning af bassinlivredder. Kursuskatalog.</p>

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Stevns Kommune		<p>Intensivt forløb for 4. klasse opdelt.</p> <p>I 5 klasse opdeler de også i to niveauer.</p> <p>4. klasse undervises hele skoleår og i 5 klasse et kortere forløb.</p> <p>Der er lidt transport.</p>	<p>Bestemmer selv indhold.</p> <p>De får motion fordi børnene er overvægtige. Det legende element så de synes det er sjovt.</p>	<p>Stilart: rygcrawl og crawl.</p> <p>Alder: Svømmeundervisning helt ned fra fire-ni år. Lige nu: 4. klasse. Det ville være godt i de tidligere år.</p>	<p>Den stevnske model: folkeskoler samarbejder med ungdomsskolen om at tilbyde skolesvømning.</p> <p>Fremtidige ændringer: to voksne om en klasse med to niveauer er ikke nok. Hvis vi kunne være flere kunne det være fint. Sommetider meget stor spredning.</p> <p>Anbefaler samarbejde – det er det billigste for kommunen.</p>	<p>Vurdering: 9</p> <p>Fordi der er en ny svømmehal og motiverede undervisere, som er veluddannede og brænder for det.</p> <p>Videreuddannelse: Kan komme på kursus i 'voksne, børn og vandskræk' – savner det ikke fordi de godt kan. Respondenten kom på ekstrauddannelse for et år siden.</p>	<p>Lever godt op til bekendtgørelsen.</p> <p>Det er optimalt pga. den stevnske model.</p> <p>Livredning: Diplom som de får når de har været der et år og der er en masse øvelser de skal øve sig på. Starte med en dukke. Træner i bjærgning.</p>	<p>Kvinde tre års erfaring</p>
		<p>4. klasse tilbydes skolesvømning et helt år.</p> <p>Tager bus til hallen m. pædagoger, hjælper m. omklædning.</p> <p>Svømningen foregår i klubben, underviserne har mere uddannelse + flere redskaber. Svømmeklubbens undervisere underviser kun i svømning. Pædagogerne tager sig af konflikter.</p>	<p>Stor spredning på børnenes niveau. Vandtilvænning er nummer 1.</p> <p>Kommer før alt andet. Dyk, spring, afsæt. Land til vand. Børnene skal føle sig 100% sikre på, hvor de har sig selv i vand. Men det bliver en blanding. Teknik kan arbejdes ind i tilvænnin-gen.</p> <p>Blander stilarter, livredning, boldspil – alle vandaktiviteter.</p>	<p>Stilart: Bedst håndtere rygcrawl og crawl, bryst er parkeret (DGI og DS-kurser).</p> <p>Alder: Børn omkring 10 kan de svømme bryst, koordineringen er svært. Hofterne er udfordrede ved bensparket i bryst.</p>	<p>God model. Skolelærere har ikke interessen, idrætslærere bliver det pålagt.</p> <p>Er ikke aktive selv, mangler uddannelse. Går død i det, genbruger programmer.</p> <p>Mener ikke at man vælger at bruge penge på dybde i svømmeundervisning i skolerne. Svømmeklubinstruktører kommer ofte på kursus/ efteruddannelse, derfor godt med samarbejde m. klubben.</p>	<p>Følger DS-diplomer for svømmere, målrettet skolesvøm. Højner kvaliteten.</p>	<p>I svømmeklubben fornyes bassinprøven hvert år. Tvunget til selv at være i gang i vandet. Stor gevinst i, at hun er uddannet skolelærer. Har de pædagogiske/didaktiske overvejelser med.</p>	<p>Kvinde Fuldtidsansat i svømmeklubben. Uddannet skolelærer.</p>

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Region Hovedstaden								
Bornholms Kommune		<p>Svømning med 3., 4. og 5. klasse, en time/ugen. 500 m til svømmehallen</p> <p>De store klasser går selv derhen, mindre klasser følges.</p> <p>Tre timer inkl. omklædning.</p> <p>40 min. Vandtid.</p> <p>25 elever.</p> <p>Pædagoger og svømmelærere til stede, som underviser. Livreddere fra svømmehallen</p>	<p>Planlægger tre måneder ad gangen og fordeler.</p> <p>Alder: Stor forskel på 3. og 5. klasse. (I år en nem 3. klasse).</p> <p>Lille bassin i svømmehallen til vandtilvæning, øvede elever i de store bassiner. Nogle gange opdeling i drenge og piger. Andre gange deler efter niveau.</p>	<p>Stilart: Bedst m. crawl. Starter selv med ben-crawl og bygger langsomt armene på.</p> <p>Forbudt børnene brystsvømning, fået forældre til at kontakte skolen. Respondenten er dybt uenig og vil fortsætte undervisning i bryst.</p> <p>Alder: For tidligt med 1. klasse. Fint forløb at starte i 3 klasse.</p> <p>200 m definition: Når de 200m. Bliver gode svømmere.</p>	<p>Nogle gange er der for mange børn i vandet. Lydniveauet ofte helt ekstremit.</p> <p>Forestille sig små korte intensive forløb, have flere børn med i vandet af gangen.</p> <p>Et alternativ kunne være den gamle model med færre elever. Men i store træk, så er kvaliteten af den skolesvømning vi tilbyder rigtig god.</p>	<p>Vi ligger ret højt, fordi de fleste af børnene faktisk lærer at svømme.</p>	<p>Livredning og bjærgning tilbydes.</p> <p>Føler sig kvalificeret. Bliver ikke sendt på kursus, men finder lidt inspiration i bøger og på nettet. Vi sparrer meget med hinanden. De yngre svømmelærere kommer med nye ideer, som vi også bruger.</p>	<p>Mand, 60 år</p> <p>32 års erfaring til sommer.</p>
		<p>4. klasse</p> <p>Halv års forløb.</p> <p>2 lektioner om ugen.</p> <p>En time i vandet, som arrangeres fra uge til uge. Når der er fundet tid, bestilles en bus(20 km fra skolen).</p> <p>Undervisningen varetages af en svømmelærer. Nogle gange er en pædagog med, som også er svømme-træner</p>	<p>Konkrete didaktiske overvejelser i planlægningen. Ingen opdeling, alle børn i vandet.</p> <p>Fri leg i idræt der ikke, gør i svømning. Eleverne udfordrer sig selv, leger på kryds og tværs og lærer at svømme samtidigt.</p>	<p>Stilarter: Fortrolighed med vand er det vigtigste. Svært at sige hvad der er mest naturligt. Måske bryst eller hundesvømning.</p> <p>Alder: Motorisk og modenhedsmæssigt er 4 klasse fint, kan klare sig selv i omklædning. 3. klasse også ok, mange kan svømme i forvejen.</p> <p>Uvist med yngre elever.</p> <p>200m definitionen: Bruger eget system og diplom. Fungerer godt med diplom.</p>	<p>Svært at få det til at gå med skemaet. Vi kan knap nå det på to lektioner, bruger ofte lidt af spisepausen.</p> <p>Så længe økonomien er stram kan der ikke udvides til andre klassetrin. Får vi flere penge, kan det overvejes.</p> <p>Generelt positiv holdning, godt 'indslag' i hverdagen.</p>	<p>Struktur-mæssigt: 8-9 tal, det kører fint.</p> <p>Indholdsmæssigt: Gode børn, og det går godt. Den første gang går vi igennem alle regler omkring det at være i en svømmehal. Derefter er der nogle meget faste rutiner. Ingen konflikter. Stor spredning på elevernes kompetencer.</p> <p>Som evaluering bruges diplom + svømmetest, når et forløb afsluttes.</p>	<p>Bekendtgørelsen leves der op til i 4. klasse. De lærer til livredning + introduceres til bjærgning</p> <p>Årlig bassinprøve + godt hvis man har svømmelæreruddannelse. Ellers ingen krav.</p> <p>Meget lidt videreuddannelse, men respondenterne føler ikke han mangler redskaber. Ser dog risiko for at gå i stå.</p>	<p>Mand, 42 år</p> <p>18 års erfaring</p> <p>Uddannet idrætslærer og svømmelærer, nu skoleleder.</p>

Case	Tema	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
Dragør Kommune		<p>Underviser ikke i svømning pga. lukket svømmehallen</p> <p>Til gengæld undervises der i livredning på badeanstalten 4 gange i august.</p> <p>Undervisning i livredning m. fokus på: vejr, bjærgning, vandtrædning, førstehjælp mv.</p>	<p>Følger læringsmål for "Fælles Mål" i livredning og bjærgning.</p> <p>Vandet er koldt, så der er fokus på varme aktiviteter.</p> <p>Temperaturen begrænser tiden i vandet, og så skal vi sørge for aktiviteter i vandet, der giver dem varmen. Eller lave noget, der gør, at de glemmer det kolde vand.</p>	<p>Alder: 4. klasse, passer fint, de er motiverede.</p>	<p>Ideelt kunne grundprincipperne trænes i en svømmehal, og efterfølgende afprøves i åbent hav.</p> <p>Udendørs bærer de våddragter, men de kommer til at fryse.</p>	<p>Vurdering: 1-2</p> <p>Da selve svømmehallen slet ikke er med.</p> <p>Lav kvalitet, da der ikke tilbydes skolesvømning.</p> <p>Kommunalt valg at lukke svømmehallen, men eleverne kommer i vand og lærer livredning.</p>	<p>Følger de mål, der er om livredning i bekendtgørelsen, men eleverne lærer ikke at svømme.</p>	<p>Kvinde, 40 år</p> <p>20 års erfaring, uddannet fysioterapeut og lærer (idrætslærer).</p>
		<p>Ødelagt svømmehal, derfor alternativ undervisning de sidste par år. → En uges svømning m. 2 lektioner om dagen på badeanstalten, hvor eleverne fra 4. klassetrin kan få våddragt på.</p>	<p>Bestemmer 100% selv indholdet.</p> <p>Eleverne niveauinddeles i 4 niveauer.</p>	<p>Stilart: Crawl, grundet forskning.</p> <p>Alder: Så tidligt som muligt. Gerne allerede i 0. klasse.</p> <p>200m-reglen: Følger den ikke, de er begrænset af vejrforhold og den korte tid.</p>	<p>Forbedringer: At blive bedre til niveauinddeling.</p> <p>Det vil være ideelt at have længere forløb end en uge, her vil kvaliteten blive væsentlig bedre.</p> <p>Kræver øget økonomisk prioritering. Klart en fordel at inddrage offentlig/privat samarbejde.</p>	<p>Vurdering: 2-3</p> <p>Dette er grundet den korte tidsramme og begrænsninger grundet vejrforholdene</p> <p>Men under forholdene er det 7 – 8.</p>	<p>Lever til dels op til bekendtgørelsen</p> <p>Livredderne på badeanstalten lærer børnene enkelte øvelser og snakker med eleverne om, hvad de skal gøre ved uheld/fare</p>	<p>Mand, 15-16 års erfaring som svømmelærer i skolereg</p> <p>Ingen kurser – kun fordi respondenter selv har kontakt til en klub. Prioriteres ikke i kommunen.</p>
Gentofte Kommune		<p>50 – 100 børn fra SFO kommer i svømmehallen og møder 5 min før i svømmehallen og tager badehætte på og der gives information. I vandet 50 min, alle børn er i vandet samtidig.</p>	<p>Frihed til selv at bestemme indhold på ugentligt møde ud fra målsætninger ud fra svømmernes kompetencer.</p> <p>Inddeles i 4 niveauer (farvekoder på badehætten)</p>	<p>Stilart: Starter med crawl og rygcrawl. Senere kendskab til de andre stilarter + vandaktiviteter.</p> <p>Alder: Flyttet fra 4. til 2. klasse, det er fantastisk.</p>	<p>Fantastisk model. Vi har det hele med – både det pædagogiske og samarbejdet med pædagogerne. Godt koncept.</p> <p>Bekendtgørelse og lovgivning:</p>	<p>Evaluering af undervisningen hver 3. uge i temaet, også sammen med pædagogerne og kommunen.</p>	<p>Inkluderer livredning og bjærgning + stifter bekendtskab med åbent vand.</p> <p>Respondenten har erfaring med, at skolerne svømmelærerne mangler faglig opdatering.</p>	<p>Kvinde, 53 år</p> <p>26 års erfaring. Faglærer i idræt, tidl. undervist i folkeskole, men mest i klubregi, svømmelærers ansvarlig.</p> <p>Respondenten afholder selv inspirationskurser, som underviserne kan deltage i, hvis de har lyst.</p>

Tema Case	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
	Helårsforløb i 2. klasse én gang om ugen.	Hvert hold á 12-18 elever starter m. landopvarmning (snakker om muskler). Kombinerer leg m. teknisk træning (spring fra kant/vipper, dykning).	Motiverede for at lære og glade for vand, motorisk godt med. Helst så tidligt som muligt. 200m. definition: Sætter på at lære alle børn det. Nogle svømmer med hjælpemidler.	Havde en overgangsordning med 3.-4. klasser for at komme ned på 2. klasse. Det var et intensivt forløb på en uge, som gik godt. Kunne sagtens bruges mere.			
Gribskov Kommune	<p>Eleverne kommer i bus, børn med særlige behov har lærare med.</p> <p>Lektioner á 30 minutter i vandet – passende tid. Hertil to undervisere.</p>	<p>Udvikler selv undervisningens indhold.</p> <p>Program over et år: 1) Vandtilvænning, 2) Teknik, 3) Bevægelse og leg 4) Livredning. Måske også en tur ud til kysten.</p> <p>Uanset alder, så kan vi altid perfektionere deres teknik, så det er det vi arbejder med. Opdeles efter niveau. Utrykke børn undervises i små bassiner.</p>	<p>Stilart: Starter med crawl.</p> <p>Alder: 4. Klasse. Vil gerne have 3. klasse eller yngre. De har også erfaring med skoleparate børnehaver i hallen, og de er meget bedre til lære at svømme.</p> <p>Antal børn: Der er for mange børn (ca. 30). Vil gerne ned på 12 pr underviser.</p>	<p>Underviserne er ansat hos svømmeklubben. Modellen har kørt i 2 år. Før tog lærere fra skolen med og underviste.</p> <p>God ide at bruge svømmehalens personale, dog savnes en tættere kontakt til skolen.</p> <p>Forbedringer: Optimalt hvis der er en lærer med børnene, i fald der opstår konflikter el. uheld. Buschauffør kæmper lidt, savner et pædagogisk ansvar.</p> <p>Tror ikke på et intensivt forløb ift. elevernes motivationsniveau.</p>	<p>Vurdering: 8</p> <p>Det er fantastisk at arbejde med eleverne. Især hvis de lige pludselig overkommer en vandskræk eller lærer en teknik.</p>	<p>Obligatoriske elementer indgår.</p> <p>Her følger underviserne bekendtgørelsen</p> <p>Ift. livredning har de et samarbejde med Nordkystens livredningstjeneste.</p>	<p>Kvinde, 45 år. 2 års erfaring i hallen, uddannet yogalærer og baby-svømmningsinstruktør (6 år).</p> <p>Føler sig meget kvalificeret. Udfordret på de pædagogiske ting, men lærer børnene at kende i løbet af året.</p>
	4. Klasse. Længde af lektioner: 15 min. til omklædning og introduktion. Undervisning i 30 min. og 15 min. til at komme ud igen.	<p>Tilrettelægges sammen med teamet.</p> <p>Timen deles op i tre faser: opvarmning, fokuspunktet for perioden og leg.</p>	<p>Stilart: Forståelse for fremdrift. Typisk crawl som første stilart.</p> <p>Alder: 4. klasse er perfekt, de er nysgerrige og kan klare omklædningen selv.</p>	<p>Undervisningen er flyttet fra lærerne til klubben. Mange skoleledere var vrede over, at svømmehallen fik opgaven, men nu fortæller de, at de er glade for modellen.</p>	<p>Vurdering: 10</p> <p>Eleverne lærer at svømme.</p> <p>God feedback fra de skoleledere, der i sin tid var vrede.</p>	<p>Lever op til bekendtgørelsen</p> <p>De lærer livredning.</p>	<p>Kvinde, 49 år 5 års erfaring med mange typer af svømmeforløb for både børn, unge og voksne. Uddannet lærer. Selv tidligere elitesvømmer.</p>

Tema Case	Forløb	Indhold	Erfaringer	Holdning til modellen	Kvalitet	Lovgivning	Kvalifikationer
		<p>Året delt op i fire perioder.</p> <p>1) Basisforløb - vandtilvænnning de fire grundlæggende færdigheder</p> <p>2) Svømmeteknikker – crawl</p> <p>3) Leg i vand. Fx boldspil i vand, aqua fitness mm.</p> <p>4) Livredning og førstehjælp</p> <p>Målet er at de bliver trygge ved vand og ved kysten. De skal lære at redde sig i land.</p> <p>Det burde hedde vandtilvænnning i stedet for svømning.</p>	<p>3. klasse vil også være fin.</p> <p>200m definitionen: Bruger den ikke.</p> <p>Anvender diplom til de færdigheder de har været igennem, efter hver periode.</p> <p>Antal af børn i vandet: Max. 30 børn. Ofte en underviser på kanten, en i vandet. To undervisere til 30 børn.</p>	<p>Det er en god model, hvis svømmeklubberne kan bære det.</p> <p>Dog en dyr model, da der kun kan være ét hold i vandet ad gangen, så skolerne, skal oftere af sted.</p> <p>Ønsker for fremtiden: At vigtigheden af skolesvømning bliver synlig for politikere og forældre.</p> <p>Vil gerne dele modellen og erfaringen med andre kommuner.</p>			<p>Deltager i kurser og efteruddannelse hos "Nordic".</p> <p>Benytter sig i høj grad af kompetenceudvikling.</p> <p>Vil også gerne undervise andre instruktører.</p>